

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

**ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ 1821-1827**

Εισαγωγή και κείμενον

Μ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ
Ειδικού Συμβούλου ΕΛΤΑ

Έκδίδεται επί τη 150ετηρίδι από της κηρύξεως του αγώνος

ΑΘΗΝΑΙ 1971

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ

4 AUG 1981

**ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ 1821-1827**

Εισαγωγή και κείμενον

Μ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ

Ειδικού Συμβούλου ΕΛΤΑ

Έκδίδεται επί τη 150ετηρίδι από της κηρύξεως του αγώνος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΘΗΝΑΙ 1971

Ημερ. Εισαγ. _____

Αριθ. Εισαγ. _____

Σελιν. Αριθ. _____

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑΙ

ἄ.ξ. = ἄνευ ἔτους

θλ. = θλίπε

Γ.Α.Κ. = Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους

Γεν. Πρωτ. = Γενικὸν Πρωτόκολλον

ξ.ά. = ἔνθα ἀνωτέρω

ἐκδ. = ἐκδοσις

ἐπιμ. ἐκδ. = ἐπιμέλεια ἐκδόσεως

Ἐκτελ. = Ἐκτελεστικὸν

Ἰταλ. = Ἰταλιστὶ

Παρ. = Παράρτημα

Πρβλ. = Παράβαλλε

σ. = σελίς

σσ. = σελίδες

τόμ. = τόμος

Τουρκ. = Τουρκιστὶ

Τ.Σ. = Τόπος σφραγίδος

Ἰπ. = Ἰπουργεῖον

Ἰπ. Ἀστ. = Ἰπουργεῖον Ἀστυνομίας

Ἰπ. Ἐσωτ. = Ἰπουργεῖον Ἐσωτερικῶν

Ἰπ. Ναυτ. = Ἰπουργεῖον Ναυτικῶν

Φ. = Φάκελος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἡ ὀργάνωσις τῶν ταχυδρομείων εἰς τὴν Ὅθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν ἦτο ἓν σύστημα ἐπίπτων ταχυδρόμων τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, οἱ ὁποῖοι μετέφερον τὰς διαταγὰς καὶ τὰ φερμάνια εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς ὑπηρεσίας. Τὸ σύστημα αὐτὸ ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ εἰς τὴν Τουρκοκρατουμένην Ἑλλάδα, ὠνομάζετο δὲ μ ε ν ζ ἰ λ ι¹. Τὰ μενζίλια αὐτά, ἀφοῦ διέτρεχον ὠρισμένην ἀπόστασιν, ἐνηλλάσσοντο εἰς σταθμοὺς ὀνομαζομένους μ ε ν ζ ἰ λ — χ α ν ἔ δ ε ς. Γενικῶς ὁ ταχυδρόμος ἐκαλεῖτο τ ά τ α ρ η ς² καὶ ὁ ἀρχιταχυδρόμος τ α τ ά ρ - ά γ ά ς. Οἱ τ α τ ά ρ η δ ε ς ἀπετέλουν ἰδιαίτερον τάγμα, μὲ ἰδιαίτεραν ἐνδυμασίαν καὶ προνόμια. Ἐκαλοῦντο δὲ οὕτω, ὅχι διότι κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ταταρίαν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν «καθούκι»³, τὸ ὁποῖον ἔφερον καὶ τὸ ὁποῖον ἦτο ὅμοιον μὲ τὸ τῶν Τατάρων.

Παραλλήλως μὲ τὸ μενζίλι ἐλειτούργει καὶ ἕτερον ἑκτακτον ταχυδρομεῖον μὲ πεζοὺς, τοὺς ὀνομαζομένους π ε ζ ο δ ρ ό μ ο υ ς. Οἱ πεζοὶ αὐτοὶ δὲν ἦσαν μισθωτοί, ὅπως οἱ τατάρηδες, ἀλλ' ἐλάμβανον ἰδιαίτερον ἀμοιβήν, τὸ π ο δ ο κ ό π ι ἢ ά γ ι α κ τ ε ρ ι⁴, ἡ ὁποία τοὺς κατεβάλλετο ἀπὸ τὰ χωρία μαζὶ μὲ τὸ «κονάκι»⁵, τὸ ὁποῖον ἦσαν ὑποχρεωμένα ταῦτα νὰ τοῖς παρέχουν. Τὸ σύστημα τοῦ π ο δ ο κ ό π ι ο ῦ ἦτο καταθλιπτικὸν διὰ τοὺς χωρικοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐστέναζον καὶ ὑπὸ τὸ θάρος πολλῶν ἄλλων τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων οἰκονομικῶν θαρῶν. Τὸ σύστημα αὐτὸ, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἐχρησιμοποιήθη καὶ κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ὅχι ὁμῶς διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν ἰδιωτικῶν συμφερόντων, ὡς τοῦτο συνέβαιεν ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀποστολὴν διαταγῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Στρατοῦ.

Αὐτὸ ἦτο τὸ πλαίσιον τὸ καλύπτον τὰς ταχυδρομικὰς ἀνάγκας ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ ὀλίγον πρὸ τῆς ἐκρήξεως τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Τὸ πρωτόγονον αὐτὸ σύστημα ἐχρησιμοποιήθη, βελτιούμενον συνεχῶς, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀπαραιτήτων ταχυδρομικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἄγῶνος.

(1) Ἡ λέξις μενζιλ ἢ μενζέλι εἶναι ἀραβικὴ καὶ σημαίνει κυρίως σταθμὸν, ἔνθα κατέλυνον οἱ ὁδοιπόροι. Ἀργότερον ἔλαβε τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐπίπτου ταχυδρομείου, τῆς ταχυδρομικῆς ἀμάξης καὶ τοῦ ταχυδρόμου.

(2) Τουρκ. τατάρ.

(3) Ὁ σκούφος.

(4) Ἄγιακτερι σημαίνει τουρκιστὶ τὸν ἰδρώτα τῶν ποδῶν καὶ μεταφορικῶς τὴν ἀμοιβὴν διὰ τὸν κόπον.

(5) Κατάλυμα καὶ ἐνδιάστημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

ΤΟ ΔΙΑ ΞΗΡΑΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ (1821 — 1823)

1. Πρώται προσπάθειαι πρὸς ὀργάνωσιν ταχυδρομίας.

Ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος κατεφάνη ἡ ἀνάγκη ὀργανώσεως ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, ἔστω καὶ ὑποτυπώδους, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πολέμου¹.

Τὴν 7ην Ἰουνίου 1821 φθάνει εἰς τὴν Ὑδραν ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης ὡς πληρεξούσιος τοῦ ἀδελφοῦ του, Ἀρχηγοῦ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας (Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἀρχῆς) Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας διαπεραιοῦται εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ ὑποβάλλει εἰς τοὺς προκρίτους αὐτῆς σχέδιον, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν, διὰ τὴν οὐσασιν «ἐφορειῶν εἰς ἐκάστην ἀπὸ τὰς εἰκοσιτέσσαρας ἐπαρχίας»². Ἐκ τοῦ σχεδίου τούτου, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἰδιαιτέρον ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ ἀκόλουθον σημεῖον: «Ὁ τρίτος ἔφορος νὰ ἔχη τὴν πρόνοιαν τῶν ἀναγκαίων ζῶων εἰς τὰς διαφόρους δουλεύσεις τοῦ πολέμου, ἡγουν ἀποστολὴν ζωοτροφῶν, ὀπλων, γραμματοφόρων καὶ τῶν λοιπῶν, νὰ ἔχη δὲ καὶ οὗτος τοὺς ἀναγκαίους ὑποεφόρους»³. Ἡ διάταξις αὕτη ἀπετέλει θετικὴν πρόοδον ἢ ἔφεσιν ἔστω διὰ πρόοδον εἰς τὴν διαθίβασιν τῶν εἰδήσεων. Διευτυπῶθη οὕτω διὰ τοῦ σχεδίου τοῦ Ὑψηλάντου ἐπισημῶς ἡ πρώτη κρατικὴ οὕτως εἰπεῖν ἐνέργεια πρὸς ὀργάνωσιν τῶν ἐπικοινωνιῶν.

Προσπάθεια διὰ τὴν ὀργάνωσιν τακτικῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας⁴ ἐγένετο καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου⁵.

(1) Βλ. Παρ. 1.

(2) Βλ. Γ. Δ. Δημακοπούλου, Ἡ Διοικητικὴ Ὄργάνωσις κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπαναστάσιν 1821—1827 (Ἀθῆναι 1966) σσ. 50—52.

(3) Βλ. καὶ Ἀπ. Διασκαλάκη, Κείμενα — Πηγαὶ τῆς Ἰστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, τόμ. Α΄, Ἀθῆναι 1966, σ. 213.

(4) Βλ. Παρ. 2.

(5) Ἀρείος Πάγος: Ὁ Θεόδωρος Νέγρης ἀνέλαβε νὰ ὀργανώσῃ πολιτικῶς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα. Ἐκάλεσε λοιπὸν Συνέλευσιν τῶν περὶξ ἐπαρχιῶν εἰς Ἀμφισσαν τὸν Νοέμβριον τοῦ 1821 τῆ συγκαταθέσει τοῦ Ὀδυσσεῦς Ἀνδρούτσου. Τὴν 15ην Νοεμβρίου ἐψηφίσθη ὁ ὀργανισμὸς τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον ὀνομάσθη Ἀρείος Πάγος. Συνίστατο ἐκ δύο τμημάτων: τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ δικανικοῦ, ὧν ἕκαστον εἶχεν ἕξ μέλη καὶ ἀνὰ ἓνα πρόεδρον. Τοῦ πρώτου πρόεδρος ἐξελέγη ὁ πληρεξούσιος Λαμίας καὶ Μενδενίτης Θεόδωρος Νέγρης, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀταλάντης ἐπίσκοπος Ταλαντίου Νεόφυτος. Τὰ λοιπὰ δώδεκα μέλη

2. Τὸ ποδοκόπι, ἐπαναφορὰ τοῦ τουρκικοῦ συστήματος ἐπικου- ωνίας.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξευρέσεως τρόπου ἀποστολῆς τῶν διαταγῶν τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐγκατεστάθη κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ 1822 εἰς Κόρινθον, ἠνάγκασε αὐτὴν νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ τουρκικοῦ ταχυδρομικοῦ συστήματος, τοῦ π ο δ ο κ ο π ι ο ῦ. Ἐπρόκειτο διὰ μίαν στοιχειώδη ἐξυπηρέτησιν, ἀλλ' ὅπωςδῆποτε ἱκανοποιητικὴν διὰ νὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. "Ἐκτακτοὶ πεζοὶ ἢ ἔφιπποι ταχυδρόμοι, ὠργανωμένοι καὶ ἐντεταγμένοι ὑπὸ κάποιαν προϊσταμένην ἀρχήν, ἠσχολοῦντο κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἢ ἐπικουρικῶς μὲ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας. Ἦτο ἐπαχθὴς ὁ θεσμὸς τοῦ ποδοκοπιῦ, διότι πολὺ ἐπεθάρυεν οὗτος τοὺς κατοίκους τῶν ἐξυπηρετουμένων περιοχῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐκινεῖτο, δραστηρίως ἢ σπασμωδικῶς, ἡ κρατικὴ διοίκησις. Καὶ δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐπιβαρύνσεως τὴν ὁποίαν οἱ καὶ δι' ἄλλους λόγους ταλαιπωρούμενοι ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ ἐθεώρουν βαρυτάτην. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτάς τὰ συμπτώματα καὶ τὰ κρούσματα τῆς ἀδικίας, τῶν καταχρήσεων καὶ τῆς θαναύσου συμπεριφορᾶς ἦσαν πλεόν ἢ συνήθη. "Ἐφθανον αἱ καταγγελίαι διὰ τὰ κρούσματα αὐτὰ μέχρι τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ἡ προσφυγὴ καὶ ἡ κατακραυγὴ αὐτὴ πολὺ ὀλίγον συνετέλει εἰς τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ.

Τὰ παρατιθέμενα ἐν τῷ Παραρτήματι ἔγγραφα διαφωτίζουν ἐπαρκῶς τὸ ὅλον θέμα ὄχι μόνον διὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα¹.

ἦσαν οἱ: Ἰω. Φίλωνος καὶ Βασιλάκης Κάλκος (Λεβαδείας), Ρήγας Παπακοντορῆγας (Σαλώνων), Πασαγ. Κουδύλης (Λιδωρικίου), Γεώργιος Αἰνιᾶν ('Υπάτης), Γεωργίου Θεοχάρης Κεφαλᾶς ('Αγράφου), ἀναπληρωθεὶς ὑπὸ Κ. Σακελλίωτος, Ἰωάννης Σκανδαλίδης (Μακεδόνων), "Ανθιμος Γαζῆς καὶ Δρόσος Μανσόλας (Θεσσαλίας), Πανούσης Σαμπουζῆς (Θηβῶν), Ἰωάννης Εἰρηναῖος ('Αθηνῶν) καὶ Κων. Ἰωάννου (Εὐβοίας).

Ὁ ὀργανισμὸς εἶναι λεπτομερῆς καὶ ἐκλήθη «Νομικὴ Διάταξις». Κατ' αὐτὸν ὁ "Αρειος Πάγος διετηρεῖ αὐτοτέλειαν εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, ἐναντι τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως. Ὁρίσθησαν "Εφοροὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ προεστῶτες τῶν χωριῶν. Οἱ ὄπλαρχηγοὶ τῶν ἐπαρχιῶν ὠρίσθησαν καὶ στρατηγοὶ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἄρειου Πάγου.

Βραδύτερον, ἐκλεγέντος τοῦ Θ. Νέγρη μέλους τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ τοῦ Ἰω. Σκανδαλίδου Γραμματέως τοῦ Βουλευτικοῦ, κατέλαβον τὰς θέσεις αὐτῶν ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ οἱ Κυριακὸς Τασσίκας καὶ Α. Α. Λιδωρικῆς. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1822 ἤρχισαν διχόνοιαι μεταξύ Ἄρειου Πάγου ἀφ' ἐνὸς καὶ Δημητρίου Ὑψηλάντου καὶ Ὀδυσσεύς Ἀνδρούτσου ἀφ' ἐτέρου, αἵτινες προεκάλεσαν πολλὰ δυσάρεστα καὶ δὴ τὸν φόνον τῶν Ἄλ. Νούτσου καὶ Χρ. Παλάσκα. Ὁ στρατὸς τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος ἦτο πιστὸς εἰς τὸν Ὀδυσσεά. Ἡ Κυβέρνησις ὁμως ὑπεστήριξε τὸν Ἄρειον Πάγον. Τὴν 23ην Ἰανουαρίου 1823 ὁ ἐν Ξηροχωρίῳ ἀπρακτῶν Ἄρειος Πάγος κατελύθη. Βραδύτερον ἢ Β' Ἐθνικὴ Συνέλευσις τοῦ Ἄστρους κατήγγησε τὰς τοπικὰς Γερονσίας.

Σχετικῶς, βλ. Α. Ζ. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Α', ἐν Πειραιεὶ 1839, σσ. 53—103.

(1) Βλ. Παρ. 3—5.

3. Σύστασις Ιπποστασίων και σταθμών.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1822 ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης καταβάλλει προσπάθειαν διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν σύστασιν ὀργανισμῶν ἰπποστασίων καὶ σταθμῶν¹, τῶν γνωστῶν ἀπὸ τῆς τουρκοκρατίας ἤδη ὡς μετξιλχανέδων.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καταβάλλονται ἄλλαι προσπάθειαι διὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ ἡ Πελοποννησιακὴ Γερουσία «οἰφδήποτε τρόπῳ κρίνει, εἴκοσι πέντε ἄλογα ἀπὸ πασῶν τῶν Πελοποννησιακῶν ἐπαρχιῶν», ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος ὁμοίως «οἰφδήποτε τρόπῳ κρίνει», «ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας του δέκα πέντε ἄλογα», «ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις χρήζει νὰ ἀποστείλῃ εἰς πολλὰ καὶ διάφορα μέρη ταχειᾶς καὶ ἀναγκαίως εἰδήσεις καὶ διαταγὰς»².

Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τὰ προβλήματα ἦσαν πολλά. Ἐλειπαν ὁμως παντελῶς τὰ μέσα μεταφορᾶς, καὶ ἦτο μέγα ἐπίτευγμα νὰ ἐξευρεθοῦν ἔστω καὶ τέσσαρα ζῶα εἰς τὸ Ἄργος³.

4. Ὁργάνωσις τακτικῆς Ταχυδρομικῆς Ὑπηρεσίας.

Εἶναι ὀπωσδήποτε πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰωάννου Κωλέττη, Μινιστροῦ τῶν Ἑσωτερικῶν, ὅτι ἐπέτυχεν, ἢ τοῦλάχιστον ἐπλησίασεν εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ, τὴν ὀργάνωσιν ἰκανοποιητικῆς Κυβερνητικῆς Ταχυδρομικῆς Ὑπηρεσίας. Μία εἰδικὴ πιστοποίησις τούτου, γεγραμμένη μάλιστα ἰδίᾳ χειρὶ, ἀπευθυνομένη δὲ «Πρὸς τοὺς Ἀξιωματικούς, Πολιτικούς καὶ Πολεμικούς» (Πρὸς ἀπάσας τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἀρχάς, θὰ ἐγράφωμεν σήμερον), ἀναφέρει: «Ὁ ἐπιφέρων τὸ παρὸν ἐδιωρίσθη παρὰ τοῦ Μινιστερίου τούτου πεζοδρόμος, διὰ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας γράμματα τῆς Διοικήσεως», καὶ παραγγέλλει: «Οἱ Ἐφοροὶ νὰ δίδωσιν εἰς αὐτὸν τὴν ἀναγκαίαν τροφήν καὶ κατάλυμα», ἐπὶ πλεον δὲ νὰ σημειῶνουν ἡμέραν ἀφίξεως καὶ ἀναχωρήσεως⁴. Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι πολὺ ὀλιγώτερα θὰ ἐπετυγχάνοντο εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ἄνευ τῆς συμβολῆς τοῦ Κωλέττη, ὁ ὁποῖος, σημειωτέον, εἶχεν ἰδίαν ἐμπειρίαν ἐκ τῆς παλαιότερας ὕπηρεσίας του ἐπὶ ὀργανωτικῶν θεμάτων εἰς τὴν Αὐλὴν τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ.

Οἱ ταχυδρόμοι τῆς ἐποχῆς Κωλέττη διήνουν ὀλόκληρον τὴν διαδρομὴν διὰ τὴν ὁποίαν εἶχον ὑποχρέωσιν, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ διαδρομῆς μικρᾶς, τοῦ χαρακτηρισμοῦ «μικρᾶς» κρινομένου ἀναλόγως πρὸς τὰς συνθήκας πορείας καὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὁδοῦ, ἄλλως, ὅτε δηλαδὴ ἡ ἀπόστασις ἦτο μεγαλύτερα, οἱ ταχυδρόμοι διέτρεχον ἔν ὠρισμένον μόνον τμήμα τῆς ἀποστάσεως, παρέδιδον τὴν ἀλληλογραφίαν εἰς ἄλλους ταχυδρόμους καὶ αὐτοὶ πάλιν εἰς ἄλλους μέχρι καλύψεως ὀλοκλήρου τῆς ἀποστάσεως. Τοὺς εἰδικούς αὐτοὺς ὑπαλλήλους, κατὰ κανόνα ἐκτάκτους, τοὺς ἐξέλεγον πάντοτε αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαί.

¹ Ἡ Κυβέρνησις οὐδόλως εἶχε προσπαθήσει νὰ συνδέσῃ διὰ τακτικῶν συν-

(1) Βλ. Παρ. 6.

(2) Βλ. Παρ. 7—8.

(3) Βλ. Παρ. 9.

(4) Βλ. Παρ. 10.

δέσμου τὴν Δυτικὴν καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα μεταξύ των καὶ αὐτὰς μετὰ τὴν Πελοπόννησον. Τὰ γράμματα μετὰ ὀκτώ — ἑννέα ἡμέρας ἔφθανον ἀπὸ Μεσολογγίου εἰς Ναύπλιον¹. Εἰς τὸν Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον ὀφειλομένη τὴν ὀργάνωσιν τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα. Ἐπιστάται τοῦ οἱ Ἀνδρέας Σουλιώτης καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Κώστας². Ὁ θεσμὸς τοῦ μ ε ν ζ ι λ ῖ ο υ ἐλειτούργησε καὶ ἐκεῖ, ἀρκετὰ μάλιστα ὠργανωμένως, ἐναντι ἐτησίας κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς. Ὅμως αἱ φιλονικίαι, αἱ παρεξηγήσεις, αἱ πολιτικαὶ διαμάχαι καὶ αἱ αὐθαιρεσίαι παρουσιάζοντο τόσον σημαντικῶς καὶ τόσον συχνά, ὥστε νὰ κρίνεται ὁ θεσμὸς οὗτος ὡς εὐρισκόμενος διαρκῶς μεταξύ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας³.

5. Ὀνομασίαι ταχυδρόμων. Φύλλα πορείας.

Οἱ ταχυδρόμοι τῆς Διοικήσεως παραδίδονται εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν ἡμετέρων ἐπικοινωνιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν μας ἱστορίαν, μετὰ ὀνομασίας πολλὰς. Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰς εἶναι αὐτονόητοι, ἀλλὰ εἶναι κάπως δύσκολον νὰ ἀποδοθοῦν εἰς τὴν σύγχρονον γλῶσσαν καὶ ἄλλαι χρειάζονται καλὴν γνῶσιν τῆς τουρκικῆς γλώσσης καὶ προσφυγὴν εἰς τὸ ἔτυμολογικὸν Λεξικὸν τῆς Ἰδιῆς μας. Οὕτως ὀνομάζοντο Γ ρ α μ μ α τ ο φ ὄ ρ ο ι τ ῆ ς Δ ι ο ι κ ῆ σ ε ω ς, Τ α χ υ δ ρ ὄ μ ο ι τ ῆ ς Δ ι ο ι κ ῆ σ ε ω ς, Π ε ζ ο ἰ ἢ Π ε ζ ο δ ρ ὄ μ ο ι τ ῆ ς Δ ι ο ι κ ῆ σ ε ω ς, Ἐ π ἰ τ ῆ δ ε ς, Σ ο υ ρ τ ζ ῆ δ ε ς κλπ. Εἰς μερικὰ μάλιστα ἔγγραφα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται ταχυδρόμοι, περιλαμβάνεται ἀντὶ τῆς ἑλληνικῆς λέξεως ἐ π ἰ τ ῆ δ ε ς (=εἰδικός) ἢ τουρκικὴ ὀνομασία μ α ξ ὀ ὄ ς, λέξις πολὺ συνήθης τότε.

Εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης σώζονται φύλλα πορείας, τὰ ὁποῖα ἐχορηγοῦντο εἰς τοὺς ἐπιφορτισμένους μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, πλὴν δὲν εἶναι πανομοιότυπα⁴. Παρέχουν συνεπῶς πολλὰ στοιχεῖα, ἅτινα ὄχι μόνον συμπληροῦν τὴν εἰκόνα τῆς καθ' αὐτὸ ταχυδρομικῆς ἐξυπηρετήσεως, ἀλλὰ καὶ ὑποβοηθοῦν τοὺς μελετητὰς καὶ ἐρευνητὰς ἐφ' ὄλων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην θεμάτων. Εἶναι π.χ. ἐνδιαφέρον νὰ τονισθῇ ὅτι «ὁ πεζὸς τῆς Διοικήσεως» Χρ. Παπαδάς παραπονεῖται «ὅτι δὲν λαμβάνει τὴν ἀναγκαίαν τροφήν» κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας του⁵. Δυνατὸν αἰ διαμαρτυρίαι αὗται τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Χρ. Παπαδά νὰ μὴ ἦσαν θάσιμοι. Ἀλλὰ θέβαιον εἶναι ὅτι εἰς πλείστας περιπτώσεις ἠδικοῦντο σκανδαλωδῶς οἱ μεταφορεῖς. Χαρακτηριστικὸν ἐπίσης καὶ τὸ ἐξῆς: «Τοῦ παρόντος πεζοῦ εὐθὺς νὰ τοῦ δώσετε ἕνα ἄλογο διὰ Βοστίτζα⁶, ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ προφθάσῃ τὸ γληγορώτερον». Τοῦτο ἐντέλλεται τὸ

(1) Βλ. Μ. J. Emerson et Cte Pecchio, *Recit de Voyage ou Tableau de la Grèce en 1825* (Paris 1826), σ. 281.

(2) Βλ. Παρ. 11—12.

(3) Βλ. Παρ. 13—14.

(4) Βλ. Παρ. 15—18.

(5) Βλ. Παρ. 19.

(6) Αἴγιον.

Μινιστέριον τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ τὴν Κόρινθον πρὸς τοὺς Ἐφόρους τῆς αὐτῆς πόλεως¹. «Μὴ λυπᾶσαι πεζοπόρους», γράφει εἰς ἐπιστολὴν τοῦ πρὸς τὸν Δημήτριον Πλαπούταν ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρῶνης², θέλων μὲ αὐτὸ νὰ το-
νίσῃ τὴν ἀναγκαιότητα τῶν συχνῶν εἰδήσεων.

6. Ἑλληνικὰ μενζίλια.

Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρῶνης παρεπονεῖτο κατὰ καιροὺς ὅτι, αἱ διατα-
γαὶ αἱ ὁποῖαι τῷ ἐστέλλοντο ἔφθανον εἰς αὐτὸν μετὰ πέντε ἢ ἕξι ἡμέρας
καὶ ὑπεδείκνυε τὴν χρησιμοποίησιν τακτικῶν ἐφίππων ταχυδρόμων μεταξὺ
τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ στρατοπέδων διὰ
σκοποῦς στρατιωτικῶς καὶ πολιτικῶς³. Ἐζήτει δηλαδὴ ὁ Κολοκοτρῶνης
τὴν συστηματοποίησιν τῆς διεξαγωγῆς τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας θάσει
τῆς ἐφαρμοζομένης καὶ παρὰ τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν ὀργανώσεως, ἦτοι τὴν
ὀργανώσιν τὴν ὁποίαν ἐπεζήτησεν ἐπανειλημμένως καὶ ὁ Κωλέττης, ὅστις
ἐνήργησεν ὡς Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς ἐκτέλεσιν διαταγῆς τῆς Κυ-
βερνήσεως⁴.

Ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἐγγράφων συμπεραίνομεν ὅτι τῷ 1823 ἐλειτούρ-
γει τακτικὸν ἐφιππον ταχυδρομεῖον, ὀργανωθὲν μὲ πολλὰς δυσχερείας τῇ
ἐπιμελείᾳ τοῦ Ἀθανασίου Καρδαρά⁵. Τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὰς ἐφημερίδας
τοῦ 1869⁶ ἀνεγράφη (ἔξ ἀφορμῆς τοῦ θανάτου του) ὅτι ὁ Ἀθανάσιος Καρ-
δαράς ἴδρυσεν πρῶτος ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1822 τὰ ταχυδρομεῖα, εἶναι ἀνα-
κριθές. Οὗτος ἀπλῶς συνέβαλεν ὡς ἐπιχειρηματίας εἰς τὴν ὀργανώσιν στοι-
χειωδῶς προὔπαρχούσης ὑπηρεσίας.

(1) Βλ. Παρ. 20.

(2) Βλ. Παρ. 21.

(3) Βλ. Παρ. 22.

(4) Βλ. Παρ. 23.

(5) Βλ. Παρ. 24—26.

(6) Βλ. τὰς Ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν, Μ ἐ λ λ ο ν (9 Δεκεμβρίου 1869),
Α ἰ ῶ ν (29 Δεκεμβρίου 1869) καὶ Ἀ ρ κ α δ ῖ α Τριπόλεως (20 Δεκεμ-
βρίου 1869).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

ΤΟ ΔΙΑ ΞΗΡΑΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ (1823 — 1826)

1. Πρώτη απόπειρα πρὸς σύστασιν Γενικοῦ Ταχυδρομείου. Ἡ προσπάθεια τοῦ Leicester Stanhope.

Σοβαράν προσπάθειαν διὰ τὴν σύστασιν Γενικοῦ Ταχυδρομείου ανέλαβεν ὁ Ἄγγλος Συνταγματάρχης Leicester Stanhope¹. Μὲ ὑπόμνημά του πρὸς τὴν Διοίκησιν², ὁ Stanhope εἰσηγείται τὴν ὀργάνωσιν ἑξ ἀρχῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας μὲ κέντρον τὴν Τριπολιτσάν. Ἐκεῖθεν θὰ ἐγίνετο ἀνταπόκρισις πρὸς τὴν Γαστούνην, τὸ Ναύπλιον καὶ τὴν Κόρινθον. Ἀπὸ τὴν Γαστούνην θὰ ἐγίνετο ἀνταπόκρισις πρὸς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, τὰ Ἐπτάνησα καὶ τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ τὸ Ναύπλιον πρὸς τὰς Νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ ἀπὸ τὴν Κόρινθον πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα. Εἰσηγείται εἰδικώτερον ὅπως τὰ γράμματα καὶ τὰ δέματα ἀποστέλλωνται διὰ πεζῶν ταχυδρόμων, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ διατρέχουν πέντε μίλια καθ' ὥραν καὶ εἴκοσι περὶ τοῦ μίλια ἡμερησίως. Δὲν θὰ ἀποστέλλεται, προσθέτει, ταχυδρομεῖον κατὰ τὰς Κυριακάς.

Ἡ Κυβέρνησις ἐμελέτησε καὶ συνεζήτησε τὰς προτάσεις τοῦ Stanhope, δὲν τὰς ἀπεδέχθη ὅμως, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰς ἀπέρριψε ρητῶς. Θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὑποστηρίξη τις ὅτι ἡ ἀπορριπτικὴ ἐν τῇ ἀοριστίᾳ τῆς ἀπάντησις τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐκολάκευε τὴν κρίσιν τῆς³. Ἀλλὰ δὲν ἐπρόκειτο περὶ αὐτοῦ. Διενέξεις, προστριβαί, συμφέροντα, ὑποψαίαι, προεκάλουν ἀπόρριψιν τῶν ὀρθῶν εἰσηγήσεων. Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ ἐνισχύει καὶ ἡ ἀκόλουθος πληροφορία τοῦ Stanhope⁴: «Ὁ ταχυδρόμος μας⁵, ἕνας Γερμανὸς ἀξιωματικὸς,

(1) Ὁ Leicester Stanhope κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ 1823 ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Greek Committee καὶ εἶχεν ἐξαιρετικὰς ὀργανωτικὰς ἱκανότητας. Εἰς τὴν συμβολὴν αὐτοῦ ὀφείλεται ἡ ἔκδοσις ἐν Μεσολογγίῳ ὑπὸ τοῦ φιλέλλημος Ἑλβετοῦ Ἰωάννου - Ἰακώβου Μάγερ τῆς ἐφημερίδος Ἑ λ λ η ν ι κ ἄ Χ ρ ο ν ι κ ἄ (1824—1826) καὶ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Ψύλλα τῆς Ἐ φ η μ ε ρ ἰ ὀ σ τ ῶ ν Ἀ θ η ν ῶ ν (1824—1826).

(2) Βλ. Παρ. 27.

(3) Βλ. Παρ. 28.

(4) Βλ. Leicester Stanhope, *Greece in 1823 and 1824, Being a Series of Letters, and Other Documents on the Greek Revolution* (London 1824) σ. 79.

(5) Προφανῶς ἐπρόκειτο δι' ἕκτακτον ἢ μυστικὸν ταχυδρόμον τῆς Τοπικῆς Διοικήσεως τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον.

τώρα ἐγύριεν ἀπὸ τὸν Μωρηᾶ... Αὐτὸς εἶχε συλληφθῆ κατὰ διαταγὴν τοῦ Κολοκοτρώνη, κατάρθωσε ὅμως νὰ ἀποκρύψη τὰ γράμματα καὶ ὑπεχρέωθη νὰ σχίσῃ τὸ διαβατήριον τοῦ Μαυροκορδάτου καὶ νὰ λάθῃ ἄλλο ἀπὸ τὴν τοπικὴν ἀρχὴν».

Ὁ Σιαπορε ὅμως φαίνεται ὅτι δὲν ἀπεγοητεύθη ἀπὸ τὴν ἐν τῇ οὐσίᾳ ἀπορριπτικὴν ἀπάντησιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ προσεπάθησε νὰ συστήσῃ τὸ προταθὲν σύστημα ταχυδρομείου ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ τῇ βοήθειᾳ τοῦ Ἰωάννου - Ἰακώβου Μάγερ, τοῦ ἐκδότου τῶν Ἑ λ λ η ν ι κ ῶ ν Χ ρ ο ν ι κ ῶ ν¹, ἄνευ ὁμως ἀποτελέσματος. Οὕτω τελικῶς ἡ πρότασις τοῦ Σιαπορε διὰ τὴν σύστασιν «Γενικοῦ Ταχυδρομείου» ἀπέτυχεν ὁλοσχερῶς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ ὀργανωθῆ ταχυδρομεῖον ὅμοιον, ἢ περίπου ὅμοιον, πρὸς τὰ ἰσχύοντα ἐν Εὐρώπῃ καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ παλαιοῦ συστήματος τῶν ἐπίππων ταχυδρόμων, δηλαδὴ τῶν μενζιλίων, ὑπὸ τὸν Ἀθανάσιον Καρδαρᾶν².

Χαρακτηριστικὸν τῆς δυσπραγίας καὶ τῆς ἐλλείψεως ὑλικῶν μέσων ἀλληλογραφίας εἶναι καὶ τὸ παρατιθέμενον ἐν τῷ Παραρτήματι ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας μεταξὺ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Γεωργίου Κουντουριώτου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Λαζάρου Κουντουριώτου εἰς Ἐὐδραν³.

2. Ἐπιβολὴ λογοκρισίας ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας.

Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν διεξαγομένων ἐπιχειρήσεων, ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ ἐπιβάλῃ λογοκρισίαν ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας. Εἶναι ἀποκαλυπτικὰ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ, τόσον ἡ διαταγὴ τοῦ Ἰουλοῦ Γρηγορίου Δικαίου (Παπαφλέσσα) πρὸς τοὺς κατὰ τόπους Ἀστυνομούς καὶ Ἐπάρχους καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντου πρὸς τὸν αὐτὸν Ἰουλοῦ, ὅσον καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι ἔτεροι σχετικαὶ ἐπιστολαὶ καὶ ἀναφοραὶ, ὡς καὶ αἱ ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος⁴.

Ἐκτὸς τῆς ἐπισήμου λογοκρισίας πολλάκις οἱ διάφοροι καπετανεῖοι καὶ πολιτικοὶ ἐσταμάτων τοὺς ταχυδρόμους καὶ ἤνοιγον τὰ γράμματα, διὰ νὰ ἀναγνώσουν τὸ περιεχόμενόν των. Ἐπειτα τὰ ἔκλειον πάλιν καὶ τὰ παρέδιδον εἰς τὸν ταχυδρόμον, συμπαραδίδοντες καὶ δεῦτερον γράμμα πρὸς τὸν παραλήπτην διὰ τοῦ ὁποίου ἐζήτουν συγγνώμην διὰ τὴν περιέργειάν των⁵.

3. Ὁργάνωσις Τακτικοῦ Ταχυδρομείου μὲ μενζίλια καὶ πεζούς.

Εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἑ λ λ η ν ι κ ᾶ Χ ρ ο ν ι κ ᾶ τοῦ Μεσολογγίου ἐδημοσιεύθη τὴν 28ην Ἰουνίου 1824 ἀνακοινωσις⁶ διὰ τὴν σύστασιν τ α χ υ δ ρ ο μ ί α ς καὶ τὴν 2αν Ἰουλίου δι' ἐτέρας ἀνακοινώσεως καθαρίζοντο τὰ ταχυδρομικὰ τέλη τῶν ἐπιστολῶν ἀναλόγως τοῦ θάρους αὐ-

(1) Βλ. Παρ. 29.

(2) Βλ. Παρ. 30.

(3) Βλ. Παρ. 31.

(4) Βλ. Παρ. 32—39.

(5) Βλ. Παρ. 40.

(6) Βλ. Παρ. 41.

των¹. Ἀτυχῶς οὐδὲν ἕτερον στοιχείον σχετικόν μετὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ταχυδρομείου αὐτοῦ ἀνευρέθη. Οὕτω δὲν γνωρίζομεν ἕαν ἤρξατο ποτε λειτουργοῦν καὶ διὰ πόσον χρονικὸν διάστημα ἐλειτούργησε.

Τὴν 21ην Μαΐου 1825 τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Πολέμου γνωμοδοτεῖ² καὶ τὴν ἐπομένην ἀναθετεῖ εἰς τὸν Ἀθανάσιον Καρδαράν³ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας διὰ μενζυλίων. Παραθέτομεν ὠρισμένα στοιχεῖα ἐκ τῆς ἀνωτέρω συμφωνίας, τὰ ὅποια εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐνδιαφέροντα. Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Πολέμου γνωμοδοτεῖ νὰ διατεθοῦν («*νὰ διορισθῶσι*»), ἀντὶ τῶν δέκα ἀλόγων τὰ ὅποια ἀνέφερε τὸ προσχέδιον, δέκα πέντε ἄλλα καὶ ἡ σύμβασις νὰ γίνῃ δι' ἕν ἔτος. Τὸ προσωπικὸν («*οἱ ἀνάλογοι ἀνθρώπων*») θὰ ὀρισθῇ εἰς ἕνδεκα, καὶ ὡς σταθμοὶ ἀλλαγῆς ἢ Τριπολιτσά, τὸ Νεόκαστρον καὶ τὸ Ναύπλιον. Εἰς ἕκαστον τῶν σταθμῶν αὐτῶν θὰ παραμένουν πέντε ἄλλα διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν μεταφορῶν.

Δὲν ἦτο δυνατόν, ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, νὰ ἀναμένωμεν καλυτέραν ταχυδρομικὴν ἐξυπηρέτησιν.

Παραλλήλως ἡ ἐπικοινωνία διεξήγετο καὶ μετὰ πεζοῦς, τοὺς γνωστοὺς ἐπιτιθεῖς ἢ τουρκιστὶ μαξοῦς, οἱ ὅποιοι μετέφερον τὰς ἐπιστολάς καὶ ἐβοήθουν οὕτως εἰς τὴν μεταβίβασιν τῶν εἰδήσεων⁴.

Ὁ Ἴταλὸς Giuseppe Recchio⁵ εἰς σύγγραμμά του ἐκδοθὲν ἀγγλιστὶ ἐν Λονδίνω, γράφει τὰ ἐξῆς διὰ τὰ ταχυδρομεῖα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς: «Δὲν ὑπάρχει κανὲν ταχυδρομεῖον καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον. Ἡ Κυβέρνησις ἀλληλογραφεῖ δι' εἰδικῶν ταχυδρόμων, οἱ δὲ ἰδιῶται, διὰ νὰ στείλουν μίαν ἐπιστολήν, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μεταχειρισθοῦν εἰδικὸν ἀπεσταλμένον. Αἱ ἐφημερίδες τῆς Ὑδρας, Ἀθηνῶν, Μεσολογγίου δὲν κυκλοφοροῦν ἀκόμη μετὰ τῶν κάτω τάξεων τοῦ λαοῦ. Ἀπὸ τὴν μορφωμένην ὁμως τάξιν ἀναγιγνώσκονται ἀπλήστως. Ἡ Ἐφημερίς τοῦ Μεσολογγίου συντηρεῖται μετὰ τὴν κατανάλωσιν τὴν ὅποιαν ἔχει εἰς τὰς Ἰονίους νήσους. Ἡ τῆς Ὑδρας ἔχει διακόσιους συνδρομητὰς καὶ ἡ τῶν Ἀθηνῶν ἀκόμη ὀλιγωτέρους»⁷.

4. Νέα ἀπόπειρα πρὸς σύστασιν Γενικοῦ Ταχυδρομείου. Προσπάθεια τοῦ Γάλλου φιλέλληνος Καρόλου Φαβιέρου (Charles Nicolas Fabvier).

Διὰ τὴν μεταβίβασιν τῆς ἀλληλογραφίας ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Ἀθήνας καὶ τὰνάπαλιν ἐγένετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1826, μετὰ ἄδειαν τῆς Διοικήσεως, νέα

(1) Βλ. Παρ. 42.

(2) Βλ. Παρ. 43.

(3) Βλ. Παρ. 44.

(4) Βλ. Παρ. 45.

(5) Ἴταλὸς λόγιος καὶ νομομαθής, γεννηθεὶς τῷ 1785 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1835.

¹ Ἀναδεχθεὶς ἀνατεθεῖσαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ Φιλελληνικοῦ Κομιτάτου ἀποστολὴν ὅπως παρακαλουθῆσιν τὸ συναφθὲν ἐν Λονδίνω δάνειον, ἐπεσκέφθη τὸν Μάρτιον τοῦ 1825 τὴν Ἑλλάδα, ἀποβίβασθεὶς εἰς τὸ Ναύπλιον.

(6) Giuseppe Recchio, *A Visit to Greece in the Spring of 1825*, London 1826.

(7) Κώστα Καιροφύλας, «Οἱ Ἕλληες τοῦ Εἰκοσθέντος» (Ἐντυπώσεις αὐτόπτου) Ἡμερολόγιον τῆς Μεγαλῆς Ἑλλάδος, τόμ. Ι', (Ἀθήναι 1931), σ. 334.

προσπάθεια οργανώσεως Γενικοῦ Ταχυδρομείου ἀπὸ τὸν Γάλλον Συναγματοάρχη Βαρῶνον Κάρολον Φαβιέρον, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ ὁ ὀργανωτὴς τοῦ πρώτου τακτικοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ἦτο μεγαλόπνοον τὸ σχέδιον τοῦ φιλέλληνος Συναγματοάρχου, ἀποβλέπον εἰς τὸ νὰ ἐνώσῃ ταχυδρομικῶς τὰς Ἀθήνας μὲ τὸ Ναύπλιον καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα δι' ἐναλλασσομένων τακτικῶν πεζοδρομῶν¹.

Ἦτο ἐπίσης ἐντυπωσιακὸν τὸ ἀνωτέρω σχέδιον: Ἀναχώρησις ἐξ Ἀθηνῶν ἐνὸς πεζοδρόμου τὴν ἐσπέραν ἐκάστης Δευτέρας διὰ Μέγαρα. Ἀφίξις εἰς Μέγαρα τὴν πρωΐαν τῆς Τρίτης. Ἀναχώρησις ἐτέρου πεζοδρόμου ἐκ Μεγάρων τὴν Τρίτην. Ἀφίξις εἰς Καλαμάκι τὴν ἐσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας. Ἐκ Καλαμακίου ἀναχώρησις ἐτέρου πεζοδρόμου διὰ Ναύπλιον. Ἀφίξις ἐκεῖ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ἦτοι τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐξ Ἀθηνῶν². Ἐξεδόθη δὲ καὶ σχετικὴ «Δηλοποίησις» ὑπὸ τοῦ ὀρισθέντος ἐν τῷ μεταξὺ Ἐπιστάτου τοῦ Ταχυδρομείου³. Διὰ τὸ Ταχυδρομεῖον αὐτὸ τοῦ Φαβιέρου δὲν ἔχομεν ἄλλην πληροφορίαν. Εἰς μίαν ὁμως ἐπιστολὴν ἀπὸ 10/22 Μαΐου 1826 πρὸς τὸν Διονύσιον Ρώμαν εἰς τὴν Ζάκυνθον, ὁ Συναγματοάρχης Φαβιέρος παραπονεῖται ὅτι «ἡ Διοίκησις δὲν τὸν ἐβοήθησε καὶ ἔτσι ἐματαιώθησαν τὰ σχέδιά του διὰ τὴν σύστασιν ἐνὸς ὀπλοστασίου, ἐνὸς δρόμου διὰ τὸν Πειραιᾶ, τοῦ ταχυδρομείου, τοῦ καλλωπισμοῦ τῶν Ἀθηνῶν κλπ.»⁴. Ἐξ αὐτοῦ συμπεραίνομεν ὅτι τὸ ταχυδρομεῖον τοῦ Φαβιέρου δὲν ἠὺδοκίμησε.

5. Νέα ἐπιβολὴ λογοκρισίας ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ 1826 ἡ Κυβέρνησις ἐπέβαλεν ἐκ νέου λογοκρισίαν ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Ναυπλίου, ἐπισήμου καὶ ἰδιωτικῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ θέσῃ τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Γενικῆς Ἀστυνομίας⁵, ἣτις ἦσκει τὴν λογοκρισίαν⁶.

(1) Βλ. Παρ. 46.

(2) Βλ. Παρ. 47.

(3) Βλ. Παρ. 48.

(4) Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Διονυσίου Ρώμα μετ' εἰσαγωγῆς τοῦ ἐκδιδόντος Δ. Γρ. Καμπούρογλου, τόμ. Α', (Ἀθῆναι 1901), σ. 193.

(5) Βλ. Παρ. 49.

(6) Βλ. Παρ. 50—51.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

ΤΟ ΔΙΑ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

1. Γενικά.

Κατά την Ἐπανάστασιν ἐχρησιμοποιήθησαν ἅπαντα τὰ ὑπάρχοντα πλωτὰ μέσα διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ταχυδρομικῶν ἀναγκῶν μεταξὺ τῶν νήσων καὶ τῶν παραλίων πόλεων τῆς Στερεᾶς καὶ τῆς Πελοποννήσου.

Αἱ νῆσοι Ὑδρα, Σπέτσαι καὶ Ψαρά, ὡς ἐπίσης αἱ Τήνος, Νάξος, Ἄνδρος καὶ πλείοσαι ἄλλαι, ἦσαν, ὡς γνωστόν, τὰ κύρια ἡγετικά θαλάσσια κέντρα καὶ ὀρμητήρια τοῦ Ἄγωνος. Ὑπῆρχον ὡσαύτως αἱ παράλιοι πόλεις Κόρινθος, Κεγχρεαί, Ναύπλιον, Πειραιεύς («Λιμὴν Δράκου» ὡς ἐλέγετο τότε) καὶ δεκάδες ἄλλων οἰκιστικῶν κέντρων ἅτινα ἐξυπηρέτουσιν τὸν κατὰ θάλασσαν Ἄγωνα.

2. Πρῶται προσπάθειαι.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἄγωνος, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰωάννης Κωλέττης καταβάλλει προσπάθειάς διὰ τὴν ἀπόκτησιν «δύο γαίτων Γαλαξειδιωτικῶν διὰ κουριέρας τῆς Διοικήσεως»¹. Ἡ Κυβέρνησις ἐδρεύουσα τότε εἰς Κόρινθον διεξῆγε τὰς θαλασσίας ἐπικοινωνίας της εἴτε μέσῳ Κεγχρεῶν, εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς Ὑδραν καὶ Σπέτσας. Καὶ εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν καὶ ἀκόμη περισσότερο εἰς τὴν δευτέραν (Κεγχρεαί — Ὑδρα, Κεγχρεαί — Ὑδρα — Ψαρά) ἡ ἐπικοινωνία καθυστερεῖ πολὺ, διότι ὄχι μόνον δὲν ὑπῆρχον κανονικαὶ δρομολογήσεις, ἀλλὰ καὶ δὲν ὑπῆρχον ἱστιοφόρα πλοῖα ἐπιφορτισμένα μὲ τὴν εἰδικὴν αὐτὴν ἀποστολήν. Τὴν ἔλλειψιν ἱστιοφόρων ἀντελαμβάνετο πλήρως ἡ Κυβέρνησις καὶ δι' ἐγγράφου της ἀπηυθύνθη «πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους προκρίτους τῆς Ὑδρας», δηλαδὴ πρὸς τὴν τοπικὴν ἀρχήν, ζητοῦσα τὴν καθιέρωσιν κανονικῆς δι' ἱστιοφόρων ἐπικοινωνίας². Διὰ τὰ εἶναι δὲ θεβαία διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν της αὐτῶν, ἡ Κυβέρνησις ἐπικοινωνεῖ καὶ μὲ τοὺς διαμένοντας εἰς Κόρινθον ἀντιπροσώπους τῶν Νήσων Ἰωάννην Ὀρλάνδον καὶ Βασίλειον Μπουντούρην καὶ τοὺς παρακαλεῖ νὰ τὴν ἐνισχύσουν εἰς τὴν προσπάθειάν της, προτρέποντες καὶ αὐτοὶ τὴν ἡγεσίαν τῶν Νήσων³.

(1) Βλ. Παρ. 7—8.

(2) Βλ. Παρ. 52.

(3) Βλ. Παρ. 53.

3. Τακτική επικοινωνία.

Αί κοιναι ἐνέργειαί καί προσπάθειαι ἐτελεσφόρησαν. Εἶχον ὄλοι ἀντιληφθῆ πόσον ἀπαραίτητος ἦτο ἡ τακτική, ταχεῖα, καί, ὅσον αἱ συνθηκαί τοῦ διεξαγομένου ἀγῶνος τὸ ἐπέτρεπον, ἀσφαλῆς ἐπικοινωνία. Δρομολογεῖται ἀρχικῶς (κατὰ Μάρτιον 1822) τὸ ταχύπλουν «Ἑλλάς» μὲ πλοίαρχον τὸν Ἰωάννην Μίκαρον ὡς ταχυδρόμον τῆς Διοικήσεως¹ καί ἐντὸς τοῦ ἰδίου μηνὸς δρομολογοῦνται ὁ «Ἑρμῆς» μὲ πλοίαρχον τὸν Ἀνάργυρον Φαρμάκην, ἡ «Σειρήνα» μὲ πλοίαρχον τὸν Κοσμᾶν Γκίνη², ἡ «Καλομοῖρα» μὲ πλοίαρχον τὸν Ἰωάννην Ποταμιᾶνον³. Οἱ πλοίαρχοι τῶν πλοίων τούτων ἦσαν ἐφωδισμένοι καί μὲ εἰδικά διαβατήρια⁴.

Ἐν τῷ μεταξύ ἐγένετο προσπάθεια ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου Τήνου διὰ ταχυδρομικὴν σύνδεσιν τῶν νήσων Τήνου, Νάξου καί Ἄνδρου⁵. Ἐπίσης ἐπετεύχθη τακτικὴ διὰ πλοίου ταχυδρομικὴ συγκοινωνία μὲ τὸν Πειραιᾶ⁶.

Εἰς τὴν σχετικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ταχυδρομικῶν ἐπικοινωνιῶν ἀλληλογραφίαν εὐρίσκομεν τὴν λέξιν **θ α λ α σ σ ο δ ρ ὀ μ ο ς**⁷ ἀναφερομένην εἰς τὸν ἐπιφορτισμένον μὲ τὰ καθήκοντα τῆς μεταφορᾶς τῆς ἀλληλογραφίας δι' ἰστιοφόρων. Πρόκειται περὶ ἀντιστοίχου ἐννοίας πρὸς τὴν τοῦ πεζοδρόμου.

Ἐκ τῶν παρατιθεμένων ἐν τῷ παραρτήματι ἐγγράφων⁸ συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι καί εἰς τὰς Νήσου δὲν ὑφίστατο τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν.

(1) Βλ. Παρ. 54.

(2) Βλ. Παρ. 55.

(3) Βλ. Παρ. 56.

(4) Βλ. Παρ. 57.

(5) Βλ. Παρ. 58.

(6) Βλ. Παρ. 59.

(7) Βλ. Παρ. 60—61.

(8) Βλ. Παρ. 62—63.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Η ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

1. Γενικά.

Ἀπομεμονωμένη ἦτο ἡ Ἑλλάς τῆς Τουρκοκρατίας ἀπὸ τὴν Εὐρώπην καὶ φυσικὰ τὸ αὐτὸ συνέβαινε καὶ κατὰ τὰς πρώτας δεκαετίας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Ἐπτάνησος καὶ Μάλτα ἦσαν οἱ ἐνδιάμεσοι σταθμοὶ ἐπικοινωνίας. Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν Εὐρώπην ἢ καὶ πρὸς οἰανδήποτε ἄλλην χώραν ἀπεστέλλοντο ἀρχικῶς εἰς τὴν Βαλέτταν ἢ εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν χώραν τοῦ προορισμοῦ των.

2. Ἡ ἀλληλογραφία μετὰ τῶν Ἰονίων Νήσων.

Προσπάθειαν πρὸς θαλασσίαν ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν μετὰ τῶν Ἰονίων Νήσων ἐπεχείρησεν ἡ Κυβέρνησις τὸν Μάρτιον 1822, ὅτε ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἀρμοστὴν τῶν Νήσων τούτων τὸν ἐν "Υδρα Γεώργιον Σπανιολάκη¹, πρὸς τὸν ὅποιον ἐδόθησαν σχετικαὶ ὁδηγίαι πρὸς κανονισμὸν διαφόρων ζητημάτων, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ἡ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας σύνδεσις τῶν Νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ὅτε ὅμως ὁ Γεώργιος Σπανιολάκης ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Κερκύρας, ὁ Λόρδος Thomas Maitland², Ἀρμοστής τῶν Ἰονίων Νήσων, ἀπηγόρευσε τὴν κάθοδον αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου καὶ μετ' ὀλίγον, κατόπιν ἐιδικῆς διαταγῆς του, ὁ Σπανιολάκης ἐξεδιώχθη, ἀποτυχούσης ἐξ ὀλοκλήρου τῆς ἀποστολῆς του.

Αἱ προσπάθειαι αὗται ἐσυνεχίσθησαν³ καὶ τὸ 1827 ἐπετεύχθη ἐπιτέλους ἡ συμφωνία αὕτη, δημοσιευθέντος ὑπὸ τῆς Ἰονίου Γερουσίας τοῦ Νόμου ΠΗ' τῆς 5 Ἰουνίου 1827⁴ διὰ τοῦ ὁποίου καθωρίζοντο καὶ τὰ τέλη τῶν ἐπιστολῶν.

3. Ἡ ἀλληλογραφία μετὰ τὴν Εὐρώπην.

Ὅλιγον μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τὸ φιλελληνικὸν πνεῦμα ἀρχίζει νὰ ἐκδηλώνεται εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ διάφορα πολιτικοκοινωνικά κινήματα, ἀσήμαντα εἰς τὰς πρώτας τῶν ἐκδηλώσεις, ζητοῦν ἐπι-

(1) Βλ. Παρ. 64.

(2) Sir Thomas Maitland (1759—1824). "Υπάτος Βρετανὸς Ἀρμοστής ἐν Ἐπτανήσῳ κατὰ τὴν περίοδον 1816—1824.

(3) Βλ. Παρ. 65.

(4) Βλ. Παρ. 66.

κοινωνίαν με τούς "Ελληνας προεστούς. Καί ἐκεῖνοι τὴν αὐτὴν ἀνάγκην αἰσθάνονται. Ἄλλὰ, πλέον τούτου ἦτο, διὰ ν' ἀναφέρωμεν ἓν χαρακτηριστικὸν παράδειγμα, ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη ἐπικοινωνίας με τὸ Λονδίνον, ὅτε ἔφθασεν ἐκεῖ, τὸ 1823, ἡ Ἐπιτροπὴ, ὑπὸ τούς Ἰωάννην Ὀρλάνδον καὶ Ἀνδρέαν Λουριώτην, διὰ τὴν σύναψιν τοῦ πρώτου Δανείου.

Ἡ τακτικὴ μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπικοινωνία ἐγένετο μέσῳ τῶν Ἰονίων Νήσων με θαυράτα ὅμως ἔξοδα¹, ἡ δὲ ἔκτακτος με οἰανδήποτε ἄλλην εὐκαιρίαν (ὡς διὰ τῆς Ἰταλίας) καὶ με οἰονδήποτε προσφερόμενον μέσον². Ἄλλὰ ἡ μέσῳ τῶν Ἰονίων Νήσων ἐπικοινωνία δὲν ἦτο ἰδανικὴ. Ἡ Ἐπὶ τῆς ἡτο ὑπὸ «ἀγγλικὴν προστασίαν» καὶ εὐλόγως αἱ ἐπιφυλάξεις καὶ αἱ δυσπιστίαι διὰ τὴν ἀγγλικὴν μεσολάθεισιν εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ἐξυπηρέτησιν ἦσαν θάσιμοι. Ἐφοβεῖτο ἡ ἑλληνικὴ ἡγεσία τὸ ἐνδεχόμενον ὑποκλοπῆς τοῦ περιεχομένου τῶν ἐπιστολῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς καὶ ἐζήτει τὴν ὀργάνωσιν τακτικῆς ταχυδρομικῆς ἐξυπηρέτησεως. Ἀναφέρεται μεταξὺ ἄλλων εἰς σχετικὴν ἀναφορὰν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, οἵτινες εἶχον μεταθῆ εἰς τὸ Λονδίνον: «Ἦθελεν ἦτο ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ (ἡ Κυβέρνησις) ἓν εἶδος πόστιας μεταξὺ Πυργίου³ καὶ Ἀγκῶνος⁴ διορίζοντας εἰς τὴν αὐτὴν ὑπουργίαν 4 καίκια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ καθὲν νὰ μισοῦν εἰς καμμίαν προσδιορισμένην ἡμέραν κάθε ἑβδομάδος, ὥστε πρὶν τοῦ μισομοῦ τοῦ τετάρτου αὐτόθεν νὰ ἡμπορῇ νὰ εἶναι τὸ πρῶτον ἐπιστρεμμένον ἀπὸ τὴν Ἀγκῶνα»⁵. Καὶ καταλήγει: «Ἡ κυριώτερά αἰτία τοῦ ξεπεσοῦ τῶν φόντων μας εἶναι ἡ ἐξακολουθητικὰ ὑστερήσις τῶν γραμμάτων». Ἐπίσης συνίστων τὴν «σύστασιν ταχυδρομείων εἰς ὅλην τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, διὰ νὰ γνωρίζῃ ἡ Διοίκησις εὐκόλως τὴν κατάστασιν ὅλην τῶν μερῶν»⁶. Καὶ εἰς ἑτέραν ἐπιστολὴν τῶν γράφου: «Συσταίνομεν προσέτι σύστημα σχολείων, ταχυδρομίων καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἀτινα εἶναι ἀναγκαῖατάτα, διότι μᾶς προξενοῦν μεγάλην τιμὴν καὶ ὑπόληψιν εἰς Εὐρώπην».

Σημειωτέον ὅτι τὴν ἀνάγκην διὰ τὴν δημιουργίαν ἀπ' εὐθείας καὶ τακτικῆς ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας με τὴν Εὐρώπην εἶχε διαπιστώσει καὶ εἶχεν εἰσηγηθῆ ἐπιμόνος καὶ ὁ Μητροπολίτης Ἰγνατίος⁷, ὅστις διέμενον εἰς

(1) Βλ. Παρ. 67.

(2) Βλ. Παρ. 68.

(3) Ὁ Πύργος τῆς Ἡλείας.

(4) Ἡ Ἀνcona τῆς Ἰταλίας.

(5) Βλ. Παρ. 69.

(6) Βλ. Παρ. 70.

(7) Ἐπίσκοπος Ἄρτης καὶ Ναυπάκτου καὶ ἀργότερα (1810) Μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας. Διεκρίθη διὰ τὴν δράσιν του εἰς τὴν διάδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας εἰς τὰς χώρας τοῦ Ἰστροῦ. Ἀφοῦ παρεδόθησαν αἱ χώραι αὐταὶ εἰς τὴν Τουρκίαν (1812), κατέφυγε κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Βιέννην καὶ εἶτα εἰς τὴν Πίζαν τῆς Ἰταλίας, ἔνθα παρέμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του (31 Αὐγούστου 1828). Ἀξία θαυμασμοῦ εἶναι ἡ διπλωματικὴ αὐτοῦ δράσις κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ὅτε ἀδιακόπως εὐρίσκετο εἰς συνενόησιν με τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ τούς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ἡγέτας τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ με φιλανθρωπικὰς καὶ φιλελληνικὰς ἐταιρείας τῆς Εὐρώπης, ὡς καὶ με ἄλλα ἐπιφανῆ πρόσωπα. Βλ. Ε. Γ. Π ρ ω τ ο ψ ἄ λ τ η, Ἰγνατίος Μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας, τόμ. 1—2, Ἀθήναι 1959—1961. (Ἐκδ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν).

τὴν Πίζαν τῆς Ἰταλίας¹. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ σύνδεσις αὕτη δὲν ἐγένετο ἀμέσως· τοῦτο δὲ συνάγεται καὶ ἐκ τῶν παροτρύνσεων τῶν Ἰωάννου Ὁρλάνδου καὶ Ἀνδρέου Λουριώτου ἐκ Λονδίνου πρὸς σύστασιν, δις τῆς ἐβδομάδος, τακτικῆς ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας «διὰ Ζακύνθου, Κορφῶν², Ἀγκῶνος Τριεστίου, Λιβόρνου καὶ Μασσαλίας³».

Ἀργότερα καὶ κατόπιν προτάσεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ ἐγκρίσεως τοῦ Βουλευτικοῦ ἐπραγματοποιήθη ἡ σύστασις ταχυδρομικῆς γραμμῆς μετὰξὺ Ναυπλίου καὶ Μασσαλίας⁴.

(1) Βλ. Παρ. 71—73.

(2) Κερκύρας.

(3) Βλ. Παρ. 74.

(4) Βλ. Παρ. 75.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΣ

1. Γενικά.

Αἱ πολιορκίαι τῶν φρουρίων ἐκ μέρους τῶν Τούρκων ἔχουν καὶ αὐταὶ τὴν ταχυδρομικὴν τῶν ἱστορίαν. Οἱ μελετηταὶ τῆς πολεμικῆς μας ἱστορίας γνωρίζουν πόσον ἐπικίνδυνος, ἀλλὰ καὶ παράδοξος, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἦτο πάντοτε ἡ μεταφορὰ εἰδήσεων ἀπὸ πολιορκουμένους καὶ πρὸς πολιορκουμένους καὶ πόσον ἀπρητέϊτο ἀνεπτυγμένη νοημοσύνη καὶ ταχύτης ἀντιλήψεως ἐγγίζουσα τὰ πλέον ἀπίθανα ὄρια, ὡς καὶ θάρρος φθάνον κάποτε τὴν ἀσύνητον τόλμην.

Κατὰ τὰς διαφόρους πολιορκίας προσεφέροντο ταχυδρόμοι, οἱ ὁποῖοι μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς τῶν ἀνελάμβανον τὸ δυσχερέστατον ἔργον τῆς μεταφορᾶς, διὰ μέσου τῶν ἐχθρικῶν γραμμῶν, γραμμάτων τῶν πολιορκουμένων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀντιστρόφως. Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἦτο συνεχῆς πρόκλησις πρὸς τὸν θάνατον.

2. Ἡ ἀλληλογραφία κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου.

Οἱ πολιορκημένοι τοῦ Μεσολογγίου εἶχον κατ' ἀρχὰς ἀνοικτοὺς πολυλοῦς δρόμους, διὰ νὰ ἐπικοινωνοῦν μὲ τὸν ἔξω κόσμον, οἱ ὁποῖοι ὁμως κατὰ τὴν στενοτέραν πολιορκίαν ἤρχισαν νὰ κλείωνται. Τὸ κρίσιμον ὁμως τῆς περιστάσεως ἐπέβαλλεν εἰς τὴν Φρουρὰν νὰ εὑρίσκειται εἰς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν ἐπαφὴν μὲ τὴν Διοίκησιν τοῦ Ναυπλίου. Ὁ εὐκολώτερος τρόπος ἦτο ἀρχικῶς ἡ θάλασσα. Ὁ ταχυδρόμος ἐξήρχετο εἰς τὸν Πατραϊκὸν Κόλπον μὲ «πάσσαρα»¹, ἔφθανεν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Κάβο Πάπα² καὶ διὰ τῆς Μανωλάδος διέτρεχε τὰ μονοπάτια τῆς ὄρεινῆς περιοχῆς Ἀχαΐας — Ἡλειαίας — Γορτυνίας πρὸς τὴν Τριπολιτσάν καὶ ἐκεῖθεν κατέληγεν εἰς τὸ Ναύπλιον. Μετὰ τὴν εἰσβολὴν ὁμως τοῦ Ἰμπραὴμ εἰς τὴν Ἡλειαν, ὁ δρόμος αὐτὸς ἀπεκόπη καὶ ἀπέμειναν εἰς τοὺς πεζοδρόμους δύο δρομολόγια διὰ ξηρᾶς. Διὰ τοῦ ἐνὸς ἠκολοθεῖτο ἡ διαδρομὴ Ζυγοῦ³, Πλατάνου Ναυπακτίας,

(1) Ἴταλ. Passera, τύπος ἐλαφρᾶς λέμβου.

(2) Τὸ Ἀκρωτήριον Ἀραξος, ἐν τῇ Β. Δ. Πελοποννήσῳ.

(3) Τὸ ὄρος Ἀράκυνθος καὶ περιοχὴ τῆς Ἀκαρνανίας.

Λιδωρικού¹, Μαλανδρινίου, Έρατεινής και Τριζωνίων²: έκειθεν ο πεζοδρόμος διεπεραιούτο δι' Ιστιοφόρου εις Αίγιον και διά Διακοφτού — Τριπόλεως έφθαιεν εις τό Ναύπλιον. Διά τοῦ έτέρου δρομολογίου ο πεζοδρόμος ανεχάφει από την Λίμνην, ανατολικώς του Μεσολογγίου, έστρέφετο προς την Βαράσσοβαν και έκειθεν ηκολούθει τον ίδιον δρόμον Πλατάνου, Λιδωρικού, Τριζωνίων κλπ., ώς κατά τό πρώτον δρομολόγιον.

Πρό της πολιορκίας ή «Διευθύνουσα τά της Δυτικής Έλλάδος Προσωρινή Έπιτροπή» είχε τακτικήν ταχυδρομικήν επικοινωνίαν διά πεζοδρόμων μέ την Τριπολιτσάν, τό "Άργος και τό Ναύπλιον, ή άμοιθή των όποιων έγένετο μεγαλυτέρα, όσον έστένευεν ή πολιορκία. Ός τοιούτοι πεζοδρόμοι αναφέρονται εις Ιερέυς³, ο Καλόγηρος Φίνουγλους⁴, ο Ντεληγιώργης, ο Καραντζάς, ο Ζήσιμος, ο Άθανάσιος Νεοχωριτόπουλος, ο Κραβαρίτης⁵, ο Κανάτας⁶, ο Γαλάνης⁷, ο Ζαχαρίας, ο Καφαντάρης⁸, ο Κωσταράς, ο Παναγιώτης, ο Γιαννάκης Χριστοδουλόπουλος κ.ά. Έκ του Μεσολογγίου εκαστος πεζοδρόμος όμοῦ μετά της τροφής του δρόμου, έως πέντε ήμερών τό όλιγώτερον, ήτο

(1) Κωμόπολις της Στερεάς Έλλάδος, πρωτεύουσα της Έπαρχίας Δωρίδος του Νομού Φθιώτιδος.

(2) Συστάς νησίδων του Κορινθιακού Κόλπου ύπαγομέναν εις την Έπαρχίαν Δωρίδος. Ήτο έν έκ των πολυτίμων καταφυγίων των αδυνάτων πληθυσμών κατά τάς έπιδρομάς των Τούρκων. Ή Διοίκησις ειχεν αναγνωρίσει τά Τριζώνια ώς έπίσημον καταφύγιον, όπως ειχεν αναγνωρίσει ως τοιούτον τό περίφημον Λεσίμι του Άχελώου, τάς λίμνας της Άγουλινίτισης, τό Μαραθωνήσι της Μόνης κ.ά. Τά Τριζώνια ειχον ένισχυθή και μέ δύο μικρά τηλεβόλα.

(3) Αναφέρεται έπανειλημμένως ύπό του Στρατηγού Σπυρομήλιου άνω-νωμώς ως «παπάς». (Βλ. Στρατηγού Σπυρομήλιου, Χ ρ ο ν ι κ ό τ ο ῦ Μ ε σ ο λ ο γ γ ί ο υ 1825—1826. Προλεγόμενα Ίωάννου Βλαχογιάννη, Άθήναι 1969).

(4) Βλ. Παρ. 76.

(5) Γεώργιος Κραβαρίτης. Άγωνιστής, πληγωθείς θανασίμως την 15 Φεβρουαρίου 1826, κατά την πολιορκίαν του Μεσολογγίου. Είς έπιστολήν του προς τον Κολλιο Τζαβέλλα, ο γερο-Ζώης Πάνου γράφει και τά έξης σχετικά μέ τον τραυματισμόν του Κραβαρίτη: «...Είς αυτό τό γερούσι έχάσαμεν και τον λέοντα Γεωργάκη Κραβαρίτην» έπληρώθη και έως τό θράδυ απόθανεν». (Χρ. Στασινοπούλου, Λ ε ξ ι κ ό τ η ς Έ λ λ η ν ι κ ή ς Έ π α ν α σ τ ά σ ε ω ς τ ο ῦ 1821, τόμ. Β' (Άθήναι 1971), σ. 386).

(6) «Διά ξηράς είχαμε πολλούς διά ταχυδρόμους πεζούς, πλην αξιώτερον είχαμεν κάποιον Κανάταν όστις καμμίαν φοράν δέν έπεσεν εις τους έχθρούς. Αυτός, έπιστρέφας από Δερβέκισταν, (χωρίον της Έπαρχίας Τριχωνίδος, νύν Άνάληψις) μάς έφερε και ώς 70 γίδια, τά όποια μέ μεγάλην ευχάριστην τά έπληρώσαμεν από μίαν λίραν στερλίαν τό έν. Έμβασε δε ταῦτα μέσω Κλείσοβας (νησίδος εις την λιμνοθάλασσαν του Μεσολογγίου). Νικολάου Κασσομούλη: Χ ε ι ρ ό γ ρ α φ ο ν, σελ. 954 (Γ.Α.Κ.).

(7) Ουτός, εκκινήσας έκ του Μεσολογγίου περι τά μέσα Ίανουαρίου 1826 και συναντηθείς καθ' όδόν μέ τους "Αραβας του Ίμπραήμ, έπέταξε τά γράμματα τά όποια μετέφερε. Τοῦτο είναι τό δεύτερον κρούσμα δειλιάζοντας πεζοπόρου. Το πρώτον τό αναφέρει ο Γεώργιος Κανισός, όστις εις έπιστολήν του μέ ήμερομηνίαν Δεκεμβρίου 1825 γράφει μεταξύ άλλων: «Ο παρών πεζός εκνηγήθη από τους έχθρούς και τά προς μέ γράμματα της Έπιτροπής τά έπέταξε και τά έλαβον οι έχθροί».

(8) Βλ. Παρ. 76.

φορτωμένοι με πλήθος γράμματα και με άλλα είδη, τα οποία έστελλον οι πολιορκημένοι εις τους ιδικούς των. Πολλάκις μάλιστα οι πεζοδρόμοι συνωδεύοντο και παρ' ενόπλων προς ασφάλειάν των, ασφάλειαν δηλαδή της επίσημου αλληλογραφίας την οποίαν μετέφερον¹.

Τακτικήν ταχυδρομικήν ανταπόκρισιν είχαν οι πολιορκημένοι και με την 'Επτάνησον, ίδια δέ με την Ζάκυνθον και την Κεφαλληνίαν. 'Επιστολή της «Διαβουούσης τὰ της Δυτικής 'Ελλάδος Προσωρινής 'Επιτροπής» υπό ήμερομηνίαν 22 'Ιουνίου 1825 απευθυνομένη προς τόν εν Ζακύνθω «Φιλογενέστατον Κύριον Λαδόπουλον»² αναφέρει μεταξύ άλλων και τὰ ἑξῆς: «'Ευσηστάσαμεν μίαν κ ο ρ ρ ι έ ρ α ν, διά νά μήν άπαντᾶ άργοπορίαν και έμποδισθῆ ή ανταπόκρισίς μας και διά νά μάς προμηθεύσθε έγκαίρως μέ όσα κατά καιρόν σᾶς παραγγέλλομεν»³. 'Ο δέ Πρόεδρος της 'Επιτροπής 'Ιωάννης Παπαδιαμαντόπουλος⁴ εις έπιστολήν του προς την σύζυγόν του εις Ζάκυνθον⁵ διεκτραγωδεῖ την κατάστασιν τών πολιορκουμένων. Τήν έπικοινωνίαν τών πολιορκουμένων με την 'Επτάνησον εξετέλει συήθως ό Θωμάς Κυριαζής, «καρaboκύρης της κορριέρας όπου πάγει και έρχεται από Ζάκυνθο», αλλά και ό ταχυδρόμος Κωσταράς με έναν καπετάνιον μονοξύλου μετέφερον γράμματα, από τὰ νησάκια Σκρόφες⁶ εις τὰς έκβολάς του 'Αχελώου, όπου παρέμενον λαθρεμπορικά καΐκια, τὰ όποια εξετέλουν την ανταπόκρισιν με την Ζάκυνθον, Κεφαλληνίαν, 'Ιθάκην κλπ.

'Ως ήτο φυσικόν, ή διάρκεια της διαδρομής τών διαφόρων ταχυδρόμων του Μεσολογγίου έξηρτάτο έκ τών έκάστοτε παρουσιαζομένων μικροτέρων ή μεγαλυτέρων δυσχερειών. 'Επιστολή π.χ. έκ Μεσολογγίου προς Ζάκυνθον, άποσταλείσα την 16ην Νοεμβρίου 1825, έφθασεν εις τόν προορισμόν της την 8ην 'Ιανουαρίου 1826, ενώ άλλαι έπιστολαί έφθανον εις την Ζάκυνθον εντός δύο ή τριών ήμερών.

'Η άμοιβή τών ταχυδρόμων, τό ποδοκόπι ή πεζοδρομική, δέν ήτο καθωρισμένη. Αύτη έκυμαινετο αναλόγως τών δυσχερειών, και κινδύων τους όποιους παρουσίαζεν έκαστον δρομολόγιον και τών μέσων τὰ όποια διετίθεντο διά την έκτέλεσί του.

'Από κατάστιχον, έπιγραφόμενον «Κάσσα Γενική», περιέχον έγγραφάς εισπράξεων και δαπανών από 25 Μαρτίου 1825 έως 2 'Απριλίου 1826 και άνήκον προφανώς εις τόν Γενικόν 'Επιστάτην (Φροντιστήν) τών στρατοπέδων της Δυτικής 'Ελλάδος 'Ιωάννην Δροσίνην, μανθάνομεν λίαν ένδιαφερούσας πληροφορίας διά τὰς άμοιβάς τών ταχυδρόμων⁷.

(1) Βλ. Παρ. 77.

(2) Γεώργιος Λαδόπουλος, 'Εμπορος Ζακύνθου καταγόμενος έκ Σπάρτης. Μέλος της Φιλικής 'Εταιρείας από της 7 Φεβρουαρίου 1819.

(3) Βλ. 'Εμμ. Πρωτομάλη (έπιμ. έκδ.) 'Αλληλογραφία Φρουράς Μεσολογγίου 1825—1826 ('Αθήναι 1963), (έκδ. Γενικών 'Αρχείων του Κράτους), σ. 143.

(4) Διά την έξοχον πατριωτικήν δράσιν του 'Ιωάννου Παπαδιαμαντοπούλου βλ. Ντίνου Κονόμου, 'Ιωάννης Παπαδιαμαντόπουλος, ό Διοικητής των «'Ελευθέρων Πολιορκημένων» ('Αθήναι 1967). βλ. και έγγραφον 89, ύποσημ. 1.

(5) Βλ. Παρ. 78.

(6) Αί 'Εχινάδες νήσοι. Συστάς νησίδων του 'Ιονίου Πελάγους, παρά την Αίτωλίαν.

(7) Βλ. Παρ. 79.

Σημειωτέον ότι ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Πολιορκίας πολλάκις εὐρέθη εἰς ἀδυναμίαν νὰ καταβάλῃ τὰς ἀμοιβὰς τῶν ταχυδρόμων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἤναγκάζετο νὰ μεταχειρισθῆ καὶ θίαν¹.

3. Ἡ ἀλληλογραφία κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κιουταχῆ πολιορκίαν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν (1826—1827) δὲν ἔλειψαν τοιοῦτοι ταχυδρόμοι². Διάσημοι ἦσαν δύο στρατιῶται - ταχυδρόμοι τῆς Φρουρᾶς, οἵτινες κατάρθωναν πάντοτε νὰ φέρουν εἰς πέρας τὰς ἐπικινδύνους ἀποστολάς των πρὸς μεγάλην στενοχωρίαν τῶν πολιορκητῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχον μείνει ἐκπληκτοὶ πρὸ τοῦ θάρρους τῶν δύο τούτων ἡρώων. Οὗτοι, ἀνήκοντες εἰς τὸ Σῶμα τοῦ Στρατηγοῦ Διονυσίου Εὐμορφοπούλου, ἦσαν οἱ Γιάννης Μακρυγιάννης (Κραθαρίτης) καὶ Γιάννης Τουρκοδῆμος (Κουλουριώτης). Ἦσαν οἱ ἀχώριστοι «Γιάννηδες τ ο Ὡ Ε Ὑ μ ο ρ φ ο π ο Ὑ λ ο υ».

Ὁ συνήθης δρόμος τὸν ὁποῖον ἠκολούθουν ἦτο ὁ ἐξῆς: Κατήρχοντο εἰς τὴν «χώραν» καὶ ἀμέριμνοι περιήρχοντο τὴν ἀγοράν, μεταξύ τῶν Τούρκων καὶ τῶν χωρικῶν, καὶ κατόπιν διηυθύνοντο πρὸς τὴν Ἁγίαν Τριάδα καὶ διὰ τοῦ ἐλαιῶνος ἔφθανον εἰς τὸ φιλικὸν στρατόπεδον.

Ἐπισημοτάτη ἀναγνώρισις τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας προσέφεραν οὗτοι, ἐγένετο πλειστάκις εἰς τὰς συζητήσεις τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως³. Εἰς μίαν ἀπὸ αὐτὰς μάλιστα ζητεῖται ἡ ἀνταμοιβὴ τῶν πεζῶν οἵτινες εἰσήρχοντο καὶ ἐξήρχοντο εἰς τὴν Ἀκρόπολιν φέροντες μεθ' ἑαυτῶν γράμματα⁴.

Εἰς τὸ διασωθὲν καὶ παρὰ τοῦ Ἰωάννου Βλαχογιάννη τὸ πρῶτον δημοσιευθὲν ἡμερολόγιον τοῦ ἐκ τῶν πολιορκουμένων Νικολάου Καρῶρη ἀναγράφονται λεπτομερῶς αἱ κινήσεις τῶν «γραμματοφόρων» τούτων καὶ παρουσιάζεται ὁλόκληρος ἡ δραματικὴ ἀτμόσφαιρα ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκινούντο οὗτοι⁵.

(1) Βλ. Παρ. 80.

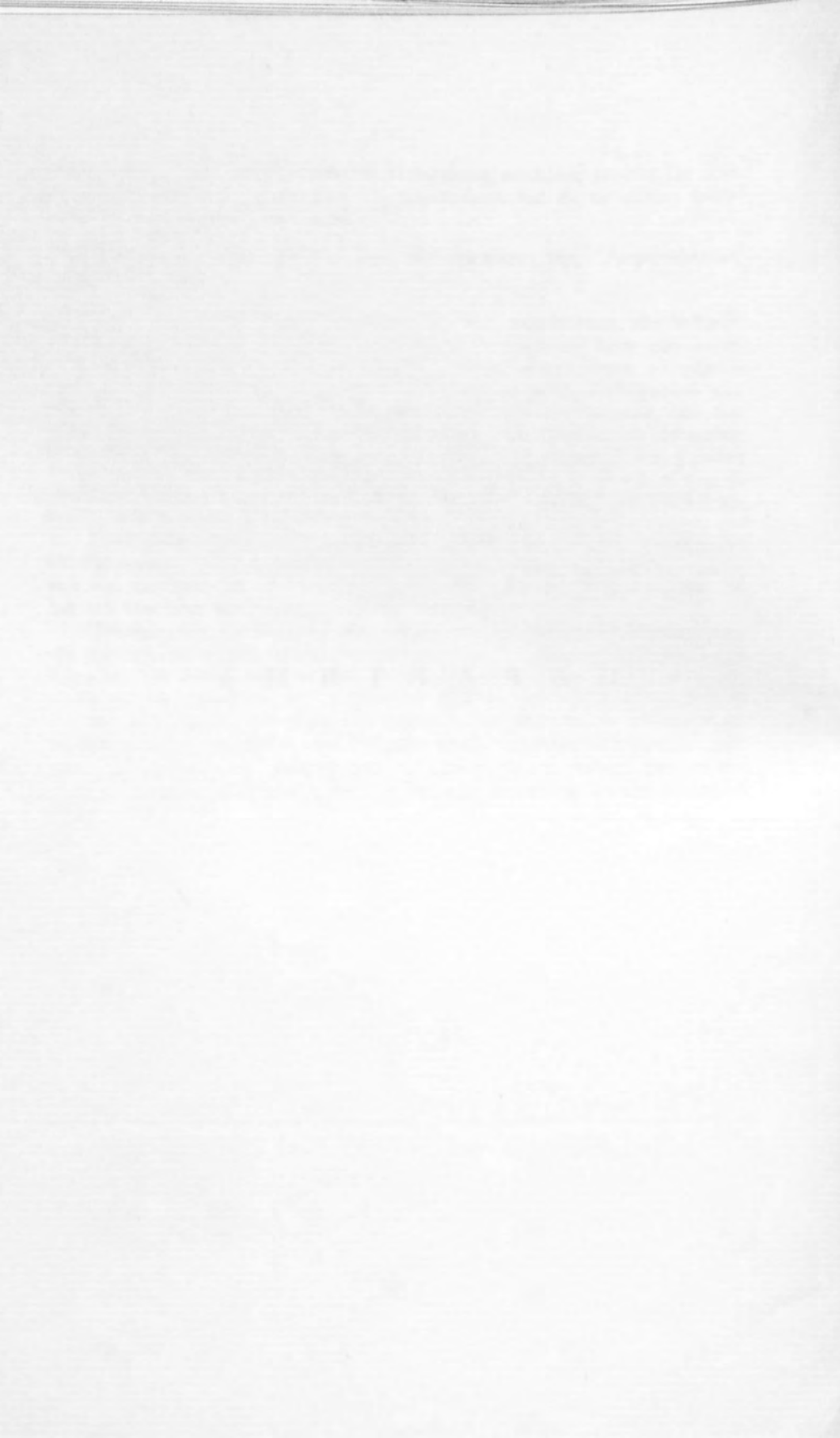
(2) Βλ. Παρ. 81.

(3) Βλ. Παρ. 82.

(4) Βλ. Παρ. 83.

(5) Βλ. Παρ. 84.

П А Р А Р Т Н М А

Ἐπιστολή τοῦ Ἀθανασίου Διάκου

(Πρβλ. σ. 9)

Τοῖς ἀγαπητοῖς μου Ραχωβήταις, ὑγιῶς εἰς Ράχωβαν.

Αἰδεσιμώτατε ἅγιε Πρωτόπαπα καὶ Παπαδημήτριε, εὐλαβῶς προσκυνῶ, καὶ ἀγαπητοί μου Γεωργιάζη Σιδερά καὶ Γιάννη Ἀλεξανδρῆ.

Σὰς φανερώνω, λαμβάνοντες τὸ παρόν μου, ἀμέσως νὰ σηκωθῆτε καὶ μαζώξετε ὅλους τοὺς ραγιαδες νὰ μοῦ ξημερώσετε Τρίτην πουργὸν εἰς Λικούραις¹, ὅπου νὰ ἔλθετε ὅλοι: 200: διακόσιοι ὀνομάτοι καὶ τῆς ὥρας μαζὺ μὲ τὰ ἄρματά σας νὰ πάρετε καί: 10: φορτώματα ψρομί καὶ κρασί καὶ ἔληξ καὶ ὄλον τὸν τζιπχανέν², ὅπου ἔχετε μπαρούτην καὶ κουρσούμα³ καὶ νὰ μοῦ φέρετε καί: 6: ἔξι ἄλογα καλὰ μεντσιλιάρικα⁴ καὶ ἔτσι νὰ μοῦ ἀκολουθῆτε ἔξ ἀποφάσεως.

Ἵγναίνετε
1821 : 28
Μαρτίου
Κάπερνα

Ἀγαπητός σας
Θανάσης Διάκος
(Τ.Σ.)

Γιάννη Ἀλεξανδρῆ καὶ Παπαγεωργιάζη, αὐτοί σας νὰ πάρετε τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐν τῷ ἅμα νὰ εὐρεθῆτε ἐδώ⁵.

(1) Μονὴ κειμένη εἰς Κάπραιναν (Χαιρώνειαν).

(2) Πολιμοφόδια.

(3) Βόλια.

(4) Ταχυδρομικά.

(5) Τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται εἰς τὴν ἱστορικὴν Μονὴν τῆς Βαρνάκοβας, ἐδημοσιεύθη δὲ τὸ πρῶτον ἐν: Ἀναστασίου Γούδα, Βίοι Παράλληλοι, τόμ. Η' (Ἀθῆναι 1876) σ. 430.

Ἐγγραφὸν τοῦ Ἀρείου Πάγου

(Προβλ. σ. 9)

Πρὸς τὸν Μινίστρον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Προσωρινὸν
Μινίστρον τοῦ Πολέμου¹

.....
.....

Ἀπὸ τὰς 5 τρέχοντος ἐμίσεισεν ἐντεῦθεν ὁ Ἀρεοπαγίτης κύριος Γεώργιος Αἰνιάν, πορευόμενος νὰ συστήσῃ τοὺς ταχυδρομοὺς, νὰ διάσῃ τὴν στρατολογία καὶ νὰ ταχύνῃ τὸ πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Πελοποννησίων ἀρχηγῶν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐλπίζομεν νὰ λάβωμεν καρπὸν.

.....

Ἐκ Πολιτικῶν, τῇ 10 Μαρτίου 1822

Οἱ Ἀρεοπαγῖται

† Ταλαντίου Θεόφιλος, Πρόεδρος

Ἄνθιμος Γαζῆς

Ἰωάννης Φίλωνος

Ρήγας Παπα - Κοντορήγα

Ἰωάννης Εἰρηναῖος

Ἀλέξανδρος Ἀξιιώτης

Πανούσης Θρονημάδης²

(1) Εἰς τὴν πρώτην περίοδον τοῦ Ἀγῶνος τὸ Ὑπουργεῖον ἐλέγετο «Μινιστέριον», ὁ δὲ Ὑπουργὸς «Μινίστρος».

(2) Ἀρχεῖα Ἐλληνικῆς Παλιγγενεσίας μέχρι τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς Βασιλείας. Τόμ. Α' (Ἀθῆναι 1857) σ. 490.

Ἐγγραφον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

(Προβλ. σ. 10)

Ἄριθ. 937

17 Φεβρουαρίου 1823

Ἀπὸ τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

“Ὅτι οἱ στελλόμενοι στρατιῶται εἰς πρόσλησιν ἑναγομένου τινὸς λαμβάνουν βαρέα ποδοκόπια καὶ νὰ ἐπαγομπῇ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ μὴ γίνωνται τοιαῦτα¹.”

(1) Γ.Α.Κ., Γεν. Πρωτ. Γραμματείας Ναυτικῶν. (1823) 17 Φεβρουαρίου, ἀρ. 334.

Ἐγγραφὸν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

(Πρὸς σ. 10)

Ἄριθ. 821

Τὸ Ἐκτελεστικὸν πρὸς
τὸ Σεβ. Βουλευτικὸν Σῶμα

Ἀνεγνώσθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 96 προβούλευμα τοῦ Σεβ. τοῦτου Σώματος διὰ τὸ ποδοσφαιρὸν, τὸ ὁποῖον καταχρηστικῶς ἔλαβεν ὁ Καπετὰν Πιάνος Ἀργεῖος παρὰ τοῦ Μάρκου Τριανταφύλλου.

Παρατηρήθη ἡ γνώμη τοῦ Σεβ. Βουλευτικοῦ.

Τὸ Σεβ. τοῦτο Σῶμα δὲν εἶναι ἐντὸς τῶν πραγμάτων οὔτε ἀγνοεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἔθνους. Ἄν τὸ Ἐκτελεστικὸν ὑποχρεώσῃ τὸν εἰρημένον Ἀργεῖον νὰ ἀποδώσῃ ὅ,τι καταχρηστικῶς ἔλαβε, θέλει βιασθῆ ἀκολούθως νὰ κάμῃ δυοῖν θιάτερον ἢ καὶ τοὺς λοιποὺς στρατιώτας, ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὰς αὐτὰς ζημίας νὰ ἀποζημιώσῃ ἀπὸ χρήματα τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου, τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ ἀδικον καὶ ἀνεξοικονόμητον, ἢ τοὺς στρατιώτας ὅσοι ἔκαμαν τοιαύτας καταχρήσεις νὰ τοὺς ὑποχρεώσῃ νὰ ἀποδώσουν τὰ ἀδίκως ληφθέντα, τὸ ὁποῖον, ὡς αὐτό, ἐπίσης εἶναι ἀσύμφορον καὶ μᾶλλον εἰπεῖν ἀδύνατον. Ἀληθινὰ ἡ Διοίκησις πρέπει νὰ βαδίζῃ κατὰ γράμμα καὶ χρεωστῆ, κατὰ τὸ ἐν Ἐρμύνη Θεσπισμα, νὰ δικαιώσῃ τὸν πολίτην Μάρκον Τριανταφύλλου, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Θεσπισμα τοῦτο ἔμεινεν ἀνετέργητον μέχρι σήμερον, ἐννοεῖται διὰ ποίους λόγους καὶ ἡ Διοίκησις δὲν πρέπει νὰ ἀναμοχλεύσῃ μίαν πληγὴν ἢ ὁποία δὲν δέχεται, τοῖλάχιστον σήμερα, καμμίαν θεραπειάν.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν θεωρεῖ εὐλόγον ἐντεῦθεν νὰ διατηρηθῇ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ποδοσφαιροῦ εἰς τοὺς 20 παραδες τὴν ὥραν καὶ τὰ παρελθόντα νὰ μένωσιν ἀδιεργήμενα.

Ἄν ὅμως τὸ Σεβ. Βουλευτικὸν γνωρίζῃ εὐλογωτέραν διόρθωσιν, ἃς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ πρακτικὸν εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν, ἐνθυμούμενον ὅμως πάντοτε ὅτι τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ κάμῃ καμμίαν ἀποζημιώσιν καὶ δεύτερον ὅτι τὸ ἄτακτον στρατιωτικὸν μας δὲν συμφέρει νὰ λάβῃ τοιαύτης αἰτίας δυσαρσεκείας.

Τῆ 6 Νοεμβρίου 1824 Ναύπλιον!

(1) Γ.Α.Κ., Ἐκτελ., Φ. 35.

Ἐγγραφον πρὸς τὸν στρατηγὸν Γ. Δουβουνιώτην

(Πρὸβλ. σ. 10)

Περίοδος Γ'
Ἄριθ. 4452

Πρὸς τὸν Γενναϊότατον Στρατηγὸν
κύριον Γεωργάκη Δουβουνιώτην

Ὁ Γενναϊότατος στρατηγὸς κύριος Δημήτριος Μελετόπουλος προσαναφέρεται εἰς τὸ Ἔπουργεῖον τοῦτο δι' ἀναφορᾶς του ὅτι ἀάποιοι τῶν ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν σου Καπεταναίων, Ἀκρίδας ὀνομαζόμενος, εὐρεθεις εἰς χωρίον Διακοφτὸν ὁμοῦ μὲ τὸν ἀσυνείδητον Κόντον, τοῦ συστρατήγου σου Νάκου Πανουργιᾶ, μετῆλθον μεγάλας καταχρήσεις εἰς τοὺς πτωχοὺς κατοίκους ἐκείνου τοῦ χωρίου, ἀφοῦ ὑπεδέχθησαν εὐμενῶς παρ' αὐτῶν καὶ ἐφιλοφρονήθησαν μὲ ὅ,τι ἐπεθύμησεν ἡ ἀπλήστος αὐτῶν καρδιά. Ἀναχωροῦντες ἐξήτησαν καὶ ποδοκόπι παρὰ τῶν κατοίκων, τὸ λεγόμενον Ν τ ῖ ν τ ζ ι Π α ρ α σ ῖ παρὰ τῶν Τούρκων, καὶ βιάσαντες αὐτοὺς ἔλαβαν ὁ μὲν Κόντος 150 γρόσια, ὁ Ζώης 50, ὁ Βαγγέλης 50 καὶ οἱ τζαουσᾶδες¹, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν καπεταναίων, ἔλαβον καὶ αὐτοὶ 100 γρόσια. Ἐκτὸς τὰ ὅσα πράγματα κινήτᾳ ἄρπαξαν ἐξ αὐτῶν ἄλλα ὅσα ἐξ αὐτῶν ἔλαβε καὶ ὁ Ἀκρίδας μὲ τοὺς ὑπ' αὐτόν.

Τὸ Ἔπουργεῖον τοῦτο, φροντίζον περισσότερο ὑπὲρ ἄλλο τι διὰ τὴν καλὴν ὑπόληψιν τῆς γενναϊότητός σου καὶ ἔτι ἐπιστηριζόμενον εἰς ὅσα καὶ διὰ ζώσης σᾶς ὠμίλησε, σᾶς ἰδεάζει διὰ τοῦ παρόντος ὅτι, ἂν ὁ ρηθεις Ἀκρίδας ἔπραξε τὰ τοιαῦτα, τὰ ὅποια φέρουσιν ἀτιμίαν εἰς τὴν γενναϊότητά σου καὶ κέρδος εἰς αὐτόν, νὰ τὸν βιάσης νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ ρηθέντα χρέηματα καὶ ὅ,τι ἄλλο πρᾶγμα κινήτᾳ ἀφαιρέσεν ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς κατοίκους καὶ νὰ τὸν ἐπιτάξῃς ἐντόνως καὶ στρατηγικῶς νὰ παύσῃ πράττειν τὰ τοιαῦτα, ἐπειδὴ, ἂν ἀκουσθοῦν εἰς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν, βέβαια δικαίως θέλει ἀγανακτήσῃ κατ' αὐτῶν καὶ θέλει ἐπιτάξῃ νὰ ἐκπεσθῇ ἡ εἰρημένη ποσότης ἀπὸ τοὺς στρατιωτικὸς μισθοὺς των. Ταῦτα τὸ Ἔπουργεῖον σὲ ἰδεάζει, ἀναμένον ἀπάντησιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπιτασσομένων.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 24 Μαρτίου 1825²

(1) Ἀνώτεροι Οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι.

(2) Γ.Α.Κ., Ἴπ. Πολέμου, Φ. 69.

Ἐγγραφον τοῦ Βουλευτικοῦ

(Πρβλ. σ. 11)

Νόμ. 29

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον Πρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἐν συνελεύσει τοῦ Βουλευτικοῦ προὐβλήθη καὶ ἐκρίθη ὁμοφώνως, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀναγκαιότατον, πρὸς ἐκτέλεσιν ταχεῖαν τῶν προσταγῶν τῆς Διοικήσεως, ἢ σύστασις δημοσίων ἱπποστασιῶν καὶ σταθμῶν, καθυποβάλλει αὐτὸ εἰς τὴν ἐπίκρισιν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ νὰ διατάξῃ περὶ τούτου, ὅπου ἀνήκει.

Τῆ 9 Φεβρουαρίου 1822 ἐν Κορίνθῳ

Δημήτριος Ἰψηλάντης, Πρόεδρος

Προσπογράφεται

ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης¹

* * *

Πρακτικὰ τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἐν Κορίνθῳ τῆ 9 Φεβρουαρίου 1822

Ἐν τῇ σημερινῇ συνελεύσει τοῦ Βουλευτικοῦ προὐβλήθη, διὰ τὸ νὰ εἶναι ἀναγκαιότατον, πρὸς ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τῶν προσταγῶν τῆς Διοικήσεως, ἢ σύστασις δημοσίων ἱπποστασιῶν καὶ σταθμῶν, ἂν πρέπη νὰ διορισθῶσι καὶ δὴ ὁμοφώνως ἐνεκρίθη οὕτως.

Ἰπογράφεται

ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης²

(1) Ἀ ρ χ ε ἰ α τ ῆ ς Ἑ λ λ η ν ι κ ῆ ς Π α λ ι γ γ ε ν ε σ ῖ α ς, ἔ.ἀ., σ. 76.

(2) Ἀ ρ χ ε ἰ α τ ῆ ς Ἑ λ λ η ν ι κ ῆ ς Π α λ ι γ γ ε ν ε σ ῖ α ς, ἔ.ἀ., σ. 8.

Ἔγγραφον τοῦ Βουλευτικοῦ

(Προβλ. σ. 11)

Νόμ. 42

Προσωρινή Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Τὸ Βουλευτικὸν

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον Πρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις χρήζει νὰ ἀποστείλῃ εἰς πολλὰ καὶ διάφορα μέρη ταχείας καὶ ἀναγκαίας εἰδήσεις καὶ διαταγὰς, καθὼς καὶ νὰ δέχεται, ἐκρίθη ὁμοφώνως παρὰ πάντων ἐν τῇ σημερινῇ συνελεύσει ἵνα ἐκδοθῇ διαταγὴ παρὰ τῆς Διοικήσεως, εἰς μὲν τὴν Πελοποννησιακὴν Γερουσίαν νὰ ἐξοικονομήσῃ, οἷω δῆποτε τρόπῳ κρίνει, εἴκοσι πέντε ἄλογα ἀπὸ πασῶν τῶν Πελοποννησιακῶν ἐπαρχιῶν, καὶ νὰ τὰ στείλῃ εἰς δούλευσιν τῆς Διοικήσεως, εἰς δὲ τὸν Ἄρειον Πάγον νὰ ἐξοικονομήσῃ ὁμοίως ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας του δέκα πέντε ἄλογα καὶ νὰ τὰ στείλῃ ἐνταῦθα, ἔτι καὶ δύο γαίτας Γαλαξειδιώτικας, διὰ κουριέρας τῆς Διοικήσεως, καὶ δὴ καθυποβάλλει αὐτὸ εἰς τὴν ἐπίκρισιν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Τῇ 26 Φεβρουαρίου 1822, ἐν Κορίνθῳ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Σωτήριος Χαραλάμπης

Προσμπογράφεται

Ὁ Πρώτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης¹

(1) Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, ἐ.ἀ., σ. 80.

Πρακτικά τοῦ Βουλευτικοῦ

(Πρβλ. σ. 11)

Ἐν Κορίνθῳ, τῇ 26 Φεβρουαρίου 1822.

Ἐν τῇ σημερινῇ συνελεύσει τοῦ Βουλευτικοῦ, ἐπὶ Ἀντιπροέδρου Σωτηρίου Χαραλάμπη, προὐβλήθη ἂν πρέπη νὰ δοθῇ διαταγὴ παρὰ τῆς Διοικήσεως εἰς μὲν τὴν Πελοποννησιακὴν Γερουσίαν νὰ ἐξοικονομήσῃ, οἷον δῆποτε τρόπον κρίνει, εἰκοσιπέντε ἄλογα ἀπὸ πασῶν τῶν Πελοποννησιακῶν ἐπαρχιῶν, καὶ νὰ τὰ στείλῃ εἰς δούλευσιν τῆς Διοικήσεως, εἰς δὲ τὸν Ἄρειον Πάγον νὰ ἐξοικονομήσῃ, οἷον δῆποτε τρόπον, ὁμοίως ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας του δεκαπέντε ἄλογα, καὶ νὰ τὰ στείλῃ ἐνταῦθα· ἔτι δὲ καὶ δύο γαίτας Γαλαξειδιώτικας διὰ κουριέρας τῆς Διοικήσεως, ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις χρήζει νὰ ἀποστείλῃ εἰς πολλὰ καὶ διάφορα μέρη ταχείας καὶ ἀναγκαίας εἰδήσεις καὶ διαταγὰς, καθὼς καὶ νὰ δέχεται, καὶ δὴ ὁμοφώνως ἐνεκρίθη οὕτως.

Ἐπογράφεται ὁ Πρῶτος
Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ
Ἰω. Σκανδαλίδης!

(1) Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας,
ξ.δ., σ. 14.

Διάταγμα τοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας

(Πρὸβλ. σ. 11)

Εἰς τὸν Μετζιλχανέ¹

Νά δοθοῦν τὰ τέσσαρα ζῆα διὰ τὸ Ἄργος, περὶ ὧν ἔγραψε τὸ Μ(ινιστέ-
ριον) τῆς Ἀστυνομίας πρὸς τὸ τῆς Οἰκονομίας.

Τῆ 10 Μαρτίου 1822

Ὁ Γ(ενικός) Ἀ(ρχηγός) τῆς Ἀστ(υνομίας)
Κ. Πεταλᾶς²

(1) Χάνι εἰς τὸ ὅποιον εὑρίσκοντο οἱ ἵπποι τῶν μετζιλχάνων.
(2) Γ.Α.Κ., Ἰπ. Ἀστ., Φ. 1.

Ἐγγραφον τοῦ Μινίστρον τῶν Ἐσωτερικῶν

(Πρόβλ. σ. 11)

Προσθία ὄψης

Μινιστέριον τῶν Ἐσωτερικῶν

Ἄριθ. 489 τοῦ πρωτ.

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν

Πρὸς τοὺς Ἀξιωματικοὺς Πολιτικοὺς καὶ Πολεμικοὺς

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 7 Μαΐου 1822.

Ὁ ἐπιφέρων τὸ παρὸν Ἀναστάσης Σταυρούλης ἐδιωρίσθη παρὰ τοῦ Μινιστερίου τούτου πεζοδρόμος, διὰ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας γράμματα τῆς Διοικήσεως. Παραγγέλλονται ὅλοι, πολιτικοὶ καὶ πολεμικοὶ ἀξιωματικοί, νὰ εὐκολύνωσιν εἰς τὴν διάβασίν του καὶ οἱ Ἔφοροι νὰ δίδωσιν εἰς αὐτὸν τὴν ἀναγκαίαν τροφήν καὶ κατάλυμα.

Τὸ παρὸν διαβατήριον θέλει ἔχει τὸ κύρος του διὰ πολλὰς ὁδοιπορίας αὐτοῦ.

Αἱ ἐξουσίαι δέ, Ἔφοροι καὶ ὑποκείμενα, πρὸς τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται τὰ γράμματα διορίζονται νὰ σημειώωσιν ὀπισθεν τοῦ διαβατηρίου τὴν ἡμέραν τοῦ ἐκεῖ πηγαμοῦ του καὶ ἀναχωρήσεως τοῦ πεζοδρόμου.

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν
καὶ Προσωρινὸς Μινίστρος τοῦ Πολέμου

Ἰωάννης Κωλέττης

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Ἰωάννης Θεοτόκης

Τ.Σ.

Ὅπισθία ὄψης

Ὁ παρὼν πεζοδρόμος ἦλθεν ἐνταῦθα

καὶ ἀναχωρεῖ διὰ Τριπολιτζᾶ

τῇ 19 Μαΐου 1822 Ἄρτος

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἀστυνομίας
Δημ. Ἐγγλέζος

Ὁ ἄνω πεζὸς σήμερον ἔφθασεν ἐνταῦθα, ἡμέραν Σάββατον, ὥρας τῆς ἡμέ-

ρας δύο.

Ἐν Τριπόλει τῆ 20 Μαΐου 1822

Ὁ προσωρινὸς γεροϋσιαστῆς,
Ἄστυνόμος
Κων. Σ. Ζαφειρόπουλος

Καὶ ἀναχωρεῖ ἐντεῦθεν σήμερον.

Μαΐου 20 Τριπολιτζιά

Ὁ ἀνωτέρω πεζὸς σήμερον εἰς τὰς ἐννέα ἔφθασεν ἐδῶ
καὶ ἀναχωρεῖ ἐντεῦθεν σήμερον Ἰουνίου 8.

1822 Ἰουνίου 8 Καλάβρυτα.

Ὁ παρὼν πεζὸς ἐνεφανίσθη ἐδῶ εἰς τὰς 8 ἡμέραν
καὶ ἀναχωρεῖ σήμερον δι' Ἄργος.

Τῆ 16 Ἰουνίου ἐν Τριπόλει 1822¹

(1) Γ.Α.Κ., Ἰπ. Ἐσωτ., Φ. 2.

Διορισμός Ἐπιστάτου τῶν ἀλόγων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

(Προβλ. σ. 12)

Προτόκολλον τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Ἄριθ. 370

Διορισμός τῶν «ἀλόγων»

Ἐδιορίσαμεν τὸν Σταμούλην Ἀνδρέαν καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Κώνσταν ἐπιστάτας εἰς ὅλα τὰ ἄλογα, ὅπου θέλει συναχθοῦν ἀπὸ ὅλα τὰ τμήματα πρὸς χρῆσιν τοῦ στρατοπέδου. Νὰ κρατῶσιν καταγραφὴν τῶν χωρίων καὶ τῶν ὀνομάτων, ὅπου τὰ φέρουν, καὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅπου τὰ δίδουν ἢ τὰ πέμπουν φορτωμένα μὲ ὅποιανδήποτε χρεῖαν. Νὰ μὴν παίρῃ ἄλογα ἀχαμνὰ καὶ ἀδίνατα. Εἰς κάθε 4 ἄλογα ἔχουν νὰ διορίσουν ἓνα ἄνθρωπον πεζὸν νὰ πηγαίῃ μὲ αὐτὰ, ὅπου ἤθελε κάμει χρεῖαν καὶ νὰ τὰ προσέχη. Νὰ εἶναι εἰς χρέος νὰ δίδῃ εἰδησιν εἰς τὸν Γραμματέα, ὅποτε παίρνει ἀνθρώπους, καὶ νὰ καταγράφῃ τὴν ἡμέραν καὶ τὸ ὄνομά του. Ἄπ' αὐτὰ τὰ ἴδια ἄλογα καὶ ἄπ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ἔχομεν νὰ μεταχειρίζομεθα καὶ διὰ ταχυδρομίας. Ἄν χαθῇ κανένα ἄλογον ἢ ψοφήσῃ, εἶναι εἰς χρέος νὰ ἀποδεικνῇ τὸν τρόπον καὶ τὴν αἰτίαν καί, ἂν δὲν τ' ἀποδείξουν, ἔχουν νὰ τὸ πληρώουν. Κάθε ἄνθρωπος νὰ παίρῃ ἀπὸ μισθὸν ὅταν ἀλεύῃ τὴν ἡμέραν, καὶ μισθὸν οἱ μὲν ἀγωγιάται ἀπὸ γροῦσια 30 τὸν μῆνα, ὁ δὲ Σταμούλης καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνά γρ. 45 τὸν μῆνα. Τὸν μισθὸν αὐτὸν θέλει τὸν λαμβάνουν εἰς τὸ τέλος τοῦ κάθε μηνὸς ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτας τῆς Οἰκονομίας τῆς Δ.(υτικῆς) Χ. Ἑλλάδος.

24 Ἰουνίου 1822'

(1) Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Ἀλεξάνδρου Μαυροκοσσοῦ, Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Σειρὰ «Μνημεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας», τόμ. Ε', τεῦχος II, (Ἀθῆναι 1965) ἐπιμελεῖα Ἑμμ. Πρωτοφάτση, σ. 115.

Ἀπόφαισις τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Ἐπιστάτου τῶν ἀλόγων

(Πρὸβλ. σ. 12)

Ἀριθ. 746. Ἐσμφωνήθη ὁ Σταμούλης Ἀνδρέας μεζιλιτζῆς διὰ νὰ ἀγοράσῃ δεκαπέντε ἄλογα, τὰ ὅποια νὰ χρησιμεύσουν διὰ ὅλον τὸν χρόνον διὰ μετζίλη διὰ τὸ Κάρελι¹. Τὰ ἄλογα αὐτὰ νὰ εἶναι καλά. Ὁ μισθὸς αὐτοῦ διὰ τὰ ἄλογα καὶ δι' ὅλα τὰ ἔξοδά του εἶναι γρόσια ἕξ χιλιάδες καὶ πεντακόσια, ἀπὸ τὰ ὅποια τὶς τέσσαρες νὰ τὶς μετρήσῃ ἐπὶ χεῖρας ὁ φροντιστὴς τοῦ Πολέμου καὶ τὰς λοιπὰς μετὰ πέντε μῆνας. Ὁ Μ(αυροκορδάτος) θέλει τὸν διορίσει εἰς ποῖα πόστα πρέπει νὰ δουλεύσῃ, καὶ μὲ συμφωνίαν τοιαύτην ὅπου, ἂν τὰ δεκαπέντε ἄλογα εὐρεθοῦν ὅλα εἰς δούλευσιν καὶ χρειασθοῦν περισσότερα, ὁ Σταμούλης νὰ μὴν εἶναι εἰς χρέος νὰ προμηθεύσῃ περισσότερα, ἀλλὰ νὰ εἶναι εἰς ἄραρον το βελαγετίου. Καὶ ἐδόθη τὸ παρὸν εἰς ἔνδειξιν.

16 Ἰουλίου 1822²

(1) Κάρελι, τὸ Κάρελι· ἢ Ἀκαρνανία καὶ τμήμα τῆς Αἰτωλίας (Ζυγὸς καὶ Βλοχός).

(2) Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Ἀ. Μαυροκορδάτου, ἔ.ἄ. σ. 158.

Ἐπιστολή τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου

(Προβλ. σ. 12)

Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος πρὸς τὸν Νικόλαον Στάζον:

1088. 1 Σεπτεμβρίου 1822. Πολλάκις σᾶς ἔγραφα νὰ μὴν πειράζετε τὸν μεντζιτζῆν Σταμούλην, μ' ὄλον τοῦτο ἀκολουθεῖς νὰ τὸν ἐνοχλῆς. Ἐν ἔχῃς κανένα δίκαιον, νὰ εὐρεθῆς ἐδῶ διὰ νὰ τὸ παραστήσης καὶ νὰ τὸ λάβῃς. Μάλιστα τοῦ ἐπῆρες 6 κάδους γέννημα. Διὰ τοῦτο κάμνει χρεία νὰ ἔλθῃς, διὰ νὰ λάβῃ τέλος καὶ ἡ ἄλλη ὑπόθεσίς σου.

Α. Μαυροκορδάτος¹

(1) Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Ἀ. Μαυροκορδάτου, ἔ.τ., σ. 208.

(Ποβλ. σ. 12)

Ἐπιστολή τοῦ Ἀνδρέα Σταμούλη

Πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον

Τὴν ἐλαμπρότητά σου, ἀφέντη, δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν τιμίαν σου δεξιάν ἀσπάζομαι.

Ἐφές ἔλαβα ἓνα τιμημένον σου γράμμα μὲ ἓναν Ἀρτηνὸ διὰ τὸν στρατηγὸ καὶ ἀμέσως μὲ σουρτζῆ¹ τό ἴσταιλα. Ἀφέντη, μάθε τί γίνεται στὸ Βραχῶρι². Ὁ Γιαννάκης τοῦ καπετάνου ἐκίνησε, διὰ νὰ βγῆ ἔξω, διὰ νὰ βγάλῃ τὸν κόσμον μαζί μὲ τὸν χαματζῆ καὶ κείνοι ἔπιασαν τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἔδεναν καὶ γιόμισαν καὶ τὲς τζέπες τους γρόσια καὶ ἤρθαν καὶ κάθονται μέσα καὶ τρῶν καὶ πίνουν, αὐτεῖνοι ἔξω καὶ ὁ Μῆτζος Χαλκιώτης μέσα ξαγοράζον τοὺς χριστιανοὺς ὡς σκλάβους.

Ἀφέντη, ἐπρόσταξες διὰ νὰ μοῦ δώσουν βρομίη καὶ καλαμπόκι αὐτεῖνοι γελοῦν μετ' ἐμένα· ὁμως λάβε τὸ γράμμα σου, ἀφέντη μου, πίσω καὶ νοικοκύρης εἶσαι.

Ὅρισμός σου καὶ νὰ ἔχω τὴν τιμημένην σου ἀπόκρισι πῶς νὰ κυβερνηθῶ.

Οἱ σουρτζῆδες τοὺς κρατῶ μὲ χίλια ψέματα· τ' ἄλογα νηστικά δὲν δουλεύουν. Οἱ σουρτζῆδες νηστικοὶ δὲν δουλεύουν.

Σκλάβος σου
σταμούλης

Ὁ Νικολάκης, ὅ,τι μοῦ πῆρε, δὲν μοῦ ἔδωκε τίποτε.

(Ἐπὶ τοῦ νότου): Τοῦ ἐλαμπροτάτου ἀφεντός μου προέντζιπε, ὅθεν τύχη.

(Δι' ἄλλης χειρός): Τῷ ἀνηψιῷ μου Γιαννάκη Βουλπιώτη

Εἷς Λαγκάδα

(Σημείωσις παραλήπτου): 1822 Σταμούλης³.

(1) Σουρτζῆς (τουρκ.) = ταχυδρόμος.

(2) Ἀρτίνου.

(3) Ἰστορικὸν τὸν Ἀρχεῖον Ἀ. Μαυροκορδάτου ἔ.δ. τευχὸς 1 (Ἀθήναι: 1963), σ.σ. 102—103.

Ἐγγραφον τοῦ Μινιστερίου τῶν Ἐσωτερικῶν

(Πρὸβλ. σ. 12)

Ἄριθ. 170

Μινιστέριον Ἐσωτερικῶν

Πρὸς τοὺς Ἐφόρους πόλεων καὶ χωρίων

Ἔχει τὸ κῦρος ἕως τὴν ἐπιστροφὴν

Ἐν Κορίνθῳ, Μαρτίου 10 1822.

Ὁ τὸ παρὸν ἐπιφέρων πεζοδρόμος στέλλεται εἰς Τριπολιζάν διὰ τὰς ἀναγκαιοτάτας ὑποθέσεις τῆς Διοικήσεως. Χρεωστοῦσι λοιπὸν ἅπαντες οἱ ἀρχηγοί, στρατιωτικοί τε καὶ πολιτικοί, νὰ τοῦ δώσουν κάθε ὑπεράσπισιν καὶ τὰ πρὸς τροφήν καὶ κατάλυμα ἀναγκαῖα¹.

(1) Ἰωάννου Βλαχουζιάννη, Τὰ πρῶτα Ταχυδρομεῖα, Α' 1821-1827 (Ἀθήναι ἄ.ἔ.), σ. 7.

Ἐγγραφον τοῦ Μινιστερίου τῶν Ἐσωτερικῶν

(Πρὸβλ. σ. 12)

Ἄριθ. 183

Μινιστέριον Ἐσωτερικῶν

Πρὸς τοὺς Ἐφόρους τῶν Θηβῶν

Τῇ 13 Μαρτίου 1822, Κόρινθος.

Ὁ ἐπιφέρων τὸ παρὸν πεζοδρομὸς πέμπεται ἐπίτηδες ἀπὸ τὸ Μινιστέριον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ φέρει γράμματα τῆς Διοικήσεως πρὸς τὸν Σεβαστὸν Ἄρειον Πάγον, ὁμοῦ καὶ μίαν σακκούλαν μόντραν σιταρίου¹ καὶ ἐσφραγισμένου μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ αὐτοῦ Μινιστερίου τῶν Ἐσωτερικῶν. Ὅθεν, ἀμέσως ὡς φθάσῃ αὐτοῦ, χωρὶς ἀναβολὴν οὔτε στιγμῆς νὰ στείλητε πρὸς τὸν Ἄρειον Πάγον τὰ γράμματα καὶ τὴν σακκούλαν μὲ ἰδικόν σας ἐπίτηδες πεζόν, στέλλοντες τὸν ἰδικόν μας ὀπίσω μὲ τὴν ἐκ μέρους σας βεβαίαν πληροφορίαν τῆς παραλαβῆς καὶ πρὸς τὸ ἀνωτέρω μέρος ἀσφαλῶς ἀποστολῆς τῶν εἰρημένων².

(1) Ἀσφαλῶς ἡ «σακκούλα μόντρα σιταρίου» θὰ περιεῖχε χρήματα ἢ ἀπόρητα ἔγγραφα.

(2) Ἰ. Βλαχογιάννη, ἔ.ἀ., σ. 8.

Ἐγγραφον τοῦ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν

(Προβλ. σ. 12)

Ἄριθ. 299

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Προσωρινὸς
Μινίστρος τοῦ Πολέμου.

Πρὸς τοὺς Ἐφόρους τῶν Θηβῶν

Τὸν παρόντα πεζοδρόμον, ὡς ἀπερχόμενον διὰ τὸν Ἄρειον Πάγον δι' ἀναγκαίαις πολλὰς τῆς Διοικήσεως ὑποθέσεις, ἀφοῦ δεξιωθῆτε κατὰ τὸ σύνθημα, θέλετε διευθύνει καὶ ὀδηγήσει διχ' ἀναβολῆς, ὅπου ὁ Ἄρειος Πάγος εὐρίσκεται.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 31 Μαρτίου 1822

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Προσωρινὸς
Μινίστρος τοῦ Πολέμου¹

(1) Ἰ. Βλαχογιάννη, ἔ.ἀ. σ. 9.

Ἐγγραφον τοῦ Μινίστρον τῶν Ἐσωτερικῶν

(Πρὸβλ. σ. 12)

Ἄριθ. 300

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Προσωρινὸς
Μινίστρος τοῦ Πολέμου

Πρὸς τὸν Μινίστρον τῆς Οἰκονομίας

Θέλετε δώσει πρὸς τὸν ἐπιφέροντα τὸ παρὸν Γεώργιον Νάζην γρόσια ἑκατὸν εἴκοσι, διὰ νὰ δοθοῦν εἰς τοὺς πεζοὺς, λαμβάνοντας τὸ Μινιστέριον τῆς Οἰκονομίας παρ' αὐτοῦ ἔγγραφον ἀπόδειξιν τῆς περιλαβῆς, ὅπου νὰ κρατηθῶσιν ἐν καιρῷ ἀπὸ τὸν μισθὸν τῶν πεζῶν τὰ διαληφθέντα γρόσια.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 31 Μαρτίου 1822

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ
Προσωρινὸς Μινίστρος τοῦ Πολέμου¹

(1) Γ.Α.Κ., Ἱστορικὸν Ἄρχειον Ἰωάννου Βλαχογιάννη, Φ. 50.

Ἐγγραφὸν τοῦ Μινιστερίου τῶν Ἐσωτερικῶν

(Πρὸβλ. σ. 12)

Νο 125

Μινιστέριον Ἐσωτερικῶν

Πρὸς τοὺς Ἐφόρους τοῦ Ἄργους καὶ τοῦ Ἁγίου Πέτρου¹

Θέλετε δώσει εἰς τὸν ἐπιφέροντα τὸ παρὸν Χρῆστον Παπαδᾶν, πεζὸν τῆς Διοικήσεως, τὴν ἀναγκαίαν ζροτροφίαν, καὶ θέλετε σημειώσει ὀπισθεν τούτου τοῦ γράμματος ὅτι ἔλαβε τὴν ἀναγκαίαν θροφήν, διότι, ἐρχόμενος ἐδῶ, παραπονεῖται ὅτι δὲν λαμβάνει τὴν ἀναγκαίαν θροφήν.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 4 Μαρτίου 1822²

(1) Χωρίον τῆς Ἐπαρχίας Κονουρίας.

(2) Ἰ. Βλαχογιάννη, Τὰ πρῶτα Ταχυδρομεία, ἔ.δ., σ. 6.

Ἐγγραφὸν τοῦ Μινιστερίου τῶν Ἑσωτερικῶν

(Προβλ. σ. 13)

Ἀριθ. 444

Μινιστέριον Ἑσωτερικῶν

Πρὸς τοὺς Ἐφόρους Κορίνθου

Τοῦ παρόντος πεζοῦ εὐθύς νὰ τοῦ δόσετε ἓνα ἄλογο διὰ Βοστίτζα¹, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ προφθάσῃ τὸ γληγορώτερον, ἢ περίστασις δὲν τὸ συγχωρεῖ νὰ κοιμᾶσθε, ἀλλ' ἀγρυπνεῖτε, ὡς καὶ ἐγώ, ἐπιταχύνοντες εἰς τὰ προσταττόμενα καὶ τῆς πατρίδος συμφέροντα.

29 Ἀπριλίου 1822, ἐν Κορίνθῳ²

(1) Ἀῤῥιον.

(2) Ἰ. Βλαχογιάννη, ἔ.δ., σ. 9.

Ἐπίστομα ἐπιστολῆς τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη

(Πρόβλ. σ. 13)

Γενναϊότατε στρατηγὲ καὶ φρούραρχε Ναυπλίου Δ. Πλαπούτα

.....

.....

Καὶ ἄνοιξε τὰ μάτια σου, κάμε τα τέσσερα, τόσον εἰς τὸ περὶ Κολονέλου καὶ παντὸς ἄλλου τυχόν, καὶ πάλιν γράφε μου συνεχῶς κάθε τι, μὴ λυπᾶσαι πεζοπόρους.

Ἐν τούτῳ μένω.

Τῆ 20 Ἰανουαρίου 1823,
ἐκ Τριπολιτσᾶς

Ὁ ἀδελφός σου
Ἀρχιστράτηγος τῆς Πελοποννήσου
Θ. Κολοκοτρώνης¹

(1) Ἀγγελιάου Τσελέλη, Πλαπούτας (Ἀθήνα: 1962), σ. 293.

Ἐγγραφον τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη

(Προβλ. σ. 13)

Πρὸς τὸ Μινιστέριον τῶν Ἐσωτερικῶν

Ἐξοχώτατε!

Πόσον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ μετακομίζωνται ταχέως αἱ διάφοροι εἰδήσεις, ὅσαι μάλιστα ἐξαρτῶνται ἀπὸ οὐσιώδεις περιστάσεις καὶ ὑποθέσεις πατριωτικᾶς, τῶν ὁποίων τὸ κρῖσιμον δὲν χρειάζεται ἀναβολήν, καὶ κἂν πρὸς τὴν Διοίκησιν μόνον, ἔκρινα ἀναγκαῖον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐνκόλως καὶ ἀζημίως ἠμπορεῖ νὰ κατορθωθῆ, νὰ διορίσετε εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅσαι ἔχουν ἐδῶ τοῖς στρατιώταις των, νὰ στείλουν ἀνὰ ἓν ἢ δύο, ἀναλόγως μὲ τὴν δύναμίν των, ζῶα, ὥστε νὰ συμποσωθοῦν τοὺλάχιστον δώδεκα, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ διορισθοῦν καὶ ἕξ ταχυδρόμοι νὰ πηγαυνοφέρουν τὰς εἰδήσεις καὶ πρὸς τὴν ὑπερτάτην¹ καὶ τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν² καὶ παρ' ἐκείνων νὰ φέρουν τὰς διαφόρους διαταγὰς εἰς τὰ διάφορα μέρη. Τοῦτο, στοχάζομαι, δὲν εἶναι φορτικὸν νὰ δώσῃ μία ἐπαρχία ἓν ἢ δύο ζῶα καὶ ἓνα ἄνθρωπον εἰς αὐτὴν τὴν δούλευσιν. Ὅθεν καθυποβάλλετέ το εἰς τὴν σκέψιν τῆς Διοικήσεως, καί, ἂν ἐγκριθῆ, ἄς δοθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι διαταγαὶ ὅπου ἀνήκει νὰ βαλθῆ τὸ γλιγορύτερον εἰς πρᾶξιν, ἐπειδὴ τώρα μάλιστα, ὅπου ἀπερνοῦν Πελοποννησιακὰ στρατεύματα εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι ὁ Πρόεδρος Πρίγκιψ Μαυροκορδάτος καὶ οἱ γενναῖοτατοι στρατηγοὶ καὶ τόσο ἄλλοι ἀδελφοὶ μας, πρὸς τοῦτοις καὶ τὸ ναυτικόν, συνεχῶς ἔχομεν διαφόρους ἀνταποκρίσεις καὶ μᾶς ἀφάνισαν οἱ πεζοδρόμοι³, ὅπου μὲ μόνον αὐτὸ τὸ ἔξοδον, ἂν γένη, τακτικῶς, κατορθώνεται μενζίλι, τὸ ὁποῖον προβάλλω. Ἄς ἔχω ἀπόκρισιν εἰς ὅλα μὲ πρῶτον.

Τῆ 27 Μαΐου 1822 Σαραβάι

Ὁ Στρατηγὸς
Θεόδωρος Κολοκοτρώνης⁴

(1) Ἐκτελεστικόν.

(2) Τὰ Μινιστέρια (Ἐπισημεία).

(3) Οἱ ἑκκατὸι ταχυδρόμοι, οἱ πληρωνόμενοι ποδοκόποι.

(4) Ἀ φ χ ε ῖ α Ἑ λ λ η ν ι κ ῆ ς Π α λ ι γ γ ε ν ε σ ι α ς, ἔ.ἀ. τόμ. Β' (Ἀθήνα: 1857), σ. 369.

Ἐγγραφον τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

(Προβλ. σ. 13)

Ἀριθ. 1616

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Πρὸς

Τὸν Μινίστρον τῶν Ἐσωτερικῶν

Ἐγνώσθησαν τὰ διαλαμβανόμενα ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἀπὸ γ' Ἰουνίου ὑπὸ ἀριθ. 594 καὶ ἐγερίνεται τὸ προβαλλόμενον σχέδιον περὶ συστάσεως μενζιλίου, μὲ τὴν διαφορὰν ταύτην, ὅτι τὸ μενζίλιον πρέπει νὰ συστηθῆ ὅπου εὐρίσκεται ἡ Διοίκησις. Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὸ τοῦτο, δίδων καὶ ἀποχρῶσαν τὴν ἀπόκρισιν πρὸς τὸν Στρατηγὸν Κολοκοτρώνην.

Ἐν Ἀργεὶ τὴν 4 Ἰουνίου 1822

Ἀθανάσιος Κανακάρης, ἀντιπρόεδρος

Ἀναγνώστης Παπᾶ - Γιαννόπουλος

Ἰω. Ὁρλάνδος

Ἰωάννης Λογοθέτης

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

καὶ τῶν Ἐξωτ. Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης¹

(1) Γ.Α.Κ., Ὑπ. Ἐσωτ., Φ. 3.

Πράξεις τῆς Β' Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως

(Προβλ. σ. 13)

Ἵποθετικὸς λογαριασμὸς¹ ἐσόδων καὶ ἐξόδων

1823

.....
 Εἰς τὰ στρατεύματα νὰ χρησιμεύσουν ὡς μενζίλια, ἤτοι πόστα μεθ' ὅλα των τὰ ἔξοδα, γρ. 1.000.000. Τ' ἄνωθεν ἔξοδα θὰ ἀκολουθοῦν ἀπὸ α' Μαΐου ἕως α' Νοεμβρίου, ὡς ἄνωθεν διὰ τοὺς ἄλλους ἕξ μῆνας στοχαζόμεθα νὰ ἀκολουθήσουν τὰ ἡμίσι (sic).

1823, τῆ ἰα' Ἀπριλίου — Καλύβια²

(1) Προῦπολογισμός.

(2) Α. Ζ. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Γ' (Πειραιεὺς 1839) σ. 58.

Διαταγή τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος

(Προβλ. σ. 13)

Περίοδος Β'
Ἄριθ. 3336

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν

Ἐπειδὴ ἀνάγκη πᾶσα νὰ εὐρίσκηται τὸ μενζίλι πλησίον τῆς Διοικήσεως διὰ τὴν ταχύτεραν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῆς, τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο διορίζει νὰ διατάξῃ τὸν Ἐπαρχον Τριπολιτζᾶς διὰ νὰ δοθῶν πρὸς τὸν Μενζιλετζῆν Ἀθανάσιον Καρδαρόπουλον¹ δεκαπέντε ζῶα ἐκ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, τὰ ὁποῖα νὰ μετακομίσουν τὸ ἀναγκαῖον ἄχυρον εἰς τοὺς Μύλους.

Νὰ ἐπιτάξῃ καὶ τοὺς ἐκεῖ ἐνοικιαστάς διὰ νὰ ἐτοιμάσουν τὸ παρὰ τὸν κῆπον Πανδοχεῖον καὶ τὸ σπίτιον τοῦ φούρου, διὰ νὰ χρησιμεύσουν ὡς κατοικία εἰς τοὺς Μενζιλετζῆδες καὶ εἰς τὰ ζῶα.

Νὰ ἐπιτάξῃ καὶ τὸν εἰρημένον Μενζιλετζῆν διὰ νὰ μεταφέρει πέντε ἄλογα εἰς τοὺς Μύλους καὶ δέκα νὰ ἔχῃ εἰς Τριπολιτζάν, διὰ νὰ τὰ μεταχειρίζεται εἰς τὰς χρεῖας τῆς Πατρίδος.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1823

Ὁ Πρόεδρος
Πετρόμπεης Μανρομιχάλης

(Τ.Σ.)

Σωτήριος Χαραλάμης
Α. Μεταξᾶς

Εἰς ἀπουσίαν τοῦ Γ. Γραμματέως
Κ. Σπηλιάδης²

(1) Ἐγνοεῖ τὸν Ἀθανάσιον Καρδαρῶν.

(2) Γ.Α.Κ., Ὑπ. Ἐσωτ., φ. 26.

Ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν

(Προβλ. σ. 13)

Ἀριθ. 2381

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν

Πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

Ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3336 ἐπιστολή σας καὶ ἐπληροφορήθη καλῶς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ ἐπιτατιόμενα περὶ τῆς συστάσεως τοῦ ταχυδρομείου, τὰ ὁποῖα ἤθελεν ἐκτελέσει πάραντα, ἐὰν δὲν ἠμποδίζετο ἀπὸ αἰτιά τινα, τὰ ὁποῖα προβάλλει ὑπ' ὄψιν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ὡς ἀκολούθως:

- α. Ὅτι ἐν ταχυδρομείον εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχη διὰ τὰς χρεῖας τῆς Διοικήσεως εἶναι φανερόν.
- β. Ἡ Διοίκησις, διὰ νὰ ἐκτελῇ ταχέως τὰς διαταγὰς της, εἶναι ἀνάγκη, ὅπου αὕτη κατοικεῖ, νὰ ἔχη πλησίον της καὶ ὅλα τὰ ἄλογα τοῦ ταχυδρομείου, ἐπειδὴ τὰ πέντε δὲν ἔξαρκοῦν.
- γ. Τὸ νὰ προβάλλῃ ὁ ἐπιστάτης τοῦ ταχυδρομείου δυσκολίας εἰς τοῦτο δὲν ἔχει δίκαιον καὶ παρακινεῖται ἀπὸ ἰδιοτέλειαν καὶ αἰσχροκέρδειαν. Ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἡ ὀκτὰ τὸ κριθάρι πωλεῖται παρ(άδες) ὀκτὼ καὶ εἰς Τριπολιτζάν παρ(άδες) 16.
- δ. Τὸ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐπαρχία Τριπολιτζᾶς νὰ μετακομίσῃ εἰς Μύλους μὲ ἀγγάρειαν τὰ ἄχυρα τοῦ ταχυδρομείου κρίνεται πάντα ἄδικον, καὶ διότι ἡ αὕτη ἐπαρχία ἔφερε μὲ ἀγγάρειαν τὰ αὐτὰ ἄχυρα εἰς αὐτὸ καὶ διότι ὑπέφερε πολλὰ τοιαῦτα καὶ ἔξοδα λοιπά, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπέφερον ἄλλη ἐπαρχία.
- ε. Ὁ Ἐπιστάτης τοῦ Ταχυδρομείου ἠμπορεῖ νὰ φέρῃ μόνος του τὰ ἄχυρα εἰς Μύλους, ἀφοῦ πωλήσῃ εἰς Τριπολιτζάν τὸ ὅσον κριθάρι ἔχει κατὰ τὴν ρηθείσαν τιμὴν, χωρὶς παντάπασι νὰ ζημωθῇ εἰς τοῦτο, ἔξ ἑναντίας κερδίζει.
- στ. Καὶ τελευταῖον ἔγινεν φανερόν ὅτι ὁ ρηθεὶς ἐπιστάτης τοῦ ταχυδρομείου

ὠφελήθη πολὺ ἀπὸ αὐτὸ καὶ ζητεῖ, ἰδιοτελεία καὶ αἰσχροκερδεῖα κινούμενος, νὰ τὸ ἀναλάβῃ καὶ πάλιν μὲ συνθήκας ἀποβλεπούσας πρὸς ἑνὴν μίαν τοῦ Ταμείου.

Ὅθεν εἶναι καλὸν καὶ ὠφέλιμον ἢ Διοικήσεις νὰ μὴ ἀκούῃ τὸν τυχόντα περὶ οἰασδήποτε ὑποθέσεως, πρὶν πληροφορηθῆ καλῶς, διότι οἱ πλείότεροι τῶν τοιούτων, ἀποβλέποντες εἰς ἰδιοτέλειαν μᾶλλον παρ' εἰς ὠφέλειαν γενικὴν, προβάλλουν καὶ πλέκουν τὰς ὑποθέσεις κατὰ τὰ σκοπούμενά των.

Ταῦτα εἶναι τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα τὸ Ὑπουργεῖον προβάλλει εἰς τὴν σκέψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος.

27 Ὀκτωβρίου 1823
Ναύπλιον

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Γρηγόριος Λικαῖος

Ὁ Γ. Γραμματεὺς
Γ. Γλαράκης¹

(1) Γ.Α.Κ., Ὑπ. Ἐσωτ., Φ. 26.

Πρότασις τοῦ Leicester Stanhope

(Πρὸβλ. σ. 14)

Μεσολόγι 28 Δεκεμβρίου 1823

Πρὸς τὸ Ἐκτελεστικόν

Ἐξοχώτατοι,

Ἐπειδὴ ἔν Κομιτᾶτον με ἀπέστειλεν ἐδῶ ἐξ Ἀγγλίας, διὰ νὰ φροντίσω περὶ τῶν συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος, παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ συστήσω εἰς τὴν Γενικὴν Διοίκησιν νὰ ἰδρῦσῃ Ταχυδρομεῖον διὰ τὴν ἀποστολὴν γραμμάτων καὶ δερμάτων εἰς τὴν Πελοπόννησον.

Εἰς ὅλας τὰς χώρας ἢ ταχυία κωλοφορία τῶν ἰδεῶν πρέπει νὰ ὑποβοηθῆ τὸ γενικὸν καλόν, καὶ πολὺ μεριζώτερον τοῦτο πρέπει νὰ γίνεταί εἰς ἓνα Κράτος ἐλεύθερον καὶ ἐμπορικόν. Ἔχων τὴν βαθεῖαν αὐτὴν πεποίθησιν, ἐὰν οὐδεὶς ἄλλος ἀναδέχεται τὸ βάρος, προσφέρομαι νὰ διαβιβάσω ἐγὼ τὸ Ταχυδρομεῖον, ἰδίᾳ εὐθύνῃ καὶ δαπάνῃ. Κέντρον τοῦ Ταχυδρομεῖου θὰ εἶναι ἡ Τριπολιτσά καὶ θὰ ἀνταποκρίνεται μετὰ τῆς Γαστοῦνης, τοῦ Ναυπλίου καὶ τῆς Κορίνθου. Ἐκ τῆς Γαστοῦνης ἡ ἀνταπόκρισις θὰ διευθύνεται εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, τὰ Ἐπὶάνησα καὶ τὴν Εὐρώπην, ἐκ Ναυπλίου θὰ προχωρῆ πρὸς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, ἐκ δὲ τῆς Κορίνθου πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα. Ἔπονται αἱ λεπτομέρειαι τοῦ σχεδίου: Ὁ Διευθυντής, ἢ πρῶτος γραμματεὺς τοῦ ταχυδρομεῖου, θὰ ἐδρεύῃ ἐν Τριπολιτσᾷ, ἀνὰ εἰς δὲ γραμματεὺς ἐν Ναυπλίῳ, Κορίνθῳ καὶ Γαστοῦνῃ. Τὰ καθήκοντα τοῦ Διευθυντοῦ εἶναι ἡ γενικὴ Διεύθυνσις τῆς Ἑπιτηρείας, ὁ καταρτισμὸς τῶν λογαριασμῶν, ἡ πληρωμὴ τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ καὶ ἡ παρὰ τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων παραλαβὴ τῶν μηνιαίων εἰσπράξεων. Ἐκαστος τῶν γραμματέων θὰ ἐκτελῆ τὰ καθήκοντά του, ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραλαβὴν καὶ διανομὴν τῶν γραμμάτων καὶ δερμάτων καὶ τὴν εἰσπραξίν τοῦ ἀντιτίμου διὰ τὴν ἀποστολὴν τούτων· τηρεῖ τοὺς λογαριασμοὺς καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς ἀποστέλλει εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Τριπολιτσᾶς μίαν κατάσταση μετὰ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰσπραχθέντων χρημάτων. Τὰ γράμματα καὶ τὰ δέματα ἀποστέλλονται διὰ πεζῶν ταχυδρομίων, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ διατρέχουν πέντε μίλια καθ' ὥραν καὶ εἴκοσι περίπου μίλια ἡμερησίως. Δὲν ἀποστέλλεται Ταχυδρομεῖον κατὰ τὰς Κυριακάς.

Μία ἡμέρα ταχυδρομική ὀρίζεται διὰ τὴν Κόρινθον καὶ ἡ ἐπομένη διὰ τὴν Γαστοῦνην.

Τὰ γράμματα καὶ τὰ δέματα πληρώνουν, ἀναλόγως τοῦ βάρους αὐτῶν καὶ τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ὅπου θὰ διαβιασθοῦν.

Ἄπλοῦν γράμμα βάρους δύο δραμίων πληρώνει πέντε παραδες διὰ πεντάωρον ἀπόστασιν. Ἀνάλογα πληρώνουν καὶ τὰ δέματα.

Ἡ πληρωμὴ ἐνεργεῖται κατὰ τὴν παραλαβὴν. Ἡ ὑπηρεσία δὲν ἐγγυᾶται διὰ πολὺτάμα ἀντικείμενα, ἀποστελλόμενα διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

Ὁ Διευθυντὴς λαμβάνει μηνιαῖον μισθὸν πέντε ταλλήρων, οἱ γραμματεῖς τεσσάρων καὶ οἱ ταχυδρόμοι τριῶν.

Leicester Stanhope ¹

(1) Leicester Stanhope, ἔ.ἀ., σ. 58.

Ἀπάντησις τοῦ Ἐκτελεστικοῦ εἰς τὸν Stanhope

(Ποβλ. σ. 14)

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα τῆς Ἑλλάδος

Πρὸς τὸν Ἐντιμότατον Συνταγματάρχην Leicester Stanhope

Ἐλήφθη ἡ ἐπιστολή σας τῆς 20(;) Δεκεμβρίου 1823, τὰ περιεχόμενα τῆς ὁποίας δεικνύουν καθαρῶς τὴν καλὴν καὶ γενναϊόκαρδον διάθεσίν σας διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις δὲν ἀγνοεῖ πόσον ὠφέλιμος εἰς ἕν Κράτος εἶναι ἡ κυκλοφορία τῶν ἰδεῶν μέσῳ μιᾶς ταχυδρομίας. Ἀλλὰ αἱ περιστάσεις αἱ συντρέχουσαι ἕναν λαόν, ὅταν λαμβάνη τὰ ὄπλα, διὰ νὰ ἀποτινάξῃ τὸν ζυγὸν μιᾶς φρικτῆς τυραννίας, ἀντιτάσσουσιν ἀνυπέροβλητα ἐμπόδια εἰς τὴν πραγματοποιήσιν αὐτοῦ τοῦ ἐπιθυμητοῦ σκοποῦ.

Ἡ Κυβέρνησις πάντως θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τῆς αὐτῆς τὴν τόσον ὠφέλιμον πρότασιν καὶ θὰ σᾶς δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἐπὶ τοῦ θέματος.

Κρανίδι, 17 Ἰανουαρίου 1824

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Γεώργιος Κουντουριώτης

Γκίκα Μπότασης

Ἰωάννης Κωλέττης

(Τ.Σ.)

Ὁ Προσωρινὸς Γραμματεὺς
Π. Γ. Ροῖδης¹

(1) Leicester Stanhope, ἔ.ἀ., σ. 293.

Τὰ «Ἑλληνικά Χρονικά» τοῦ Μεσολογγίου διὰ τὴν πρότασιν τοῦ Stanhope
(Πρόβλ. σ. 15)

Τὰ πλείω ὀφέλη, τοῖς πλείοσι
Φραγγλίνος

Μεσολόγγιον τῇ 2 Φεβρουαρίου 1824
Ταχυδρομία

Ἀπόσπασμα γραφῆς τοῦ Συνταγματάρχου Κυρίου Στανχόπου
πρὸς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος
εἰς Κρανίδιον

Μεσολόγγιον 30 (:) Δεκεμβρίου 1823

Ἀποσταλθεὶς ἀπὸ τὴν Φιλελληνικὴν Ἀγγλικὴν Ἐταιρείαν πρὸς αὔξη-
σιν τῶν συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν
προσοχὴν τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως τὴν σύστασιν μιᾶς Ταχυδρομίας εἰς τὴν
Πελοπόννησον πρὸς μεταφορὰν ἐπιστολῶν καὶ ἄλλων φακέλων.

Παρατηρήθη ὅτι εἰς κάθε τόπον ἢ ἀγλήγορος κωλοφορία τῶν ἰδεῶν
εἶναι ὁ ὁδηγὸς εἰς τὴν κοινὴν εὐτυχίαν, καὶ ἔτι περισσότερον εἰς τόπον
ἐλεύθερον καὶ ἐμπορικόν. Πειπεισμένοι ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, προβάλλω
εἰς τὴν Σεβ. Διοίκησιν νὰ ἐπιχειρησθῶ μὲ ἰδιὰ μου ἔξοδα τὴν σύστησιν μιᾶς
ταχυτῆς ταχυδρομίας κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Κέντρον αὐτῆς θέλει εἶναι ἡ πόλις Τριπολιτζᾶ, ἔχουσα πόλεις ἀνταποκρι-
νομένας τὴν Γαστούνην, τὸ Ναύπλιον καὶ τὴν Κόρινθον. Ὡστε διὰ μὲν
τῆς Γαστούνης νὰ γίνεταί ἡ μετὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ Ἐπτανήσου
ἀνταπόκρισις, διὰ δὲ τοῦ Ναυπλίου ἢ μετὰ τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελά-
γους, καὶ διὰ τῆς Κορίνθου ἢ μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος.

Οἱ πεζοδρομοὶ θέλουσι διευθύνονται μίαν ἡμέραν πρὸς Κόρινθον καὶ τὴν
ἄλλην πρὸς Γαστούνην.

Διὰ τὰς ἐπιστολάς καὶ φακέλους θέλει πληρώνεται κατὰ τὸ βάρος
καὶ τὸ διάστημα τῆς μεταφορᾶς των.

Σημ.: Ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ ὅποιανδήποτε ὁδηγίαν ἀναφερομένην
εἰς τὴν νεοσυστηθησομένην ταύτην ταχυδρομίαν, ἂς διευθύνεται πρὸς τὸν
Συντάκτην τῶν «Ἑλληνικῶν Χρονικῶν» Κύριον Δρ. Ἰω. Ἰάκωβον Μάγερν εἰς
Μεσολόγγιον¹.

(1) Ἐφημερὶς Ἑλληνικῶν Χρονικῶν τοῦ Μεσολογγίου (2 Φεβρουα-
ρίου 1824).

Πρότασις ἀναθέσεως τοῦ Ταχυδρομείου εἰς τὸν Καρδαρᾶν

(Πρόβλ. σ. 15)

Περίοδος Β'

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Ἀριθ. 3267

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν

Πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

Δὲν λανθάνει τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα πόσον ἀναγκαῖα εἶναι ἡ σύστασις Ἰππιζοῦ Ταχυδρομείου (Μενζιλίου), διὰ τοῦ ὁποῖον ἀναμφιβόλως ἠμποροῦν καὶ ἀσφαλέστερον καὶ συντομώτερον νὰ διαδίδωνται αἱ διαταγαὶ τῆς Διοικήσεως εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου. Ὁ Κύριος Ἀθανάσιος Καρδαρόπουλος¹, ὅστις καὶ προπέρουσι σιμὰ εἰς τὴν Πελοποννησιακὴν Γερουσίαν καὶ πέρουσι σιμὰ εἰς τὴν Διοίκησιν ἐδούλευε πιστὰ εἰς αὐτὸ τὸ ὑπόργημα καὶ ἐξημώθη ἀρκετὰ, καὶ μάλιστα ἔχει νὰ λαμβάνη γροῦσια² 7.000, ὑπόσχεται νὰ τὸ ἀναλάβῃ καὶ ἐφέτος κατὰ τὰς ἐξῆς συνθήκας:

Α' Ἡ Διοίκησις νὰ εἶναι εἰς χρέος νὰ τὸν πληρώσῃ δι' ἀγορὰν 15 ἀλόγων καὶ διὰ τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα τούτων (κατὰ τὸ ἐσώκλειστον σχέδιον) γροῦσια 18.000, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἥμισυ νὰ τὸν μετρηθῶσιν ἐμπρὸς καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ μετὰ παρέλευσιν ἑξ μηνῶν. Εἰς τὰ 15 ἄλογα ἠμπορεῖ νὰ προστεθῇ ἀκόμη ἓν, μενούσης τῆς αὐτῆς ποσότητος χρημάτων.

Β' Ἡ Διοίκησις, ἐκτὸς τῶν ρηθέντων γροσίων 18.000, νὰ εἶναι εἰς χρέος νὰ τοῦ δώσῃ 15.000 ὀκάδες ἄχυρον.

Γ' Νὰ τοῦ δώσῃ κατάλυμα διὰ τὰ ζῶα καὶ διὰ τοὺς ἀναγκαίους εἰς τὸ ταχυδρομεῖον ἀνθρώπους καὶ πρὸς τούτοις σιτηρέσιον εἰς αὐτόν.

Δ' Νὰ εἶναι εἰς χρέος ἡ Διοίκησις, ἐὰν κατὰ τύχην ἤθελε τοῦ ἀρπάξῃ τις κανὲν ἄλογον, νὰ τὸ πληρώσῃ ἢ νὰ τὸ ἐλευθερώσῃ.

(1) Πρόκειται περὶ τοῦ Ἀθανασίου Καρδαρᾶ.

(2) 1 γροῦσι ἰσοῦσα μὲ 20 περίπου λεπτά.

Ε' Νά μὴ ἔχη τὴν ἄδειαν κανεὶς ἐκ τῶν πολεμικῶν, εἴτε ἀξιωματικὸς εἴτε ἀπλοῦς στρατιώτης, νὰ παίρνῃ ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖον ἄλογα.

ΣΤ' Ὑπόσχεται δὲ αὐτός, ἐὰν ἤθελε ψοφήσει κανὲν ἄλογον, νὰ ἀγοράξῃ ἕξ ἰδίον του ἄλλο, καὶ οὕτω νὰ μὲνῃ πάντοτε σῶφος ὁ ἀριθμὸς 16.

Ζ' Ὁ ἀριθμὸς τῶν 16 ἀλόγων νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο, καὶ τὰ μὲν 10 νὰ μὲνουν ἐνταῦθα, τὰ δὲ 6 εἰς Τριπολιτζάν, ὥστε νὰ ἠμπορῶμεν νὰ ἀγροικώμεθα κατ' εὐθείαν ἀπὸ ἐδῶ μὲ τὰς ἐπαρχίας 'Αγίου Πέτρου', Τριπολιτζᾶς, Ἀργους, Κάτω Νεχαγιέ² καὶ Κορίνθου, ἕως εἰς τὰ Δερβένια³. Ἐκ δὲ τῆς Τριπολιτζᾶς μὲ ὅλας τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τῆς Πελοποννήσου.

Ὅσον διὰ τὸ κριθᾶρι, ἠμπορεῖ ἡ Διοίκησις νὰ τὸ προμηθεύσῃ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων πρὸς περισσοτέραν οἰκονομίαν.

Ταῦτα ἀναφέρομεν πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα καὶ περιμένομεν τὴν περὶ τούτου σκέψιν καὶ ἀπόφασιν αὐτοῦ.

Ὁ Κύριος Καρδαρόπουλος παρακαλεῖ νὰ ἀποφασισθῇ μίαν ὥραν ἀργήτερα, διὰ νὰ μάθῃ τί μέλλει νὰ κάμῃ.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Ἰουνίου 1824

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

(Τ.Σ.)

Γεώργιος Γλαροῦνης⁴

(1) Κεφαλοχώρι τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας.

(2) Ἡ ἐπαρχία Ἐρμιόνης καὶ Τροιζηνίας.

(3) Στενωπὸν πέρασμα ἐπὶ τῶν Γερμανικῶν Ὀρέων, μεταξὺ τοῦ Μαγαρικοῦ πεδίου καὶ τοῦ Ἰσθμοῦ.

(4) Ἰ. Βλαχογιάννη, ἐ.ἀ., σ. 28.

Ἐπιστολή τοῦ Γεωργίου Κουντουριώτου

(Πρῶλ. σ. 15)

Κρανίδι, 7 Ἰανουαρίου 1824

Φρόντισον νὰ μοὶ ἐξαποστείλῃς δύο ρίζιμα χαρτί, διότι δὲν ἔχει παντελῶς τὸ σῶμά μας· ἔτι δὲ νὰ μοὶ ἐξαποστείλῃς καὶ μερικὰ κομμάτια βουλοκερίου καὶ μερικὰ βουλίνια¹..... Στείλε μοι καὶ ἓν βουκάλιον μὲ μελάνι².

(1) Δισκία ἀπὸ ζήμην, τὰ ὅποια ἐχρησιμοποιοῦν διὰ νὰ κολλοῦν τὰς ἐπιστολάς. Ἐλέγοντο ἐπίσης καὶ ἀζυμοσφραγίδες.

(2) Ἄντ. Μαρμαρινού, «Τὰ οἰκονομικὰ μέσα τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821», ἐφημερίς Ν α υ τ ε μ π ο ρ : κ ή, (Ἀθήναι, Πρωτοχρονιά 1968), σ. 47.

Ἐντολή ἀσκήσεως λογοκρισίας

(Πρὸβλ. σ. 15)

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν

Πρὸς τὸν Ἐπαρχον Κορίνθου
Κόρινθον

.....
"Ὅλα τὰ γράμματα, χωρὶς ἐξαιρέσεων, ὅσα διαβαίνουν διὰ τὰς ἐπαρχίας σου, διατάσσεσαι νὰ τὰ ἀνοίγης ἐλευθέρως καί, ὅσα ἐξ αὐτῶν ἀπάντησις ὑποπτα, χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ νὰ τὰ ἐξαποστείλῃς ἐδῶ.

Φρόντισε νὰ λάβῃ προᾶξιν ἢ παροῦσα διαταγὴ μας, χωρὶς νὰ παραμυληθῇ ποσῶς.

11 Ἀπριλίου 1824

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν

Γρηγόριος Λικαῖος¹

(1) Γ.Α.Κ., Συλλογὴ Γ. Λαζᾶ.

Λιαμαρτυρία τοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντου πρὸς τὸν Παπαφλέσσαν
διὰ τὴν ἀσκουμένην εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν του λογοκρισίαν

(Πρὸβλ. σ. 15)

Τὴν ὑμετέραν ἐξοχότητα ἀσπάζομαι ἐκ ψηφῆς.

Ἐπουργὸν Ἐσωτερικῶν Γρηγόριον Δικαῖον.

Εἰς Μύλους ἢ Ἄργος.

Μὲ ἀπορίαν μου ἄκραν εἶδον κατ' αὐτὰς τὴν ἀστυνομίαν τῆς πόλεως ταύτης ἀνοίγουσαν καὶ ἀναγιγνώσκουσαν τὰ ἐπ' ὀνόματί μου ἐσφραγισμένα γράμματα. Ἠρώτησα κατὰ πρῶτον αὐτὴν καὶ μοι ἀπεκρίθη ὅτι ἔχει διαταγὴν τῆς πόλεως τὸ νὰ θεωρῆ τὰ γράμματα γενικῶς. Ἀνεφέρθη ἔπειτα εἰς τοὺς δημογέροντας περὶ τούτου, σημειῶν τὸ νὰ μὲ εἰδεδιάσουν ἂν ἔχωσιν εἰς ἐμὲ καμίαν ὑπόνοιαν, διὰ νὰ ἐκλέξω ἄλλον τόπον κατοικίας. Ἦλθον πρὸς ἐμὲ ὅλοι οὗτοι καὶ συμφάνως μὲ λέγουν, ὡς ἐκ μέρους τῆς πολιτείας, ὅτι ἔχουν εὐχαρίστησιν εἰς τὴν ἐδῶ κατοικίαν μου καὶ ὅτι διέταξαν τὴν Ἀστυνομίαν εἰς τὸ νὰ μὴ ἀνοίγῃ τὰ γράμματα εἰς τὸ ἐξῆς. Περὶ τούτου ἐλθὼν καὶ ὁ Κορς Πάρπογλου μοι ἐπιστοποίησεν. Ἀλλὰ σήμερον πάλιν, ἐλθόντα μερικὰ γράμματα τῆς Κυρίας Μητρὸς μου καὶ ἄλλων ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἐπέμεινεν ἡ Ἀστυνομία διὰ νὰ τὰ ἀναγνώσῃ, τὸ ὁποῖον δὲν τὴν ἐσυγχώρησα. Ἐπιθύμησα τὸ νὰ πληροφορηθῶ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν παρ' αὐτῆς, ἥτις μοι εἶπεν ὅτι τοιαύτην ἔχει τῆς Σ. Διοικήσεως διαταγὴν, διὰ νὰ ἀναγιγνώσκῃ ἀδιακρίτως τὰ γράμματα ὅλων.

Δὲν ἠξέυρω ἂν ἔδωσα ὑπονοίας μικρᾶς τεκμήρια εἰς τὴν μέχρι τοῦδε πολιτείαν μου. Ἄν λανθάνῃ ἀκόμη τινὰς ἢ ἀποδειχθεῖσα ἀποχὴ καὶ οὐδετερότης μου, εἰς τὴν ἐξοχότητά της ὅμως μοι φαίνεται πὼς εἶναι πολλὰ γνωσταί, ὡς γνωρίζουσα τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὸν πατριωτισμὸν μου. Ἐκ τούτου λοιπὸν μεγάλως μοι κακοφαίνεται νὰ ἐνοχλῶμαι ἀπὸ τὸν Ἀστυνόμον Τριπολιτῆα, ὥστε νὰ γνωρίζῃ καὶ τὰ οἰκιακά, μέσον Μητρὸς καὶ υἱοῦ. Εἰς μόνους τοὺς ὑπόπτους πολίτας ἐπιτρέπεται τὸ τοιοῦτον, καὶ πάλιν μυστικῶς καὶ ὄχι μὲ τοιοῦτον ἀπότολμον τρόπον καὶ δεσποτικόν, καὶ εἰς ἓνα μάλιστα ὅστις ἠγωνίσθη εἰς τὸ παρὸν στάδιον πιστῶς καὶ εὐλικρινῶς. Δὲν πιστεύω ποτὲ τὸ νὰ ἔλαβε ὁ Κορς Ἀστυνόμος τοιαύτην διαταγὴν περὶ ἐμοῦ ἀπὸ τοῦ Ἐπουρ-

γειον τῆς Ἀστυνομίας. Μόλον τοῦτο, ἂν νομίζωμαι ὑποπτος καὶ σχετικὸς μὲ ἄλλους ἀναφερόμενος, παρακαλῶ νὰ μὲ φανερώσῃ νὰ λάβω τὰ μέτρα μου τὸ τί νὰ ἀκολουθήσω. Εἰ δὲ μὴ καὶ εἶμαι ἀθῶος, καθὼς καὶ ἡ πολιτεία μου τὸ ἀπέδειξε, μὲ ὑποχρεοῖ τὸ νὰ γράψῃ ἕν ἐπιπληκτικὸν εἰς τὸν Ἀστυνόμον διὰ τὴν τόσῃν ἀνθάδειάν του καὶ μίαν διαταγὴν ἐμπειρικλειομένην εἰς τὸ ἀποκριτικὸν της, διὰ νὰ γνωρίζῃ τὰ χρέη του, καθὼς πρέπει, χωρὶς νὰ ἐνοχλῇ μὲ τοιοῦτον ἐπονείδιστον τρόπον τοὺς εὐλικρινεῖς καὶ ἀπράγμονας πατριώτας.

Παρακαλῶ καὶ αὐθις νὰ ἔχω ταχεῖαν ἀπάντησίν της
καὶ μένω

Ὁ εὐλικρινὴς φίλος καὶ πατριώτης

Δημήτριος Ἐψηλάντης¹

Ἐκ Τριπολιτζᾶς τῇ 14 Ἀπριλίου 1824.

(1) Γ.Α.Κ., ἔ.ἔ.

Ἐπὶ ἀπάντησιν τοῦ Παπαφλέσσα εἰς τὸν Δ. Ὑψηλάντην

(Προβλ. σ. 15.)

Ἐκλαμπρότατε,

Παρέλαβον τὴν ἀπὸ 14 τοῦ παρόντος ἐπιστολήν σας, ἐκ τῆς ὁποίας σᾶς βλέπω ἀγανακτοῦντα ἐναντίον τοῦ Ἀστυνόμου Τριπολιτζᾶς, διότι ἀνοίγει καὶ τὰς εἰς ὄνομά σας ἐπιστολάς, ὡς ἀνοίγει καὶ ὅλας τὰς λοιπάς.

Κύριε, ὁ Ἀστυνόμος ἔχει διαταγὴν παρὰ τῆς Διοικήσεως νὰ ἀνοίγῃ ὅλας τὰς ἐπιστολάς, ὡς ἀπαιτεῖται εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις· δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς αὐτὸν νὰ κάμῃ ἐξαίρεσιν εἴτε χατήρι, διότι τότε παραβαίνει τὰ χρέη του, καθότι οἱ Νόμοι ἰσχύουν ἐπίσης δι' ὅλους· ἢ Ἐκλαμπρότης σας λοιπὸν πρέπει νὰ ἐπαινέσετε τὸν Ἀστυνόμον ὡς ἐκπληροῦντα τὰ χρέη του καὶ ὄχι νὰ ἀγανακτῆτε ἐναντίον του διὰ τοῦτο.

Τότε μόνον ἠμπορεῖ νὰ εὐτυχῆσῃ ἡ Ἑλλάς, ὅταν εισαχθῇ ἡ εὐνομία καὶ εὐταξία εἰς αὐτὴν καὶ ὅταν ἕκαστος γνωρίζῃ νὰ ἐκπληροῖ ἐντελῶς τὰ χρέη του· ὅστις δὲ φρονεῖ τὸ ἐναντίον, λανθάνεται μεγάλως. Διὰ τοῦτο ὁ γνήσιος πατριώτης πρέπει νὰ χαιρῇ, ὅταν βλέπῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαγομένας τὴν εὐνομίαν καὶ εὐταξίαν, καὶ πρῶτος νὰ γίνεται παράδειγμα καὶ εὐπειθείας εἰς τοὺς Νόμους.

Νὰ δημοσιεύσῃ δὲ ἰδιαιτέρως ἐπιστολάς δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν ὁ Ἀστυνόμος, ὅθεν καὶ ἐπιτάττεται διὰ τῆς ἐσωκλείστου νὰ φηλάττῃ καὶ κατὰ τοῦτο τὰ χρέη του.

Σᾶς ἀσπάζομαι ἐκ ψυχῆς

Ὁ Πατριώτης

Γρηγόριος Δικαῖος

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 18 Ἀπριλίου 1824¹

(1) Γ.Α.Κ., ἔ.ἂ.

Ἐπόμνημα τοῦ Δ. Ἐψηλάντου πρὸς τὸ Βουλευτικὸν
διὰ τὴν ἀσκημένην εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν του λογοκρισίαν

(Προβλ. σ. 15)

Ἄριθ. 117

Σεβαστὴ Βουλὴ,

Κρίνω χρέος μου νὰ καθυποβάλω ὑπὸ τὴν ὑμέτεραν βαθύνοιαν μίαν ὑπόθεσιν, ἢ ὅποια, ἂν καὶ ἀνάγεται κατ' ἀλήθειαν ἤδη ἀτομικῶς πρὸς ἐμέ, συνεπιφέρει ὅμως δεινὰ ἐπακολουθήματα, τὰ ὅποια δὲν πρέπει νὰ ἀποφύγῃσι τὰς φρονίμους καὶ ἐλευθέρας σκέψεις σας.

Ἡμέραι δέκα εἶναι σχεδόν, ὅπου ὁ Γενικὸς Ἀστυνομὸς τῆς Τριπολιτζᾶς, παρησιασθεὶς πρὸς ἐμέ, ἐξήτησε νὰ ἀναγνώσῃ τὰ ὑπὸ τῆς οἰκογενείας μου φθίσαντα γράμματα ἐπ' ὀνόματί μου, δηλοποιῶν με ὅτι τοιαύτην δι' ὄλους ἔχει διαταγὴν παρὰ τῆς Διοικήσεως. Τὸ τοιοῦτον μὲ ἔφερεν ἀμέσως εἰς ἐκπληξιν δικαίῳ τῷ λόγῳ, ὡς νομιζόμενον μέλος ἔθνους ἐνὸς τὸ ὅποιον καυχᾶται εἰς τὸ ἐλεύθερον Σύνταγμα του καὶ τοὺς φρονίμους τοποτηρητάς του, ἐπιφορισμένους καὶ νὰ ἐκδίδουσι Νόμους, εὐαριστότους εἰς τὸ ἱερόν ἐπιγένημα καὶ τὰς ἀνάγκας του. Περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἔγραψα εἰς τὸ Ἐπουργεῖον Ἀστυνομίας, τὸ ὅποιον διὰ τῆς ἀνταποκρίσεώς του (ἀντίγραφον τῆς ὁποίας περιλείω εἰς τὸ παρόν μου) ἐσῆκωσε ὅλας τὰς ἀμφιβολίας μου περὶ τούτου. Ἦτο συγγνωστὸν εἰς ἐμέ τὸ νὰ ἀμφιβάλω, δὲν ἠμποροῦσε νὰ ὑπάρξῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἕνας τοιοῦτος ἱεροκριτήριος Νόμος, καταδυναστεύων τοὺς στοχασμοὺς καὶ τὴν μυστικότητα τῶν οἰκογενειῶν, καὶ νὰ ὑποθέσω ὅτι εἶναι ὑμέτερον ἔργον· ἐπειδὴ ὅμως μοὶ βεβαιοῖ τοῦτο ἡ δεσποτικὴ εἰδοποίησις τῆς Ἀστυνομίας, δὲν λείπεται πλέον εἰς ἐμέ παρὰ νὰ ὑποταχθῶ εἰς αὐτόν. Θέλω λοιπὸν εἶμαι ὁ πρῶτος ἀκολοθῶν τὴν ὁδὸν τῆς μέχει τοῦδε πολιτείας μου, ἧτις ἀπέδειξε φανερῶς τὸ πατριωτικὸν παράδειγμα τῆς ὑπακοῆς εἰς τοὺς Νόμους.

Ἐνθαρρυνόμενος δὲ εἰς τὸ εὐεπίβολον τῆς Σεβαστῆς Βουλῆς, δὲν ἀπαξῶ νὰ προσθέσω καὶ τὴν ἀκόλουθον παρατήρησίν μου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι λαμβάνονται ἐνίοτε μέτρα τοιαῦτα εἰς Διοικήσεις Δεσποτικάς, πλὴν τὸ τοιοῦτον ἀκολουθεῖ εἰς περιστάσεις μεγάλας καὶ δεινὰς καὶ διακεκριμένως ἐναν-

τίον τοιούτων ὑποκειμένων, ὅσα δύναται νὰ ρηροκινδυνεύσωσι τὴν ἐπικρά-
τειαν. Καὶ μ' ὅλον τοῦτο αὐτὰ (τὰ μέτρα) τόσον ἀηδῆ, τόσον κακοή-
θη καὶ τόσον μισητὰ φαίνονται εἰς τοὺς ἐκτελοῦντας, ὥστε ἐκπληροῦνται εἰς
τὸ σκότος, μὲ ὄλην τὴν ἀπαιτουμένην μυστικότητα. Εἷς Ἕθνος ὅμως ἐλεύ-
θερον, ἀπολαμβάνον ἀνεμποδίστως τὰ ἀναφαίρετα δικαιώματα τοῦ ἀλη-
θοῦς πολίτου, καθεὶς Ἔπουργὸς τῆς Διοικήσεως, ἀποδεικνύμενος ὅτι πα-
ρεβίασε τὴν ἰδιάζουσαν μυστικότητα τῶν γραμμάτων, ὄχι μόνον σβήνεται
ἐκ τοῦ καταλόγου τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ παιδεύεται μὲ ποιὴν
ἐπινοεῖδιστον.

Ἡ πείρα καὶ ὁ χρόνος ἀπέδειξαν τετραγωνικῶς (ὅτι) οἱ ἀγαθοὶ Νό-
μοι κáμνουν τοὺς ἀγαθοὺς πολίτας (ἢ μόνιμος εὐεργεσία, τὴν ὁποίαν ὁ
λογικὸς ἄνθρωπος δύναται καὶ νὰ κáμῃ καὶ νὰ δεχθῆ). Ὅπότεν λοιπὸν πα-
ρίστανται περιστάσεις ἀπὸ τῶν ὁποίων τὰ πνεύματα δὲν εἶναι ἠνωμένα εἰς
τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος, ὁ Πολιτικὸς τότε ἀποκαθίσταται τόσον ἐπι-
ζήμιος, καθὸσον ἐξάπτει τὰς συγχύσεις εἰς ἀδιάλλακτον βαθμὸν, ἀντὶ νὰ
τὰς καθησυχάζῃ, καὶ ὁ ταλαίπωρος πολίτης ἀναγκάζεται νὰ γίνῃ κρυψί-
νους, ἀπατεῶν καὶ δυστηχῆς ἐπομένως.

Μένω

Εὐπειθέστατος Πατριώτης

Δημήτριος Ὑψηλάντης

Ἐν Τριπολιτῆ τῇ 22 Ἀπριλίου 1824¹

(1) Γ.Α.Κ., ἔ.ἂ.

Ἀποφασίς τοῦ Βουλευτικοῦ ἐπὶ τῆς διαμαρτυρίας τοῦ Δ. Ὑψηλάντου

(Προβλ. σ. 15)

Τῆ 25 Ἀπριλίου (1824)

Ἐν τῇ σημερινῇ συνελεύσει τοῦ Βουλευτικοῦ, ἀντιπροεδρευόντος τοῦ Ἁγίου Βρεσθένης κ. Θεοδορήτου, ἀνεγνώσθησαν τὰ χθεσινὰ πρακτικά.

Ἐἶτα ἀνεγνώσθη ἐπιστολὴ τοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντη, δι' ἧς παραπονεῖται, διότι ὁ Ἀστυνόμος τῆς Τριπολιτζᾶς ἤνοιξε καὶ ἀνέγνωσε μερικὰ γράμματα του ἐλθόντα ἀπὸ τῆς φραμίας του, καὶ ἐδόθη γνώμη τοῦ Βουλευτικοῦ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀγανακτῆ, ἐπειδὴ τοῦτο (εἶναι) χρέος τῆς Ἀστυνομίας¹.

(1) Ἀρχεῖα Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, ἔ.δ., τόμ. Β', σ. 275.

Καὶ ἄλλαι διαμαρτυρίαι διὰ τὰ γίνη σεβαστὸν
τὸ ἀπόρητον τῶν ἐπιστολῶν.

(Πρὸβλ. σ. 15)

Εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Λιβερίου ἐκ Ναυπλίου πρὸς τὸν Γεώργιον Πραΐ-
δην¹ εἰς Μεσολόγγιον μὲ ἡμερομηνίαν 16 Νοεμβρίου 1824 ἀναφέρονται
τὰ ἑξῆς:

... Ἔλαβον καὶ τὰ ἀπὸ 7 τοῦ παρόντος μὲ τὸν πεζόν, ὅπου ἐσυντρο-
φεύσατε μὲ τοὺς Σπεταιώτας, καὶ τὰ ἔλαβα μὲ μεγάλην σύγχυσιν καὶ ταραχὴν,
ἢ ὅποια μὲ ἔκανε νὰ ξανακλιθῶ καὶ νὰ σᾶς γράφω ἀπὸ τὴν κλίνην. Αὐ-
τοὶ ἦλθαν τὴν νύκταν καί, μὲ τὸ νὰ ἦσαν αἱ πόρται τοῦ κάστρου σφραλισμέ-
ναι, εἶπαν ὅτι εἶναι κατεταμένοι τῶν καραβίων καὶ ὅτι ἔχουν καὶ γράμματα
ἀπὸ τὸν Μαυροκορδάτον ἀναγκαῖα εἰς τὴν Διοίκησιν. Τοὺς ἄνοιξαν καὶ εἰ-
θὺς ἐξήτησαν τὰ γράμματα ἀπὸ τὸν πεζό. Ὁ πεζὸς εἶπεν, ὅτι «θὰ τὰ δώσω
ἐκεῖ ὅπου μὲ ἐπρόσταξαν», ἀλλὰ οἱ φύλακες τοῦ ἀστυνόμου τὰ ἐπῆραν μὲ
βίαν καὶ τὰ ἐπῆγαν εἰς τὴν Διοίκησιν, ἢ ὅποια εὐθὺς τὰ ἄνοιξε καὶ ἐπῆρε
τὰ ἰδικὰ τῆς, περὶ τῶν ὁποίων δὲν μοῦ φανερώνεις ἂν εἶχατε, καὶ τὰ λοιπὰ
μοῦ τὰ ἔστειλες τὸ πρῶτὸ καὶ ὅσα ἦσαν μερικὰ² βουλωμένα δὲν τὰ ἐπέριξα
τὰ πρὸς ἐμὲ ποὺ ἦσαν ἀνοικτά. Ἐπῆγα εὐθὺς εἰς τὸν Κολέτην καὶ εἶπα
ὅσα ἠμπόρεσα δι' αὐτὸ τὸ κάωμα, πλὴν αὐτὸς μοῦ ἐξήτησε συμπάθειαν,
ὡς ὅτου ἐσυγχισθῆκα καὶ ἐταράχθῆκα, πλὴν τί τὸ ὄφελος; Ὅθεν εἰς τὸ ἑξῆς
νὰ βουλώνετε ὅλα τὰ πρὸς ἐμὲ γράμματά σας, ὁμοίως καὶ τὰ πρὸς τὴν Διοί-
κησιν καὶ διευθύνετε πρὸς ἐμὲ, ἐπειδὴ αἱ ὑποφίαι ὅπου ἔλαβον δι' ὅλα τὰ
γράμματα εἶναι μεγάλαι καὶ θὰ μᾶς φέρουν εἰς σύγχυσιν, ἂν ἀνοίξουν καὶ
τὰ μερικὰ βουλωμένα, εἰς τὸ ἑξῆς ἔχετε τὴν εἰδήσιν, ὅτι μᾶς ἀνοίγονται τὰ
γράμματα, διότι παντοῦ, εἶναι ὑποπτοὶ καὶ περιέργοι³.

(1) Ὁ Γεώργιος Πραΐδης ἐγεννήθη εἰς τὰ Μουδανιά τῆς Βιθυνίας τῷ 1791. Ἀπὸ
τοῦ 1813 μέχρι τοῦ 1819 ἐδίδασκε τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐν Βουκουρεστίῳ, ὅπου συνε-
ζήτη στενωδῶς μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου. Ἀπὸ τοῦ 1819 παρέμεινε σπουδάζων
ἐν Πίζῃ πρῶτον καὶ ἔπειτα ἐν Παρισίοις μέχρι τῶν μέσων τοῦ 1821, ὅτε κατήλθεν εἰς
τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοῦ Μαυροκορδάτου, τοῦ ὅποιο ὑπῆρξεν ἀφοσιωμένος ὁπαδὸς καὶ
θαυμαστής. Ἀνέλαβεν ὑψίστα πολιτικὰ καὶ δικαστικὰ ἀξιώματα. Ἀπέθανε πένθης ἐν Ἀ-
θήναις κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1873.

(2) Ἰβητικὰ.

(3) Ἰστορικὸν Ἀρχεῖον Ἀλεξάνδρου Μαυροκορ-
δάτου, ἔ.δ., τευχὸς IV, (ὁπὸ ἐκδοσιν).

Καὶ τὸ Βουλευτικόν...

...Ἐτι ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπ' ἀριθ. 1280 ὅτι ὁ παραστάτης τοῦ Πύργου κ. Λύσανδρος, λαβὼν ἐν γράμμα ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ πεζοῦ, στελλόμενον εἰς τὸν Νικήταν, καὶ Δημήτριον Δικαῖον, τὸ ἥνοιξε καὶ τὸ ἀνέγνωσε, καὶ πάλιν τὸ ἐβούλωσε καὶ διαπυνθάνεται τὸ Βουλευτικόν, ἂν τὸ τοιοῦτον εἶναι συγχωρημένον, καὶ μάλιστα εἰς βουλευτάς. Τὸ Βουλευτικὸν ἠρώτησε τὸν κ. Λύσανδρον, εἰ ἀληθῶς ἔχει τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀπεκρίθη, ὅτι τὸ ἥνοιξε, παρησιάζας καὶ τὸ ἀντίγραφον τοῦ γράμματος· ὅθεν καὶ ἐστάλη ὀπίσω τὸ γράμμα ἐσφραγισμένον μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ Βουλευτικοῦ, ἔμεινε δὲ εἰς σκέψιν¹.

(1) Ἀρχεῖα Ἑλληνικῆς Παιδαγωγικῆς Ἑταιρείας, ἔ.α., τόμ. Β', σ. 116.

Ἐναφορὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου

(Προβλ. σ. 15)

Ἄριθ. 928

Πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ἐκτελεστικὸν Σώμα

Δύο ἤδη ὀλόκληρους μῆνας στεροῦμαι σεβαστῶν μοι διαταγῶν σας. Ὅσα ἔπαθον οἱ ἐντεῦθεν σταλέντες διάφοροι γραμματοφόροι, ὄχι μόνον ξυλιζόμενοι καὶ γυμνωόμενοι, ἀλλὰ καὶ συντριβόμενοι τὰς χεῖρας ἀπὸ τοὺς ἐναντίους, ὡσὰν νὰ ἔπαιον αὐτοὶ οἱ δυστυχεῖς, διότι ἔφερον γράμματά μου, μὲ κάμνουν νὰ συμπεραῖνω τὸ αἴτιον τῆς μὴ ἐπιστροφῆς των. Δὲν ἠμπορῶ ὁμῶς καὶ νὰ ἠσυχάσω, εὐρισζόμενος εἰς παντελῆ ἀγνοίαν τῶν διατρεχόντων καὶ ἀναγκάζομενος νὰ μανθάνω αὐτὰ ἀπὸ τὰς ἀντιπραγματικὰς ἐξιστορήσεις τῶν πηγαινοερχομένων εἰς τὰ παρῶλια τῆς Πελοποννήσου. Ἀναγκάζομαι λοιπὸν νὰ ξεκινήσω τὸν παρόντα γραμματοφόρον διευθύνων αὐτὸν διὰ τῶν Σαλῶνων¹ μέχρι τῶν παρῶλιον τοῦ Σαρωνικοῦ Κόλπου, διὰ νὰ φθάσῃ ἐκεῖθεν ἀσφαλῶς διὰ θαλάσσης εἰς Ναύπλιον, ἐπὶ σκοπῶ τόσον τοῦ νὰ ἐκθέσῃ πρὸς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν τὴν κατάστασιν τῶν ἐδῶ πραγμάτων, ὅσον καὶ τοῦ νὰ ὀδηγηθῶ ἀπὸ τὰς ἀπαντήσεις τῆς, μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ γραμματοφόρου διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ. Ἐγὼ δὲν ἔλειψα καὶ ἐν τῇ μακρῇ καὶ ἐπικινδύνῳ ἀσθενεῖά μου ὠφελούμενος ἀπὸ τὴν περίστασιν τῆς ἐπιστροφῆς τῶν σπετσιοτικῶν γολεττῶν, νὰ γράψω περιλείων καὶ γράμματά τινος Ἄγγλου περὶ ὑποθέσεως οὐσιώδους, καθητοβάλλον αὐτὴν εἰς τὴν ἐμβριθεὶ σκέψιν καὶ ἀπόφασίν σας, καὶ ἐλπίζω ὅτι τὸ γράμμα μου ἐκεῖνο ἔφθασεν ἀσφαλῶς εἰς χεῖράς σας. Ὁ αὐτὸς Ἄγγλος ἐξακολουθεῖ πάντοτε νὰ γράφῃ μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, καὶ μὲ περισσοτέραν ἀκόμα ἐπιμονὴν καὶ βεβαιότητα περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σχεδίου του, ἀλλ' ἢ ἐνέργειά του κρέμεται ἀπὸ τὴν ἀπόφασίν σας καὶ ἀπὸ τὴν ἀποστολὴν τῶν ζητουμένων ἀνθρώπων.

.....
Μένω μὲ σέβας βαθύτατον

Τὴν 5 Δεκεμβρίου 1824
Μεσολόγγιον

Εὐπειθῆς πατριώτης
Ἄλ. Μαυροκορδάτος²

(1) Ἀμφίσσης.

(2) Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, ἔ.σ.

Καὶ πάλιν ἡ λογοκρισία

(Πρὸβλ. σ. 15)

Εἰς ἐπιστολὴν τοῦ Α. Μανροκορδάτου πρὸς τὸν Κ. Δραγῶναν¹ εἰς Ζάκυνθον ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς:

..... Διὰ δὲ τὰ ἄλλα γράμματα τί νὰ εἰπῶ· ἐσυνήθισα πλέον καὶ σὲ θεβαιῶ δὲν μοῦ κάμουν ἐντύπωσιν. Ἐπιθυμοῦσα νὰ τὰ δώσω κατὰ τὰς ἐπιγραφάς των, ἀλλὰ τὸ ἀνοιγιά των εἶχε γενῆ μὲ τρόπον, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ φανῆ καὶ ἤθελε θεβαιῶς ἀποδοθῆ εἰς ἐμέ. Ἐμρινα λοιπὸν προτιμώτερον νὰ τὰ καύσω, ἐκτὸς ἐνὸς μόνον τὸ ὁποῖον μὲ τὸ νὰ ἦταν ἐσφραγισμένον τὸ ἔδωσα².....

(1) Κωνσταντῖνος Δραγῶνας, ἰατρός, ἐπιφανὲς μέλος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας, σπουδαίας παρασχὼν ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, ἐκ Ζακύνθου καταγόμενος. Συνεδέθη ἐν Ζακύνθῳ μετὰ τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη διὰ στενῆς φιλίας. Ὡς ὑγειονομικὸς ἔφορος ἐν Ζακύνθῳ προσέφερε πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν προπαρασκευὴν τῆς Ἐπανάστασεως καὶ ἐν συνεχείᾳ καθ' ἕλγην τὴν διάρκειαν τοῦ Ἀγῶνος. Ἐξαπέτης πολλὰ ἐξ ἰδίων διὰ τὴν ἀποστολὴν πολεμιστῶν καὶ πολεμοφοβῶν εἰς Πελοπόννησον. Σχετικῶς βλ. Ντίνου Κονόμου, Ζακύνθινοὶ Φιλικοί, Ἀθήνα 1966, σσ. 57 κ.ἑ.

(2) Ἰστορικὸν Ἀρχεῖον Διονυσίου Ρώμα, ἔ.δ., τόμ. Β', (Ἀθήναι 1906), σ. 30.

Γράμμα τοῦ Γενναίου Κολοκοτρώνη πρὸς τὸν Πλαπούταν

(Πρβλ. σ. 15)

Μπάρομπα Δημητράκη Πλαπούτα,

Τὰ ἐσώκλειστα ἤνοιξα διὰ περιέργειάν μου, ἀφοῦ τὰ λάβετε, τρέξατε
διὰ τὸν Θεὸν ὅτι ἡ Πατρις κινδυνεύει τὸν ἔσχατον κίνδυνον.

1825, Μαΐου 9, Ζυγοβίτσι¹

Ἰωάννης Κολοκοτρώνης²

(1) Ὁρεινὸν χωρίον τῆς Ἐπαρχίας Γορτυνίας.

(2) Ἀγγελικίου Τσέλαλη, Π λ α π ο ῦ τ α ς, ἔ.δ., σ. 399.

Ἰδρυσις ταχυδρομίας ὑπὸ τῶν Μάγερ καὶ Δεκιάτε

(Προβλ. σ. 15)

Εἰδ ο π ο ῖ η σ ι ς

Συστήνεται ἐνταῦθα κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἐρχομένου μηνὸς Ἰουλίου καὶ παρὰ τοῦ συντάκτου τῶν «Ἑλληνικῶν Χρονικῶν»¹, διὰ λογαριασμὸν συντροφικῶν μετ' ἐκείνου τοῦ «Φίλου τοῦ Νόμου» (Κυρίου Ἰωσήφ Δεκιάτε)² Ταχυδρομία, ἥτις δις τοῦ μηνὸς (τὴν 1 καὶ 15) θέλει πέμπει τακτικῶς διὰ Τριζωνίων³ Βοστίτζης⁴ καὶ Κορίνθου εἰς Ναύπλιον τὸν ταχυδρόμον τῆς.

Ὅστις ἐπιθυμεῖ λοιπὸν τὴν εὐκολίαν τῶν διαφόρων τῶν σχέσεων⁵ μετὰ τῶν ρηθέντων (sic) πόλεων, δύναται νὰ διευθύνῃ τὰς ἐπιστολάς του πρὸς τὸν διαληφθέντα συντάκτην, ἀμεριμῶν διὰ τὴν ἀσφαλῆ τούτων ἐξαποστολήν. Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θέλει προσδιορισθῆ καὶ ἡ ἀνάλογος τῆς μετακομιδῆς (πόρτου) τιμὴ, ἥτις ἔσεται ὅσον τὸ δυνατόν μετρία.

Ὅσον δὲ καὶ διὰ τὴν ἐκ Ναυπλίου τακτικὴν τοῦ αὐτοῦ ταχυδρόμου ἐπιστροφὴν, ἕως ὅτου ὁ Κύριος Δεκιάτε νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὸ, ὀνομαζῶν ἐν ταῦτῳ καὶ τὸν ἐκεῖσε ἐπισκέπτην τῆς ταχυδρομίας, ὁ ταχυδρόμος θέλει διευθύνεται πρὸς τὸν ἐκεῖσε Κύριον Ἰωάννην Σκανδαλίδην πληρώνοντας ἐν-τοσοῦτῳ ἐνταῦθα καὶ οἱ ἐκεῖθεν δεχόμενοι τὰς ἐπιστολάς.

Μεσολόγγιον 28 Ἰουνίου 1824⁶

(1) Οὗτος ἦτο ὁ Ἰωάννης — Ἰάκωβος Μάγερ, Γερμανο - Ἑλβετὸς ἰατρός. Καταβλήθων μὲ ἄλλους φιλέλληνας εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα, διὰ νὰ πολεμήσῃ, καὶ γνωρίζων καλῶς τὴν ἑλληνικὴν, ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τοῦ Μαυροκορδάτου ἐν Μεσολογγίῳ, ἔθα καὶ ἐγκατεστάθη. Ἰδρυσεν τὴν περίφημον ἐφημερίδα Ἐ λ λ η ν ι κ ἄ Χ ρ ο ν ι κ ἄ, τὴν ὁποίαν ἐτόπωνεν ἀνελλιπῶς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1824 μέχρι τῶν παραμονῶν τῆς Ἐξέδου τοῦ Μεσολογγίου. Ἐλαβεν ἐνεργότατον μέρος εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ διορίσθη ὡς τρίτου Μέλους τοῦ Διευθυντηρίου τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποθανόντος Ἰωάννου Τρικοῦπη. Ἐφρονέθη κατὰ τὴν Ἐξέδον.

(2) Ἰωσήφ Δεκιάτε, ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος Φ ἱ λ ο ς τ ο ὐ Ν ὀ μ ο υ ἐν Ἰβρα.

(3) Σιατὰς νηριδίων τοῦ Κορινθιακοῦ Κόλπου ὑπαγομένου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωριδος.

(4) Τὸ Δίγιον.

(5) Ἐξ αὐτοῦ συνάγεται ὅτι τὸ ταχυδρομεῖον τοῦτο εἰσέχεται καὶ ἰδιωτικὰς ἐπιστολάς.

(6) Ἐφημερίς Ἐ λ λ η ν ι κ ἄ Χ ρ ο ν ι κ ἄ, τοῦ Μεσολογγίου (28 Ἰουνίου 1824).

Τὰ ταχυδρομικά τέλη τῆς ταχυδρομίας Μάγερ — Δεκιάτε

(Πρὸβλ. σ. 16)

Ἡ τιμὴ τῆς μετακομιδῆς τῶν ἐπιστολῶν προσδιορίσθη παρὰ τῆς ἐν-
ταῦθα συστηθείσης ἤδη Ταχυδρομίας, ἀναλόγως τοῦ βάρους ἐκάστης, ὡς
ἀκολούθως:

Δι' ἐπιστολὴν βάρους ἐνὸς δραμίου παράδες¹ 10, δι' ἐπιστολὴν βάρους
δραμίων 1 ἕως 2 παράδες 20, δι' ἐπιστολὴν βάρους δραμίων 2 ἕως 6 παρά-
δες 8 τὸ δράμι, δι' ἐπιστολὴν βάρους δραμίων 6 καὶ περισσότερον παράδες
6 τὸ δράμι².

(1) Εἰς παρὰς ἰσοῦτο μὲ $\frac{1}{2}$ τοῦ λεπτοῦ.

(2) Ἐφημερίς Ἑλ λ η ν ι κ ἄ Χ ρ ο ν ι κ ἄ τοῦ Μεσολογγίου (2 Ἰ-
ουλίου 1824).

Ἡ ταχυδρομία τοῦ Ἀθανασίου Καρδαῦ

(Πρὸβλ. σ. 16)

Περίοδος Γ'

Προσωρινή Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Τὸ Ὑπουργεῖον Πολέμου

Ἀριθ. 6877

Πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

Ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7688 διαταγὴ τοῦ Σεβ. Ἐκτελεστικοῦ Σώματος περὶ συστάσεως Ταχυδρομείου.

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο γνωμοδοτεῖ νὰ διορισθῶσιν, ἀντὶ τῶν δέκα ἀλόγων, δεκαπέντε καὶ ἡ μετὰ τοῦ ταχυδρόμου Ἀθανασίου Καρδαῦ συμφωνία νὰ γίνῃ ἐνιαύσιος καὶ ἐκάστου ἀλόγου ἀγορά, λογιζομένη ἀνὰ 300 γρόσια, καλιωτικά αὐτοῦ γρόσια 900 καὶ διὰ τοὺς ἀναλόγους ἀνθρώπους ἕνδεκα, πρὸς γρόσια 50 τὸν μῆνα λογιζομένους καὶ ταῦτα καθ' ὅλον τὸν ἐνιαύσιον, καθὼς καὶ τὸ ἄχυρον, χιλιάδες 15.000 ὀκάδες πρὸς 4 παράδες τὴν ὀκάην, τὸ δὲ κριθάρι θέλει δίδεται παρὰ τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως καὶ ὄχι νὰ δίδεται μετρητά.

Θέλει δὲ διορισθῆ τόπος εἰς Τριπολιζάν, Νεόκαστρον καὶ ἐνταῦθα, διὰ νὰ μένωσιν εἰς ἕκαστον μέρος πέντε ἄλογα καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δύνανται νὰ ἐνκολυνθῶν αἱ ἐργασίαι τοῦ Ταχυδρομείου.

Καὶ πρὸς σαφήνειαν ἐγγλείεται καὶ ἀντίγραφον τοῦ λογαριασμοῦ τῶν ἄνω γροσίων, τὰ ὅποια θέλει δίδονται πρὸς τὸν ταχυδρόμον εἰς τρεῖς δόσεις, ἕως συμπληρώσεως τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Γίνεται δὲ συμφωνία μετὰ τοῦ ταχυδρόμου ὅτι, ἐὰν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ψοφήσῃ κανένα ἄλογο, εἶναι εἰς χρέος ὁ ταχυδρόμος νὰ βάζῃ ἄλλο ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι, πληρωθείσης τῆς ἐνιαυσίου, θέλει ὅλα τὰ ἄλογα ἰδικά του.

Ταῦτα τὸ Ὑπουργεῖον καθυποβάλλει ὑπ' ὄψιν τῆς Διοικήσεως ὅπως δώσῃ τὰς ἀναλόγους περὶ τούτου διαταγὰς.

21 Μαΐου 1825, ἐν Ναυπλίῳ
(Τ.Σ.)

Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Πολέμου
Ἄδαμ Δούκας

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Δημ. Σαλτέλης

Σημείωσις τῶν ὅσων χρημάτων χρειάζονται ἐνιαυσίως εἰς σύστασιν τοῦ

Ταχυδρομείου.

Δι' ἀγοράν 15 ἀλόγων ἀνά 300 γρόσια	γρ.	4.500
Διὰ καλιβωτικά αὐτῶν	»	900
Εἰς ἐργασίαν αὐτῶν ἀνθρώπους 11 ἀνά 50 γρόσια τὸν μῆνα μισθὸν	»	6.600
Δι' ἄχυρον τῶν ζώων ὀκτάδες 15.000 χιλιάδας πρὸς 4 παραδες τὴν ὀκτῶν ἀγορὰ	»	1.500
		<hr/>
Ἦτοι δέκα τρεῖς χιλιάδας πεντακοσίας	»	13.500

Τὸ δέ κριθῆρι θέλει δίδεται ἀπὸ τὴν Διοίκησιν πρὸς 4 ὀκτάδες ἕκαστον ζῶον, γίνονται καθ' ὅλον τὸν χρόνον ὀκτάδες 21.900.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Μαΐου 1825¹

(1) Γ.Α.Κ., Ἐγκελ., Φ. 91.

Δηλοποιήσις τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Πολέμου

(Προβλ. σ. 16)

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Πολέμου
Δηλοποιεῖ

Περίοδος Γ'

Ἀριθ. 6.916

Ὅτι ὁ καπετὰν Ἀθανάσιος Καρδαῶς, συμφωνήσας μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τούτου συναινέσει τῆς Σ. Διοικήσεως ὑπ' ἀριθ. 7692, συσταίνει Ταχυδρομεῖον εἰς ὑπηρεσίαν τῆς Διοικήσεως μὲ τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

Α' Θέλει ἀγοράσει δεκαπέντε Ν. 15 ἄλογα, λογιζόμενα ἀνὰ 300 τριακόσια γρόσια ἕκαστον, εἰς σύστασιν τοῦ Ταχυδρομείου τούτου.

Β' Εἰς ἐργασίαν αὐτῶν τῶν ζώων θέλει ἔχει ἀνθρώπους ἕνδεκα Ν. 11, λογιζόμενοι (sic) ἀνὰ 50 πεντήκοντα γρόσια μισθόν.

Γ' Ἐκαστον ἄλογον θέλει πληρώνεται διὰ καλιωτικά δι' ὄλον τὸν χρόνον γρόσια ἑνεακόσια Ν. 900.

Δ' Διὰ τὰ 15 ταῦτα ζῶα θέλει λαμβάνει τροφήν καθ' ὄλον τὸν ἐνιαύσιον δεκαπέντε χιλ. 15.000 ὀκάδας ἄχυρον πρὸς τέσσαρας παραδες Ν. 4 ἀγοράν.

Ε' Ἡ Διοίκησις εἶναι εἰς χρέος νὰ τοὺς δίδῃ εἰς τροφήν τῶν ζώων τούτων καὶ κριθάρι τέσσαρας ὀκάδες τὴν ἡμέραν εἰς ἕκαστον ζῶον.

Ὁ ρηθὴς Καρδαῶς θέλει ἐργάζεται τὸ Ταχυδρομεῖον τοῦτο ἕναν ὀλόκληρον χρόνον καὶ εἶναι εἰς χρέος, ἐὰν ψοφήσῃ κανένα ἄλογο, νὰ προσθέτῃ ἀντ' αὐτοῦ ἄλλο. Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἐνιαυσίου θέλει γίνεταί τιμριος ὄλον τούτων τῶν 15 ἄλογων.

Τὸ Ταχυδρομεῖον τοῦτο θέλει διορισθῆ εἰς τρεῖς θέσεις, εἰς Ναύπλιον, εἰς Τριπολιτζάν καὶ εἰς Νεόκαστρον.

Δι' ὄλην τὴν σύστασιν τοῦ Ταχυδρομείου τοῦ δίδονται παρὰ τῆς Διοική-
σεως ἐνιασίως γρόσια δεκατρεῖς χιλιάδες καὶ πεντακόσια Ν. 13.500 καὶ
ταῦτα εἰς τρεῖς δόσεις, ἐννοουμένας ἀπὸ σήμερον ἕως τέλους τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Δι' ὃ ἐγένοντο δύο ἀπαράλλακτα, τὸ μὲν ἐδόθη εἰς τὸν Καπετὰν Ἀθανά-
σιον, τὸ δὲ κατεχωρήθη εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Τῆ 22 Μαΐου 1825
Ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Ὑπουργὸς τοῦ Πολέμου
Ἀδὰμ Δούκας

Ἀθανάσιος Καρδαρᾶς

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Δημ. Σαλτέλης¹

(1) Γ.Α.Κ., Ὑπ. Πολέμου, Φ. 86.

Πολεμικαὶ εἰδήσεις μὲ «μαξοὺς πεζόν» διὰ τὸν Θ. Κολοκοτρώνη

(Προβλ. σ. 16)

Θ. Κολοκοτρώνη, ὅθεν εὐρίσκεται,

Τούτην τὴν ὥραν ἔχομεν εἰδήσεις ἀπὸ Ζούρτζα μὲ μαξοὺς πεζόν ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἐφῆς βράδυ ἔκαψε τὴν Ἀρκαδίαν. Σήμερος πολλὰ πρωτὶ ἐξημερώθηγε εἰς Ἅγιον Ἡλίαν, καί, ἀφοῦ ἔκαψε τὰ ἐκεῖ καλύβια, ἐκατέβη εἰς Σμέρναν, Μομφρίτσα, Τζοβατζῆ καὶ Ζαχάρω¹. Ἀπὸ ἐκεῖ πλέον δὲν τὸν εἶδαν πόθεν ὑπῆγε κάτω, ἢ ὁπίσω ἐγύρισε. Καὶ εἶσθε ἀρκετός. Σήμερα εἰς τὰς 10 ἡ ὥρα ἐξεκίνησεν ὁ ἀδελφός μου Δῆμος μὲ ὄσους στρατιώτας ἠμπόρεσε καὶ ὑπάγει κάτω νὰ ἰδῆ καὶ νὰ μάρτη πόθεν ὑπῆγε.

4 Σεπτεμβρίου 1825

Π. Κανελλόπουλος²

(1) Μικρὰ πόλις τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας.

(2) Ἐκ τοῦ ἀνεκδότου Ἀρχείου Κανελλόπουλου, τοῦ εὑρισκομένου εἰς τὴν Δημοσίαν Βιβλιοθήκην Ἀνθρυσταίνης.

Σύστασις ταχυδρομείου ἀπὸ τὸν Φαβιέρον

(Πρόβλ. σ. 17)

Περίοδος Γ'

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Ἀριθ. 16.355

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

Πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας

Ὁ Συνταγματάρχης Κύριος Φαβιγιέρος, διὰ νὰ εὐκολύνῃ τὴν κοινωνίαν μεταξὺ Ναυπλίου καὶ Ἀθηνῶν, ἀπεφάσισε νὰ ἀναδεχθῇ τὴν σύστασιν ταχυδρομείου τακτικοῦ, ἔπεμψε δὲ καὶ τὸν γραμματέα αὐτοῦ ἐνταῦθα, διὰ νὰ διατάξῃ καὶ εἰς Μέγαρο καὶ εἰς Ναύπλιον τὰ περὶ τοῦ ταχυδρομείου, καὶ συνιστᾷ αὐτὸν πρὸς τὴν Διοίκησιν. Ἡ Διοίκησις ἐγκρίνει τὴν σύστασιν τοῦ ταχυδρομείου ὡς ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαίαν μάλιστα καὶ διὰ τοῦτο διατάττει ἀμφότερα τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ἀστυνομίας νὰ συντρέξουν, καθόσον εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς τοῦ Γραμματέως τοῦ Συνταγματάρχου, διὰ νὰ συστηθῇ ὅσον τάχος τὸ ταχυδρομεῖον, τὸ γραφεῖον τοῦ ὁποίου ἠμπορεῖ νὰ διορισθῇ εἰς τὸ ἐδῶ Ἐπαρχεῖον. Ἀμφότερα τὰ Ὑπουργεῖα θέλουσιν κοινοποιῆσαι τὴν σύστασιν καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ταχυδρομείου, διὰ νὰ γνωρίζουν οἱ πολῖται ποῦ, πότε καὶ μὲ ποίας συμφωνίας εἶναι δεκτὰ τὰ γράμματά των, ἰδιαιτέρως δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἀστυνομίας νὰ φροντίσῃ νὰ μὴ βιάζεται ἢ μυστικότης τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ νὰ φθάνουν μὲ τὰς σφραγίδας ἀνέπαφα εἰς ἐκείνους, πρὸς οὓς ἀπευθίνονται.

20 Ἰανουαρίου 1826 ἐν Ναυπλίῳ

Τ.Σ.

Ὁ Πρόεδρος Γ. Κουντουριώτης
Γρίκας Μπότασης
Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Α. Μαυροκορδάτος¹

(1) Γ.Α.Κ., Ὑπ. Ἀστ., Φ. 49.

Δημοσιογραφικαὶ πληροφορίες διὰ τὸ ταχυδρομεῖον τοῦ Φαβιέρου

(Προβλ. σ. 17)

«'Απ' ἐδῶ ('Αθήναι) ἕως τὸ Ναύπλιον ἐσυστήθη μὲ τὴν φροντίδα τοῦ Συνταγματάρχου Φαβιέρ ἕν τακτικῶν ταχυδρομεῖον (posta) ἀπὸ πεζοδρομίου. Τὴν Δευτέραν τὸ βράδυ ἀναχωρεῖ ἀπ' ἐδῶ ἕνας πεζοδρόμος καὶ φθάνει Τρίτην τὴν αὐγὴν εἰς τὰ Μέγαρα ἀπὸ τὰ Μέγαρα κινᾷ ἄλλος τὴν Τρίτην καὶ φθάνει τὸ βράδυ εἰς Καλαμάκι καὶ ἐκεῖθεν ἕνας τρίτος εἰς Ναύπλιον, ὥστε ἠμποροῦμε τακτικῶς εἰς ὀκτὼ ἡμέρας μὲ Ναύπλιον τὴν ἀνταπόκρισιν. Διὰ κάθε γράμμα πληρώνει κανεὶς παραδες εἴκοσι καί, ἐὰν χρειασθῆ, ἠμποροῦν νὰ πολλαπλασιάσουν τοὺς πεζοδρόμους. Εἶθε νὰ μιμηθοῦν αὐτὸ τὸ καλὸν καὶ ἄλλοι τόποι, ἐνθυμούμενοι ὅτι ὡς καὶ οἱ Τοῦρκοι εἶχον Ταχυδρομεῖον»¹.

(1) Ἐφημερίδα ἸΑΘΗΝΑ, ('Αθήναι, 20 Ἰανουαρίου 1826).

Ὁ κανονισμὸς τοῦ ταχυδρομείου τοῦ Φαβιέρου

(Προβλ. σ. 17)

Δηλοποιήσις περὶ τοῦ Ταχυδρομείου

Ἄδειά τῆς Σ. Διοικήσεως, δοθείσης (sic) διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν κατὰ τὴν 26 Ἰανουαρίου ὑπ' ἀριθ. 2966, συσταίνεται ταχυδρομείον ἐντεῦθεν εἰς Ἀθήνας, τοῦ ὁποίου συσταίνονται τέσσαρα Γραφεῖα, ἐν ἐνταῦθα εἰς Ναύπλιον, ἐν εἰς Καλαμάκι, ἐν εἰς Μέγαρο καὶ ἐν εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ δι' αὐτῶν τῶν μερῶν θέλει διέρχεσθαι ὁ ταχυδρόμος καὶ θέλει φθάνει εἰς Ἀθήνας εἰς τριάντα ὥρας.

Ὁ ταχυδρόμος θέλει φθάνει ἐδῶ τακτικῶς κάθε Πέμπτην περὶ τὸ μεσημέρι καὶ θέλει ἀναχωρεῖ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸ ἑσπέρασ. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ὀλίγων ἐβδομάδων θέλει διορισθῆ νὰ ἔρχεται καὶ νὰ ἀναχωρῆ δις τῆς ἐβδομάδος, καθὼς περὶ τούτου θέλει εἰδοποιηθῆ τὸ κοινόν.

Τὸ Γραφεῖον τοῦ ταχυδρομείου εὑρίσκεται εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον εἰς τὸ πρῶτο πάτωμα.

Θέλει εἶναι ἀνοικτὸν τὴν Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν, τὴν μὲν Πέμπτην ἀπὸ τὰς 3 ὥρας ἕως τὰς 5 καὶ ἀπὸ τὰς 10 ἕως τὰς 12 τῆς ἡμέρας, τὴν δὲ Παρασκευὴν ἀπὸ τὰς 3 ἕως τὰς 5 τῆς ἡμέρας¹.

Ἄμα φθάσῃ ὁ ταχυδρόμος, θέλει γίνεσθαι κατάλογος τῶν γραμμάτων μὲ τὰ ὀνόματα, εἰς τὰ ὁποῖα διευθίνονται, καὶ θέλει ἐκτίθεσθαι εἰς τὸν Πλάτανον² κολημένος καί, ὅστις ἔχει νὰ λάβῃ γράμμα, ἠμπορεῖ νὰ τὸ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Γραφεῖον ἢ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν τῆς Πέμπτης ἢ τὴν ἐπαύριον ἕως τὰς 5 τῆς ἡμέρας.

Ὅσοι ἔχουν νὰ πέμψουν γράμματα εἰς Ἀθήνας ἢ εἰς τὰ μέρη ἀπὸ τὰ ὁποῖα διέρχεται ὁ ταχυδρόμος, ἠμποροῦν νὰ τὰ ἐγχειρίσουν εἰς τὸ Γραφεῖον τὴν Πέμπτην, εἰς τὰς ὥρας καθ' ἃς μένει ἀνοικτὸν.

Πληρωμὴ τοῦ Ταχυδρομείου

Κάθε γράμμα ἀπὸ μισὴν κόλλαν τοῦ Ταχυδρομείου, ὅπου εἶναι ἔν τε-

(1) Τουρκικὴ ὥρα.

(2) Εἰς τὴν Κεντρικὴν πλατείαν πρὸ Ναυπλίου, ὅπου εὑρίσκοντο καὶ τὰ καφενεῖα, ὑπῆρχε μέγας πλατάνος, ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ πλατεῖα ἐκαλεῖτο «Πλατεῖα Πλατάνου».

ταρτον τῆς μεγάλης κόλλας, πληρώνει 20 παράδες· καὶ τὸ διπλοῦν αὐτοῦ 40 παράδες.

Κάθε φάκελος (πίλιος) πληρώνει ἀνά 20 παράδες διὰ κάθε μισὴν κόλλαν, ὅπου ἤθελεν ἐμπεριέχει.

Τὰ γράμματα τὰ δημόσια, δηλαδή τῆς Διοικήσεως τῶν Ἐπιχειρημάτων, τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων Ἐπιχειρημάτων, εἶναι ἐλεύθερα ἀπὸ πληρωμῆν καί, διὰ τὴν μὴ ἐμπεριέχον γράμματα μερικὰ, ἢ τὴν διαλαμβάνοντων περὶ ἰδιαιτέρων ὑποθέσεων, θέλουν φέρει ἑξῶθεν τὴν δημοσίαν σφραγιδα.

Ἐὰν γράμματα δίδονται εἰς τὸ ἐδῶ Γραφεῖον, πληρώνουν ἐδῶ τὴν τιμὴν καί, ὅσα ἔρχονται, διαμοιράζονται χωρὶς πληρωμῆν.

Τὸ κοινὸν θέλει εἶναι βέβαιον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν γραμμάτων, τὰ ὅποια δὲν θέλουν περὶ εἰς ἄλλα χεῖρα ἀπὸ τὸν ταχυδρομὸν εἰς τὸ γραφεῖον, καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὸν πρὸς ὃν ἐπιγράφονται.

Τῆ 23 Φεβρουαρίου 1826 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Ἐπιστάτης τοῦ Ταχυδρομείου²

(1) Ἰδιωτικά.

(2) Γ ε ν ι κ ῆ Ἐ φ η μ ε ρ ῖ ε τ ῆ ε Ἐ λ λ ἄ θ ο ε (Ναύπλιον, 24 Φεβρουαρίου 1826).

Διαταγή τῆς Ἀστυνομίας πρὸς τὸν Ἐπιστάτην τοῦ Ταχυδρομείου

(Πρὸβλ. σ. 17)

Ἄριθ. 4

Ἡ Γενικὴ Ἀστυνομία

Ἐπιστάτην τοῦ Ταχυδρομείου τῆς Διοικήσεως

Δυνάμει διαταγῆς τῆς Διοικήσεως, διορίζεσαι νὰ ἀναλάβῃς καὶ νὰ ἐξακολουθῆς τὰ χρέη τοῦ ταχυδρομείου κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ὁδηγίας:

Αον. Τὰς διαφόρους διαταγὰς καὶ ἔγγραφα τῆς Διοικήσεως νὰ τὰς διευθύνῃς χωρὶς ἀναβολὴν πρὸς οὓς ἂν διαταχθῆς κατὰ τὴν χρεῖαν.

Βον. Τὰς ἐκεῖθεν ἀνταποκρίσεις θέλεις τὰς παρουσιάζεις κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Γενικὴν Ἀστυνομίαν, διὰ νὰ διευθύνωνται ὅπου ἀνήκει.

Γον. Αἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦν προθυμίαν καὶ δραστηριότητα ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο, κατὰ τὰς ὁποίας ὀφείλεις νὰ διενεργῆς καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν.

Δον. Κάθε ἔλλειψις ἢ ἀναβολὴ θέλει εἶναι εἰς βάρος σου καὶ εἰς ἐνοχὴν ἀπολογίας. Χωρὶς ἄμεσον διαταγὴν τῆς Γεν. Ἀστυνομίας δὲν θέλεις δώσει ἄλογον εἰς κανένα μὲ ὅποιουδήποτε ἄλλου ζήτησιν ἢ διαταγὴν.

Εον. Ἐπὶ πᾶσι πρόσεχε νὰ ἐκπληρώσῃς τὰ χρέη σου, καθ' ἃς παρέλαβες ὁδηγίας καὶ κατὰ τὴν περὶ σὲ ὑπόληψιν τῆς Γεν. Ἀστυνομίας.

19 Μαΐου 1826

Ὁ Γενικὸς Ἀστυνόμος¹

(1) Γ.Α.Κ., Συλλογὴ Γ. Λαζβ.

Ἐγκύκλιος τοῦ «Γενικοῦ Ἀστυνομίου» πρὸς τοὺς πολίτας τοῦ Ναυπλίου
ὅπως λαμβάνουν τὰ γράμματα τὸν μέσῳ τῆς Ἀστυνομίας

(Πρὸβλ. σ. 17)

Ἄριθ. 7

Ἡ Γενικὴ Ἀστυνομία

Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν Ναυπλίῳ παροικοῦντας καὶ ξένους

Ἐπειδὴ καὶ διὰ λόγους ἀποχρῶντας ὅλα τὰ διάφορα ἔγγραφα, ὅσα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας εἰσέρχονται εἰς Ναύπλιον, εἶναι ἀμετάθετος διαταγὴ νὰ παρουσιάζονται εἰς τὴν Γενικὴν Ἀστυνομίαν, διὰ νὰ κάμνη τὰς ἀναγκαίας εἰς τὸ χρέος τῆς παρατηρήσεις, εἰδοποιοῦνται ὅσοι τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἔχουν ἀλληλογραφίαν ἢ ἀνταπόκρισιν νὰ διευθύνονται εἰς τὴν Γενικὴν Ἀστυνομίαν, διὰ νὰ λαμβάνουν τὰς ἀπεκδεχομένας ἀπαντήσεις, ὅταν παρουσιασθῶν.

Τῆ 20 Μαΐου 1826, Ναύπλιον

Ὁ Γενικὸς Ἀστυνόμος¹

(1) Γ.Α.Κ. ἔ.ἔ.

Δευτέρα ἐντονωτέρα ἐγκύκλιος τῆς Ἀστυνομίας πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Ναυπλίου, ἀπειλοῦσα κυρώσεις εἰς τοὺς λαμβάνοντας τὰ γράμματα ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Ἀστυνομίας

(Προβλ. σ. 17)

Ἄριθ. 9

Ἡ Γενικὴ Ἀστυνομία

Πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν Ναυπλίῳ παροικοῦντας καὶ ξένους.

Ἐπειδὴ καὶ ὅλα τὰ γράμματα ὅσα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας εἰσέρχονται εἰς Ναύπλιον παρουσιάζονται εἰς τὴν Γενικὴν Ἀστυνομίαν, εἰδοποιῶνται ὅσοι ἔχουν ἀλληλογραφίαν ἢ ἀνταπόκρισιν νὰ διευθύνωνται εἰς τὴν Γενικὴν Ἀστυνομίαν νὰ τὰ λαμβάνουν. Ταῦτα δὲ ἀναγκάζεται ἡ Ἀστυνομία νὰ διακηρύξῃ, διὰ νὰ προλάβῃ τὰς δυσαρέστους παρεξηγήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἔδωκεν αἰτίαν, ὡς μὴ σαφῶς ἐκφρασθεῖσα, χθεσινὴ διακήρυξις τῆς¹.

21 Μαΐου 1826, Ναύπλιον

Ὁ Γενικὸς Ἀστυνόμος²

(1) Προφανῆς πρόθεσις τῆς Ἀστυνομίας ἥτις νὰ δύναται νὰ ἀσκήσῃ λογοκρισίαν ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας.

(2) Γ.Α.Κ., ἔ.ἔ.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν συνιστᾷ εἰς τοὺς Προζυρίτους τῆς Ὑδρας
τὴν μίσθωσιν «καταίσιον» διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας!

(Πρὸβλ. σ. 18)

N. 144

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ
Προσωρινὸς Μινίστρος τοῦ Πολέμου

Πρὸς τοὺς Εὐγενεστάτους Προζυρίτους τῆς Ὑδρας.

Ἐνα ἀπὸ τὰ ἀναγκαϊότερα πράγματα τὰ ὁποῖα χρειάζεται ἡ Ὑπερτάτη
Διοίκησις εἶναι καὶ τὸ νὰ ἔχη συχνὴν καὶ τακτικὴν ἀλληλογραφίαν μετὰ τὰς
ἐπαρχίας τῆς.

Τοιαύτη ἀλληλογραφία ἕως τώρα δὲν ἐβάβη εἰς πράξιν μετὰ τὴν ἐπαρ-
χίαν τῶν νήσων, μὲ ὅλον ὅτι διὰ πολλὰ αἴτια ἦταν ἀναγκασιότατη, καὶ μάλιστα
εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις, καθ' ἃς ὁ ἀνίκητος Ἑλληνικὸς στόλος κατα-
τρέχει τοῦ ἔχθρου.

Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λάβητε ταχεῖαν φροντίδα νὰ ἐτοιμάσητε ἕνα ἀριό-
διον διὰ τοιοῦτον σκοπὸν καὶκι, τὸ ὁποῖον θέλ' ἔχει τόπον ταχυδρομὸν μετὰ τοὺς
ἀναλόγους ναύτας, καὶ νὰ τὸ στείλετε ἀμέσως εἰς τὸ πόρτο μας ὀνομαζόμε-
νον Κεχραιῖς². Οἱ μισθοὶ καὶ αἱ τροφαὶ τῶν ναυτῶν τοῦ ὁποῖου προσδιορι-
σθέντες παρὰ τῆς εὐγενείας σας θέλει πληρωθῶσιν παρὰ τῆς Διοικήσεως μη-
ναίως.

Καμμίαν νέαν εἶδησιν ἀπὸ τὸν στόλον μας δὲν ἔχομεν, καὶ βεβαιώνοντάς
σας διὰ τὸ πρὸς τὴν πανευγενεῖάν σας σέβας μας.

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ
Προσωρινὸς Μινίστρος τοῦ Πολέμου

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 6 Μαρτίου 1822

Ἰωάννης Κωλέττης³

(1) Βλ. καὶ ἔγγραφον ἀρ. 60, σ. 99.

(2) Ἄλλοτε ἐμπορικὴ καὶ ἀρχαῖζουσα πόλις, ἐπέκειντο τῆς Κορίνθου, εἰς τὸν Σα-
ρονικὸν Κόλπον. Εἰς αὐτὴν ἦλθε καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παραμείνας πλεῖστον ἐνὸς
συνθαλασποῦ. Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν εἶχεν ἐν μόνον οἰκοδόμημα, καὶ τοῦτο ἠρειπω-
μένον.

(3) Ἰ. Βλαχουγιάννη, Τὰ πρῶτα Ταχυδρόμια, ἔ.δ., σ. 12.

Ἡ Βουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ εἰς τοὺς Προζυρίτους τῆς Ἰδρύσεως
τὴν ναύλωσιν «καϊζίου» διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας

(Προβλ. σ. 18)

.....
Ἐνα τῶν ἀναγκαιοτέρων εἶναι καὶ ἡ συχνὴ τακτικὴ ἀλληλογραφία τῆς
Διοικήσεως μὲ τὰς ἐπαρχίας της, καὶ μάλιστα εἰς τὰς παρούσας χρείας. Διὰ
τοῦτο ἐπροσπαθήσαμεν ἓνα τοιοῦτον, καὶ δὴ, φανερόν, σὰς αὐτὸ τοῦτο,
σὰς λέγομεν νὰ λάβητε φροντίδα νὰ ἐτοιμάσητε τὸ καίρι τοῦ Ἀναργύρου ἢ
ἄλλο τι τοιοῦτον, ὅπου κρίνεται ἰκανὸν δι' αὐτὸ τὸ ὑπόρρημα, συμφωνοῦντες
αὐτὸ τριγύρω εἰς τὰ γρ. 250 τὸ μῆνα χωρὶς ἄλλο τι, γράφοντες περὶ τοῦτου
πρὸς τὸ Μινιστέριον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Σᾶς χαιρετοῦμεν ἀδελφικῶς καὶ
μένομεν

Οἱ ἀδελφοί σας

Ἰω. Ὀρλάνδος

Βασ. Ν. Μπουντούρης^{1 2}

7 Μαρτίου 1822

(1) Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

(2) Ἀρχεῖον τῆς Κοινοτήτος Ἰδρύσεως 1778—1832, δημοσιευόμενον ὑπὸ Α. Λιγνέου, τόμ. Η', (Πειραιεὺς 1927), σ. 47.

Φύλλον πορείας ἀπεσταλμένου τῆς Διοικήσεως εἰς τὰς Κυκλάδας
 μὲ τὸν „θαλάσσιον ταχυδρόμον” «Ἑλλάς»

(Πρόβλ. σ. 19)

Μινιστέριον τῆς
 Ἀρχιγραμματείας
 καὶ Ξένων Ὑποθέσεων
 Ἀριθ. 942 τοῦ πρωτ.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς
 Ἐπικρατείας Μινίστρος τῶν
 Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων
 καὶ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου
 τῶν Μινιστρῶν

Πρὸς τὴν Τριμελῆ Ἐπιτροπὴν
 τὴν συνιστῶσαν τὸ Μ(ινιστέριον) τῶν Ναυτικῶν

Ὁ παρὼν Κ. Εὐάγγελος Μεξικὸς ἀποστέλλεται παρὰ τῆς Διοικήσεως
 εἰς Τῆνον καὶ Νάξον, ὅθεν νὰ προσδιορισθῇ ὁ θαλάσσιος ταχυδρόμος «Ἑλ-
 λάς» ἄνευ ἀναβολῆς νὰ ἀκούσῃ τὸν εἰρημένον εἰς τὴν μετάβασιν καὶ ἐπι-
 στροφὴν.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 14 Ἀπριλίου 1822

Θ. Νέγρης
 Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
 Ἰωάννης Βιζούλας¹

(1) Γ.Α.Κ., Ἐκτελ., Φ. 1.

Ἐναφορὰ διὰ τὴν ἀμοιβὴν τριῶν ταχυπλόων ταχυδρομικῶν «καϊκίων»

(Προβλ. σ. 19)

Ἐναφορὰ τοῦ Μινιστερίου τῶν Ναυτικῶν πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐκτε-
λεστικοῦ, Κόρινθος 24 Ἀπριλίου 1822.

Μηνιαῖον Μαρτίου 1822. Διὰ τρεῖς ταχυπλόους ἕν μηνιαῖον ἑκάστου.

Ἑρμιῆς: Ἀνάγνωρος Φαρμάκης	γρ.	250
Ἑλλάς: Ἰω. Μίχαρος	»	1300
Σειρήνα: Κοσμᾶς Γκίνης	»	1300
		—
	»	2850 ¹

(1) Γ.Α.Κ., ἔ.ἂ., Φ. 1.

Σύστασις τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
διὰ τὴν μίσθωσιν ταχυδρομικῆς γολέττας

(Προβλ. σ. 19)

Σῶμα Ἐκτελεστικὸν
Ἄριθ. 1360 τοῦ πρωτ.

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
πρὸς τὸ Μινιστέριον τῶν Ναυτικῶν

Ὁ Κ. Ἰωάννης Ποταμιᾶνος, Κεφαλληνεὺς, μετὰ τὰς πολλὰς γνωστάς
μας ἐκδοσιμύσεις τοῦ πρὸς τὴν Πατρίδα, προσφέρει πάλιν μετὰ προθυμίας
ἀξιεπαίνου τὴν γολέτταν του, ὀνομαζομένην Κ α λ ο μ ο ἰ ρ α ν, καὶ τὸν ἑαυτὸν
τοῦ εἰς δούλευσιν τῆς Διοικήσεως, ὡς ταχυδρόμος, μὲ μετριώτερον μισθὸν τῶν
ἄλλων καὶ μὲ περισσοτέρους ἀνθρώπους.

Τὸ Μινιστέριον τῶν Ναυτικῶν, ἀφοῦ καλῶς ἐξετάσῃ τὸ πρᾶγμα καὶ
λάβῃ τὸν ἀπαιτούμενον ἐγγυητὴν, νὰ συμφωνήσῃ μετ' αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν στείλῃ
πρὸς τοὺς Κ.Κ. Ἀρμυστὰς τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ὅθεν μέλλει νὰ λαμβάνῃ
διὰ τὸ παρὸν τὸν μηνιαῖον μισθὸν του.

Α. Μαυροκορδάτος, Πρόεδρος
Ἄθανάσιος Καναζάρης

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 10 Μαΐου 1822

Ἀντιπρόεδρος
Ἀναγνώστης Παπαγιαννόπουλος
Ἰωάννης Λογοθέτης

Ὁ Μ(ινιστρος) Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐπιθέσεων
Θ. Νέγρης¹

(1) Γ.Α.Κ., ε.α., Φ. 1.

Διαβατήριον Ναυτικοῦ Ἀγγελιοφόρου

(Πρὸβλ. σ. 19)

Περίοδος Β'

Ἀριθ. 900

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Τὸ Ἐπιτελεῖον τῶν Ναυτικῶν

Πρὸς πᾶσαν Ἀρχὴν

Γνωστὸν ἔστω πᾶσι τοῖς ἡμετέροις κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν ἀρχηγοῖς καὶ Ναυάρχοις ὅτι τὸ τρεχαντήριον Ἐρμῆς, κυβερνώμενον παρὰ τοῦ Ἀναγύρου Φαρμάκη, Ἰδραίου, εἶναι ἀγγελιοφόρος τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως, διωρισμένος νὰ περιπλέῃ καὶ νὰ διευθύνηται εἰς ὅποιον μέρος παρὰ τοῦ Ναυτικοῦ προσταχθῆ ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῆς Διοικήσεως.

Διὰ τοῦτο καὶ ἐπιτάσσονται οἱ ἡμέτεροι ἀφιέναι ἐλευθέραν τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ καὶ ἐν ταῖς ἀνάγκαις ἐπιδοῦναι τὴν πᾶσαν βοήθειαν, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιταγῶν τῆς Διοικήσεως.

Αἱ δὲ φιλικαὶ καὶ συδέτεραι ξένοι δυνάμεις παρακαλοῦνται νὰ μὴ ἐνοχλῶσι τὴν διάπλευσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον χορηγοῦν τὴν ἀπαιτουμένην ἐν ταῖς χρείαις βοήθειαν, ὡς καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ εἰώθαμεν πράττειν ταῖς φιλικαῖς δυνάμειν.

Εἰδοποιοῦνται προσέτι ὅλα τὰ ὑγειονομεῖα ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ πόλει καὶ περιχώρων (sic) αὐτῆς, θείῳ ἐλέει, χαίρονται τελείας ὑγείας.

Ἐδόθη ἐκ τοῦ Ἐπιτελεῖου τῶν Ναυτικῶν, κεκυρωμένον μὲ τὰς ὑπογραφὰς καὶ σφραγίδα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 8 Ἰουλίου 1824

Ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Γ. Κώπας¹

(1) Γ.Α.Κ., Ἰπ. Νωτ., Φ. 5.

Ἀναφορά τοῦ Ἐπαρχοῦ Τήνου διὰ τὴν χορῆσιν «ζαϊτίου»
διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τὴν ἀχρηστέυσιν τοῦ χρησιμοποιοιμένου
πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν πλοίου.

(Πρὸβλ. σ. 19)

Ἐπαρχία τῆς Νήσου Τήνου
Ἀριθ. Πρωτ. 142

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Πρὸς τὸν Ἐξοχότατον Μινίστρον τῶν Ἐσωτε-
ρικῶν καὶ Προσωρινὸν Μινίστρον τοῦ Πολέμου

Ὁ Ἐπαρχος τῆς Νήσου Τήνου
Ἐν τῇ Νήσῳ Τήνῳ τῇ 19 Ἰουνίου 1822

Τὸ νὰ ἔχη μία Διοίκησις ἀκατάπανστον τακτικὴν ἀλληλογραφίαν μὲ ὄλους
τῆς τοὺς Ἵπουργοὺς¹ καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν καὶ πάλιν αὐτοὶ οἱ Ἵπουρ-
γοὶ καὶ μετὰξὺ τους καὶ πρὸς αὐτὴν δίδοντες αὐτῇ ἐγκαίρως κάθε εἶδησιν περὶ
παντὸς πράγματος διὰ νὰ λαμβάνη ἑκτακτα μέτρα, εἶναι τὸ μόνον συστημα-
τικὸν καὶ ἀναγκαῖον πράγμα καὶ προφυλακτικὸν παντὸς κινδύνου.

Ἡ ὑπερτάτη Διοίκησις, ἐνῶ ἔχει τοσαῦτα ἄλλα ἔξοδα, τὸ νὰ ἔχη καὶ
τρία ταχύπλοα ἀγγελιοφόρα πλοῖα εἰς τρεῖς ἐπαρχίας τῆς Τήνου, Νάξου καὶ
Ἄνδρου, διὰ νὰ λαμβάνη κάθε εἶδησιν περὶ αὐτῶν καὶ αὐτὰ ὁμοίως παρ'
ὄλων τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἀντεπαρχιῶν καὶ νὰ προφυλάττεται ἡ Ὑπερτάτη Δι-
οίκησις ἀπὸ κάθε ἐναντίαν περιστασίαν, προμηθευομένη ἐν ταῦτῳ ἀπ' ὅσα
εἶναι ἀνάγκη, εἶναι ὄχι μόνον ὠφελιμώτατον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκασιώτατον.

Τοῦτο γνωρίζων τοιοῦτον, ἀνήγγειλα τοῖς Κυριοῖς Ἀρμοσταῖς ὅπως συγ-
χωρηθῆ ταῖς τρισὶν αὐταῖς ἐπαρχίαις νὰ ἔχουσι τρία ἀγγελιοφόρα τοιαῦτα
πλοῖα, μισθοδοτούμενα παρ' ὄλων τῶν ἀντεπαρχιῶν τῶν τριῶν αὐτῶν ἐπαρ-
χιῶν, ἀλλὰ ἀπέπειτον τὴν αἰτησίον μου ἐπὶ λόγῳ ματαίων ἐξόδων, ἐνῶ μάταια
ἔξοδα μάλιστα εἶναι νὰ βαστῶσιν ἐν πολεμικῶν πλοίων ἐπὶ 6000 γροσίων μι-
σθῶ καὶ μίαν τράταν ἐπὶ 900 γροσίων μισθῶ κατὰ μῆνα, συμποσσημένον
ὄλων εἰς 230 γρόσια τὴν ἡμέραν, καὶ ἐνῶ οὐδεμία ὠφέλεια ἐξ αὐτοῦ τοῦ
πολεμικοῦ πλοίου δὲν προξενεῖται καὶ ἡ τράτα μόνη ἠμποροῦσε νὰ μεταφέρῃ
αὐτάς ἀπὸ νῆσον εἰς νῆσον, διὰ νὰ ἐξακολουθῶσι τὴν σῖναξιν τὴν χρηματι-
κὴν καὶ διὰ νὰ βάλλωσιν εἰς πράξιν τὸν διοργανισμόν, καὶ ἐνῶ, ἂν βασταχθῆ

(1) Ὑπαλλήλους.

τὸ πλοῖον αὐτὸ μέχρι τέλους τοῦ διοργανισμοῦ, ὅστις ἀκόμη μόλις μετὰ ἓνα μῆνα θέλει ἀρχίσει, θέλει ἐξοδεύσει ἢ ὑπερτάτη Διοίκησις γρόσια 50.000 δι' αὐτὸ καὶ διὰ τὴν τράταν, καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ ἔχη τὴν παραμικρὰν ὠφέλειαν καὶ ἐκ τοῦναντίου ἀπὸ τὴν διὰ τριῶν ταχυπλόων πλοιαρίων τακτικὴν ἀπόκρισιν ἥθελεν ἔχει ὠφέλειαν οὐ μικράν. Ἐγὼ τοῖς εἶπα ὅλα δίκαια περὶ τούτων, ἀλλὰ διὰ τὰ εἰς μάτην, λέγουν, ἔξοδα δὲν ἐγκρίνουν τοῦτο.

Ἀναφέρατε λοιπὸν, παρακαλῶ, κύριε, τοῦτο τῇ Ὑπερτάτῃ Διοικήσει, βάζων εἰς τὴν ἐπίκρισίν της τὸ πρόβλημά μου τόσον περὶ τοῦ πολεμικοῦ πλοίου, καθὼς καὶ περὶ τῶν ταχυπλόων πλοιαρίων, καὶ γνωστοποιήσατέ μοι ταχέως τὴν περὶ πλοιαρίων ἀπόφασίν της, ἢ ὅποια πρέπει νὰ γνωστοποιηθῇ καὶ πρὸς τοὺς Κυρίους Ἀρμοστάς.

Διὰ τὸν Γεν. Γραμματέα
Θεόδωρος Ξανθόπουλος

Ὁ Ἐπαρχος τῆς Νήσου Τήνου
Ἐμμ. Σπυρίδωνος¹

(1) Γ.Α.Κ., Ὑπ. Ἐσωτ. Φ. 3.

Διαταγή τοῦ Ἐκτελεστικοῦ εἰς ταχυδρόμον — κατάσκοπον

(Πρὸβλ. σ. 19)

Περίοδος Β'
Ἄριθ. 2707

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα
Πρὸς τὸν Γενναῖον Καπετὰν Μαργαρίτην Κούταβον

Διορίζεσαι διὰ τῆς παρουσίας διαταγῆς ν' ἀτέλθῃς μὲ τὸ πλοῖόν σου εἰς τὸν Δράκον¹, διὰ νὰ παραπλέῃς ἐκεῖ καὶ ἀπὸ τὰ ὀπισθεν μέρη πάντοτε ἡμέρας καὶ νύκτας, διὰ νὰ χρησιμεύσῃς εἰς τὴν χρείαν τῆς Πατρίδος. Τὴν δὲ Σκαμπαβίαν σου νὰ τὴν ἔχῃς πάντοτε εἰς τὸν λιμένα τοῦ Δράκον, διορίζων ἄνθρωπον νὰ στέκῃ ἄγρυπνος, καί, ὅταν ἰδῇ ἄνθρωπον εἰς τὴν ξηρὰν λέγοντας Μαργαρίτης καὶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν πυροβολᾷ, νὰ ἐβγαίνῃς ἔξω ἐλεύθερος καὶ ἄφοβος, διὰ νὰ δίδῃς καὶ νὰ λαμβάνῃς Γράμματα τῆς Διοικήσεως. Πρὸς τούτους διορίζεσαι νὰ στείλῃς δέκα καϊκια εἰς τὸν Δράκον νὰ σταθῶσιν ἐκεῖ, διὰ νὰ παραλάβῃς τὰ γυναικόπαιδα ἀπὸ τὰς Ἀθήνας καὶ νὰ τὰ μεταφέρουν ἐδῶ.

Ἐκ Σαλαμῖνος 27 Αὐγούστου 1823
Τ.Σ.
Εἰς ἀπουσίαν τοῦ Γραμματέως
Ν. Σπηλιάδης

Ὁ Πρόεδρος
Πετρόμπεης Μαυρομυχάλης
Σωτήριος Χαραλάμπης
Ἀνδρέας Μεταξᾶς

Ἴσον ἐξ ἴσου ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ εὐρισκομένῳ ἐν τῷ Ἐπιτομῆφ τῶν Ναυτικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 9/βρίου 1846
Μ. Φ. Κούταβος ²

(1) Ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς.

(2) Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, Ἄρχεῖον Ἀγωνιστῶν.

Ἀπάντησις τῶν Προζυρίτων τῆς Ἔδρας εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν,
 βεβαιοῦσα τὴν μίσθωσιν τοῦ «καϊκίου» διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας¹

(Πρ6λ. σ. 19)

Ἐξοχώτατε Μινίστροι τῶν Ἐσωτερικῶν
 καὶ Προσωρινὰ τοῦ Πολέμου

Ὁ θαλασσοδρόμος, τὸν ὁποῖον παραγγέλλετε διὰ τῆς ἄλλης σας τοῦ παρόντος Νο. 144 νὰ συμφωνήσωμεν διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν μεταξὺ τῆς Διοικήσεως καὶ ἡμῶν, ἐκλέχθη καὶ τὸν ἐστείλαμεν ἐχθὲς αὐτοῦ, διὰ νὰ συμφωνήσητε μετὰ τοῦ ἰδίου ποίαν πληρωμὴν νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν. Ἡμεῖς σχεδὸν τὸν ἐγκατελείσαμεν εἰς τὰ γρ. 250 τὸν κάθε μῆνα. Αἰσθανόμενοι ὅμως ὅτι εἶναι πολλὰ ὀλίγα καὶ μὴ θέλοντες ἐν ταυτῶν ν' ἀποφασίσωμεν τι περισσότερον, ἀφίνομεν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς Διοικήσεως νὰ κάμῃ ὅ,τι εὔρει εἰλόγον.

Ἔδρα 18 Μαρτίου 1822²

(1) Βλ. καὶ Ἐγγραφὸν ἀρ. 52, σ. 90.

(2) Γ.Α.Κ., Ἰπ. Ναυτ., Φ. 5.

Μεταβίβασις πολεμικῶν εἰδήσεων με «θαλασσοδρόμων»

(Πρὸβλ. σ. 19)

(11.106 Ἱστορ. καὶ Ἐθνολογ. Ἐταιρεία, Γραφή Ἰωσήφ Κιάπτε)
 Εὐγενέστατοι κύριοι πρόξριτοι τῆς νήσου Σπετζῶν.

Σήμερον τῇ 4 ὥρᾳ τῆς αὐγῆς ἔφθασεν ἐδῶ ἓνας Ψαριανὸς θαλασσοδρόμος ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν στόλον καὶ μᾶς ἔφερε τὰς ἐπιστολάς τῶν ἡμετέρων καὶ τοῦ καπετὰν Νικολῆ Ψαριανοῦ, τῶν ὁποίων ἐσω-κλεισμένα εὐρίσκατε τὰ ἀντίγραφα πρὸς περιέργειάν σας. Διὰ ζώσης φρονῆς ὁ Ψαριανὸς ἄλλο τι δὲν μᾶς διηγεῖται, εἰμὴ ὅτι τὸ μπουρλότον τὸ ὁποῖον ἐκάηκεν ἦτον τὸ ἐδικὸν μας, καὶ ὅτι τὸ καράβι τοῦ Κούτζη ἐδιωρθώθη.

Ἐὰν ἔχετε τι νεώτερον περὶ τοῦ στόλου μας καὶ τοῦ ὀθωμανικοῦ, παρακαλοῦμεν, με τὴν αὐτὴν προθυμίαν ὅπου μεταχειριζόμεθα ἡμεῖς, νὰ μᾶς δώσητε πᾶσαν πληροφορίαν. Ἐγχαίνομεν.

Ἀπὸ Ἰδρας 28 Φεβρουαρίου 1822

Ἐμέτεροι Ἀδελφοί

(Τ.Σ.)

Οἱ Πρόξριτοι τῆς Νήσου Ἰδρας¹

(1) Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ἰδρας 1778—1832, ἔ.θ., τόμ. Η', σ. 38.

Διαμαρτυρία τοῦ «'Αστυνομείου» διὰ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἐλέγχου
τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν διακινουμένων ἐπιβατῶν

(Ποθλ. σ. 19)

(Γραφή Ν. Παγκαλάκη)

(Τοῖς προκρίτοις Ὑδρας)

Εὐγενέστατοι κύριοι,

Κρίνω χρέος μου νὰ σᾶς ιδεάσω ὅτι εἰς τὴν Ἄστυνομίαν δὲν ὑπάρχει οὐδ' ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ καμμία εὐταξία, ἐν ὅσῳ οἱ καπετάνοι τῶν σκουνῶν καὶ γολεττῶν καὶ διαφόρων τρεχαντηρίων δὲν παρουσιάζονται εἰς αὐτήν, διὰ νὰ τὴν πληροφοροῦσι τὰ πάντα, παρρησιάζοντες καὶ τοὺς ἐπιβάτας των. Ἐκ τούτου ἀκολουθεῖ νὰ μὴν ἐξεύρη ἡ Ἄστυνομία ἐν καιρῷ τὰς εἰδήσεις καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα, ἀλλὰ νὰ προσμένη νὰ τ' ἀκούσῃ ἀπὸ τοὺς καφενέδες, ὅθεν ἀνάγκη πᾶσα νὰ διαταχθῶσιν οἱ ἐπιστάται τοῦ τελωνείου, τοῦ καθαρητηρίου οἱ φύλακές των καὶ οἱ караβοκύριοι καὶ καπιτάνοι, διὰ νὰ παρρησιάζονται εἰς τὸ Ἄστυνομεῖον καὶ φεύγοντες καὶ ἐρχόμενοι, διότι ἄλλῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξεύρωμεν οὔτε τί γράμματα ἐμβαίνουν καὶ ἐβγαίνουν ἀπὸ τὴν πατρίδα, οὔτε ὅποιοι ἄνθρωποι οὔτε ὅποια εἰδήσεις καὶ χωρὶς τὴν ἐνέργειαν ὅλων τούτων εἶναι, μὲ φαίνεται, περιττὰ καὶ ἀστυνομία καὶ ἀστυνομός.

Ὁ ἐπιστάτης τῆς Ἄστυνομίας
Ἰω. Μπαρμπάρης
τῇ 18 Ἀπριλίου 1825 ἐν Ὑδρα¹

(2) Ἄρχειον τῆς Κοινότητος Ὑδρας 1778—1832, ἔ'α., τόμ. ΙΑ' (Πεπρασιὸς 1929), σ. 162.

Ἐγκύκλιος τῆς Ἀστυνομίας Ἰδρύας πρὸς τοὺς «καπιτάνους» ὅπως διευθίνουν πρὸς τὴν Ἀστυνομίαν τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τοὺς ἐπιβάτας¹

(Πρὸβλ. σ. 19)

(Σχέδιον. Γραφή Ν. Παγκαλάκη)

Ἀστυνομία Ἰδρύας

Καπιτάνοι τῶν σκουνῶν καὶ γολεττῶν καὶ παντὸς ἄλλου πλοιαρίου, συμπατριῶται καὶ ξένοι!

..... Ἡ πατρίς, ὡς σᾶς εἶναι γνωστόν, εὐρίσκειται εἰς μέγαν πόλεμον καὶ ἀπαιτεῖ ἀπὸ ὅλους ἄγρυπτον προσοχὴν καὶ πάντα διὰ τὴν ἀσφάλειάν της. Ἡμεῖς δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ χρέος μας ἀκριθῶς χωρὶς τὴν συνδρομὴν σας.

Διὰ ταῦτα ἀνάγκη νὰ διευθύνετε εἰς τὴν Ἀστυνομίαν ὅλους τοὺς ξένους ὁμοίως καὶ ὅσα γράμματα φέρετε ἢ λαμβάνετε ἐντεῦθεν, παρορησιαζόμενοι εἰς τὸ ἀστυνομεῖον καὶ σεῖς αὐτοί, διὰ νὰ ἀναφέρετε ὅσας ἀξίας ἀκοῆς ἔχετε εἰδήσεις.

Οὕτω δὲ ἐκπληροῦντες τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος σας, τὴν ἀσφαλίζετε τὸ καθ' ὑμᾶς καὶ φυλάττετε καθαρὰν τὴν συνείδησίν σας.

Ἐν Ἰδρῶ 24 Ἀπριλίου 1815

Ὁ Ἀστυνόμος
Ἰω. Μπαρμπάρης

Ὁ Γραμματεὺς
Ν. Παγκαλάκης²

(1) Σχετικὸν μὲ τὸ προηγούμενον ὑπ' ἀριθ. 62 ἔγγραφο.

(2) Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ἰδρύας 1778—1832, ἐ.ἀ., σ. 175.

Προσπάθεια συνδέσεως θαλασσίας ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας
 με τὸ Κράτος τῶν Ἰονίων Νήσων.

(Προβλ. σ. 20)

Ἀριθ. 36 τοῦ πρωτοκόλλου

Ὁδηγίαι δοθεῖσαι εἰς τὸν κύριον Γεώργιον Σπανιολάκη
 ἀπεσταλμένον εἰς Κέρκυραν.

.....

 6) Ὁ κ. Σπανιολάκης θὰ προσπαθήσῃ νὰ συνδέσῃ σχέσεις ἢ Ἑλληνικὴ
 Κυβέρνησις με τὸ Κράτος τῶν Ἰονίων Νήσων, ἐν περιπτώσει δὲ ἐπιτυχίας,
 θὰ στείλῃ τὴν εἶδησιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τῆς ταχυτέ-
 ρας ὁδοῦ. Ἐὰν δὲν ἐπιτύχῃ τοῦτο, θὰ ζητήσῃ νὰ ἐπιτραπῇ θαλασσία ταχυ-
 δρομικὴ συγκοινωνία, τῆς ὁποίας σκοπὸς θὰ εἶναι νὰ κομίζωνται ἐκάστοτε
 εἰς Κέρκυραν γράμματα καὶ ἐμπορικαὶ ἐπιστολαὶ ἀπευθυνόμεναι εἰς τὰς Ἰο-
 νίους Νήσους, εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὰν ἄλτιν.

Κόρινθος, 26 Μαρτίου 1822

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
 καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν

Θ. Νέγρης

Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

V. Gallina¹

(1) Ἀρχεῖον τῆς Κοινοῦτητος Ἰθρρας 1778—1832, ἔ.ἂ.,
 τόμ. Η', σ. 64.

Ἐγκλησις τοῦ Ἀνδρέα Ζαΐμη πρὸς τὸν Θ. Κολοκοτρώνη
διὰ τὴν ὀργάνωσιν ταχυδρομίας

(Πρβλ. σ. 20)

Ἐλαμπρότατε Κύριε Κολοκοτρώνη,

Χθὲς μὲ ἐπίτιδες ἀπεσταλμένον σᾶς ἔγραψα ἐν ἐκτάσει τὰ ἐδῶ καὶ ἄλλα τὸ ἐσπέρας ἔφθασαν οἱ Κύριοι Ζαχαριάδης καὶ Τσοῦνης, οἵτινες ἔφερον ἐν πρὸς ἐμὲ γράμμα τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπάντησιν εἰς ἐκεῖνο μὲ τὸ ὅποιον ἐσυνώδευσε τὰ τρία δημόσια ἔγγραφα... Ὁ Κύριος Ζαχαριάδης θέλει σᾶς ἐξηγηθῆ διὰ ποίους ἰσχυροὺς λόγους εἶναι ἀναγκαῖον νὰ κάμωμεν μίαν ὡς ἔγγιστα ταχυδρομίαν νὰ κοινοποιῶμεν τακτικῶς καὶ κατὰ συνέχειαν τὰ ἐνταῦθα πρὸς τοὺς ἐν Ζακύνθῳ. Γνωστοποιήσατέ το πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν¹, διὰ νὰ χωρισθῶσιν ἐπὶ τούτῳ πέντε χιλιάδες γρόσια, καὶ φροντίσατε νὰ εὐρεθῶσι δύο ἢ τρεῖς ἄνθρωποι ἄξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης μας. Συμφέρει διὰ νὰ μὴ κολοβόνωνται τὰ τοῦ πολέμου....

Λευκίρια 8 Αὐγούστου 1825

Ὁ ἀδελφός

Ἀνδρέας Ζαΐμη²

(1) Ἐννοεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ζακύνθου.

(2) Φωτίου Χρυσανθοπούλου ἢ Φωτάκου, Ἄπομνημονεύματα περιπέτειας Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, τόμ. Β' (Ἀθήναι 1899), σ. 210.

Κανονισμὸς τοῦ Ταχυδρομείου τῶν Ἰονίων Νήσων

(Πρὸβλ. σ. 20)

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΙΣ

Τῆς Δευτέρας Γερουσίας τοῦ Ἐνωμένου Κράτους τῶν Ἰονικῶν Νήσων, συγκροτηθεῖσα δυνάμει τοῦ Πολιτεύματος τῶν 1817.

Ἄριθ. ΠΗ'.

ΤΙΤΛΟΣ

ΠΡΑΞΙΣ τῆς Γερουσίας, ὅπου βάζει εἰς τάξιν τὴν μετακόμισιν τῶν Γραμμάτων, καὶ ὅπου διορίζει τὰ Προνόμια αὐτῆς.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Ἐπειδὴ ἡ Δημοσία καὶ μερικὴ¹ ἀνταπόκρισις μεταξὺ τῶν Νήσων αὐτοῦ τοῦ Κράτους καὶ μὲ τὰ ἔξω μέρη, ἀπαιτεῖ ὥστε ἡ μετακόμισις τῶν Γραμμάτων νὰ βαλθῆ εἰς τάξιν, τὰ δικαιώματα ὅπου εἰς τὴν ἰδίαν ἀνήκουν νὰ ξεκαθαρισθοῦν, καὶ νὰ διορθωθῆ καὶ νὰ ἀσφαλισθῆ τὸ εἰσόδημά της, διὰ τοῦτο, τῇ Ἐξουσίᾳ τῆς Αὐτοῦ Ἱψηλότητος τοῦ ΠΡΟΕΔΡΟΥ καὶ τῆς Ἐκλαμπροτάτης ΒΟΥΛΗΣ, τῇ γνώμῃ καὶ συναίνεσει τῆς Εὐγενεστάτης Νομοθετικῆς ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ τοῦ Ἐνωμένου Κράτους τῶν Ἰονικῶν Νήσων εἰς τὴν Τρίτην ταύτην συνάθροισιν τῆς Δευτέρας Γερουσίας καὶ τῇ ἐπικυρώσει τῆς Αὐτοῦ Ἐξουχότητος τοῦ ΛΟΡΔ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΜΟΣΤΟΥ τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Τοῦ Προστάτου, νομοθετοῦνται καὶ διατάσσονται τὰ ἀκόλουθα :

Ἄρθ. 1. Ἀπὸ τὴν πρώτην Ἰουλίου τοῦ παρόντος χρόνου ὅλαι αἱ ἀποτιμήσεις τῆς Πόστας, δηλαδὴ αἱ ἀποτιμήσεις τῆς μετακομίσεως τῶν Γραμμάτων, ὅπου ἐνδίδονται ὁλονὲν διὰ αὐτὰς τὰς Νήσους, θὰ μνέσκουν ἄκυραι, καὶ ἀντὶς αὐτῶν θὰ γίνετα ἡ πληρωμὴ εἰς ὅλας τὰς Νήσους κατὰ τὴν γενικὴν Ἀποτίμησιν ὅπου συντροφεύει αὐτὴν τὴν Πρῶξιν.

Ἄρθ. 2. Ἐπειδὴ ἡ Πόστα εἶναι τὸ μόνον καὶ καθ' αὐτὸ νόμιμον μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἠμπορεῖ νὰ γίνετα τὸ στάλισμον τῶν γραμμάτων ἀπὸ

(1) Ἐπιτομή.

μίαν Νήσον εις ἄλλην αὐτοῦ τοῦ Κράτους, ἢ διὰ τὸ μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ἠμποροῦν νὰ σταλθοῦν γραφαὶ εις ξένους τόπους ἢ νὰ ἔρχονται ἀπὸ αὐτοῦς, ἐμποδίζεται αὐστηρὰ τὸ σταλσιμον γραμμῆτος ἢ γραμμάτων, καθὼς ἀνωτέρω, ἱσχυαίω ἀπὸ καμμίαν πρόφασιν μὲ κανένα ἄλλο μέσον ὁποιονδήποτε, ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς Πόστας, ἀλλέως διὰ κάθε παράβασιν διορίζεται μία ποινὴ ἀπὸ πέντε λίρας Στερλίνας διὰ κάθε γράμμα μόνον, δηλαδὴ γράμμα ἀπὸ ἓνα φύλλον χαρτί, ἢ διὰ κάθε τέταρτον τῆς οὐγγίας βάρους τοῦ γραμμῆτος, ὅταν εἶναι περισσότερον ἀπὸ ἓνα φύλλον, ἐξαιρουμένον τῶν γραμμάτων ὅπου εἶναι ἀπλῶς συστατικά, τὰ ὅποια πρέπει νὰ φέρονται ἀπὸ τοὺς ἰδίους συστανομένους εις τὸ Ὀφφίσιον τῆς Πόστας, διὰ νὰ βουλλωθοῦν, καὶ νὰ τοὺς δοθοῦν ὅπισω, ἀφ' οὗ κάμουν τὴν ἀνάλογον πληρωμὴν¹.

Ἄρθρ. 3. Δὲν ἐννοεῖται ὁμως ἐμποδισμένον τὸ σταλσιμον γραμμάτων μερικῶν ἀπὸ μίαν Νήσον εις ἄλλην, ἢ εις ξένους τόπους μὲ τὸ μέσον ἐπιπέκου ταχυδρόμου, ἢ ἐπίτηδες πλοίου (ἐσπρέσσον), σταλμένον ὁλοκλήρως μὲ μερικὰ ἔξωδα, χωρὶς ὁμως αὐτὸ ὁ ταχυδρόμος νὰ βαστᾷ ἄλλα γράμματα ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνα, ὅπου ἀποβλέπουν τὰς ὑποθέσεις, διὰ τὰς ὁποίας στέλνεται, καὶ παίρνοντας πάντα μίαν ἄδειαν ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τῆς Πόστας ἐκεῖνης τῆς Νήσου, ἀπὸ τὴν ὅποιαν θὰ ἀνιχωρῇ, καὶ κάμοντας τὰ γράμματά του νὰ βουλλωθοῦν μὲ τὴν σφραγίδα τῆς Πόστας, ἀφ' οὗ πληρώσῃ διὰ αὐτὰ τὸ δικαίωμα ὅπου διορίζεται εις τὴν ἀποτίμησιν ὅπου συντροφεῖ αὐτὴν τὴν Πρᾶξιν.

Ἄρθρ. 4. Μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ λάβῃ τέλειον ἀποτέλεσμα τὸ ἐμπόδιον ὅπου διορίζει τὸ δεύτερον Ἄρθρον αὐτῆς τῆς Πρᾶξεως, οἱ εἰρημένοι Διευθυνταὶ τῆς Πόστας ἔχουν τὴν ἐξουσίαν καὶ εἶναι προσταγμένοι, προτοῦ νὰ δώσουν τὰ Διαβατήρια (Πατέντας) τῆς φρυγῆς εις κανένα Κυβερνήτην Καρραβιοῦ, ἢ κύριον Βάρζας, νὰ τὸν κάμουν νὰ θεβαιώσῃ ὅτι δὲν παίρνει μαζὶ τοῦ κανένα γράμμα ἢ γράμματα μερικὰ καὶ ὅτι δὲν γνωρίζει νὰ ἔχουν τέτοια γράμματα οἱ ναῦται ἢ οἱ ἐπιβάται του, καὶ παρομοίως, ὅταν φθάσῃ εις αὐτὰς τὰς νήσους κανένα Πλοῖον ἢ Βάρζα, οἱ ἄνω εἰρημένοι Διευθυνταὶ, προτοῦ νὰ δώσουν κοινωνίαν (πράτιζα), θὰ ὑποχρεώωνον τὸν Κυβερνήτην ἢ κύριον αὐτοῦ νὰ κάμῃ παρομοίαν θεβαιώσιν καὶ νὰ φανερώσῃ ὅτι αὐτὸς ὁ κυβερνήτης ἢ ὁ κύριος ἔκαμε γνωστὰς εις τοὺς ναῦτας καὶ ἐπιβάτας του τὰς ζημίας, ὅπου πληρώνονται διὰ τὴν παράβασιν τῶν προβλέψεων αὐτῆς τῆς Πρᾶξεως.

Ἄρθρ. 5. Οἱ εἰρημένοι Διευθυνταὶ τῆς Πόστας θὰ ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ παίρνον παρομοίας θεβαιώσεις καὶ ἀπὸ τοὺς ναῦτας ἢ ἐπιβάτας μέσω ἀπὸ ὁποιονδήποτε πλοῖον ἢ βάρζαν, μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ τοὺς κάμουν νὰ γνω-

(1) Βραδύτερον ἢ ἀποσπλημνιστὸς αὕτη ἡλαττώθη.

ρίσουν τὰς προβλέψεις αὐτῆς τῆς Πράξεως, καὶ φανερώσουν, ὅτι δὲν ἔχουν μαζί τους γράμματα καμμιάς λογῆς, ἢ ὅτι, καὶ ἂν εἶχαν, τὰ ἔδωσαν εἰς τὸ 'Οφφίκιον τῆς Πόστας· καί, ὅποιος κυβερνήτης Πλοίου, Κύριος Βάρκας, ναύτης, ἐπιβάτης, ἢ ἄλλος κάμῃ ψεύτικην βεβαίωσιν εἰς τὰς ἄνω εἰρημένους ἐρωτήσεις, θὰ πληρώσῃ μίαν ζημίαν ἀπὸ πενήντα λίραις Στερολίνας κοντὰ εἰς τὰς ἄλλας ποινάς, ὅπου ἔδω διορίζονται διὰ τὴν παράβασιν αὐτῆς τῆς Πράξεως.

Ἄρθρ. 6. Ἐπειδὴ ἠμπορεῖ νὰ τύχῃ ὁποῦ νὰ φθάσουν εἰς αὐτὸ τὸ Κράτος ἄνθρωποι προερχόμενοι ἀπὸ τόπους ὅπου δὲν εὐρίσκεται 'Οφφίκιον Πόστας 'Ιονικῆς, ἢ κανενὸς ἄλλου Ἔθνους, μὲ τὴν ὁποίαν νὰ ὑπάρχῃ δημοσία ἀνταπόκρισις μὲ αὐτὸ τὸ Κράτος διὰ μέσου τῆς Πόστας, διορίζεται ὅτι εἰς παρομοίας περιστάσεις δὲν εἶναι ἐμποδισμένοι εἰς κανένα νὰ φέρῃ γράμματα εἰς αὐτὸ τὸ Κράτος, ἀλλὰ ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ φέρουν θὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ τὰ παραδίδουν εἰς τὸ πρῶτον 'Οφφίκιον τῆς 'Ιονικῆς Πόστας, ὅπου τύχῃ νὰ φθάσουν, ἀλλῶς θὰ εἶναι ὑποκείμενοι εἰς τὰς ποινάς ὅπου διορίζει ἡ παρούσα Πράξις διὰ κάθε γράμμα ὁποῦ φέρεται ἢ δίδεται ὄχι μὲ τὸ μέσον τῆς Πόστας, καί, ἂν εὐρεθῶν εἰς αὐτὸ τὸ Κράτος γράμματα μερικὰ χωρὶς τὴν βούλλαν τῆς Πόστας προερχόμενα ἀπὸ τὰ ξένα μέρη ἢ ἀπὸ καμμίαν τῶν 'Ιονικῶν Νήσων, ἔξω ἀπὸ ἐκείνην, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρέθησαν, οἱ ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Πόστας, θὰ ἔχουν τὴν ἐξουσίαν νὰ τὰ περιλαμβάνουν μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ ξεσκεπάσουν τὸ μέσον, μὲ τὸ ὁποῖον, τέτοια γράμματα ἐδόθησαν, καὶ νὰ υποβάλουν τοὺς παραβάτας τῶν προβλέψεων αὐτῆς τῆς Πράξεως εἰς τὰς ποινάς ὅπου ἡ ἴδια διορίζει.

Ἄρθρ. 7. Ὅλα τὰ δημόσια γράμματα καὶ ὅλα τὰ περιτυλίγματα (πακέτα) διὰ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ὅπου στέλλονται ἀπὸ μίαν Νῆσον εἰς ἄλλην αὐτοῦ τοῦ Κράτους, ἢ ὁποῦ ἔρχονται ἀπὸ ξένους τόπους καὶ διευθύνονται πρὸς Αὐθεντικὰς Ἐξουσίας τοῦ ἰδίου Κράτους, καθὼς καὶ ὅλα τὰ χαρτιά καὶ ὅλα τὰ ἀποδεικτικά ἢ Πλήκα, ὅπου ἀναφέρονται εἰς κρισολογίας, καὶ στέλλονται ἀπὸ μίαν Αὐθεντικὴν Ἐξουσίαν εἰς ἄλλην, ἢ ἔρχονται ἀπὸ ξένους τόπους καὶ διευθύνονται πρὸς ὁποιανδήποτε ἐξουσίαν τῶν Κριτηρίων, θὰ εἶναι ὀλιότερα ἐλεύθερα ἀπὸ τὰ δικαιώματα τῆς Πόστας, ὅπου περιέχονται εἰς τὴν ἀποτίμησιν, ὅπου συντροφεύει αὐτὴν τὴν Πράξιν: Κάθε παρόμοιον γράμμα ὅμως ἢ περιτύλιγμα ἢ πλήκος ὁποιασδήποτε λογῆς, ὅπου στέλλεται ἀπὸ ἓνα ἀξιωματικὸν Ἴόνιον, πρέπει πάντα νὰ ἔχῃ ἐπάνω εἰς τὸ σκέπασμα τοῦ γράμματος τὸ ὄνομα τοῦ ὑποκειμένου ἢ τὸν Τίτλον ἢ ποιότητα τῆς ἐξουσίας ὅπου τὸ στέλνει, ἢ ὁποία θὰ εἶναι ἀποκριζάμενη εἰς τὰς ποινάς ὅπου διορίζει αὐτὴ ἡ Πράξις, ὅτι δὲν περιέχει κανένα γράμμα ἢ χαρτὶ μερικόν, καί, ἂν ἴσως εὐρεθῇ τέτοιον μερικὸν γράμμα μέσα εἰς πλῆγον δημοσίου ὑπηρεσίας, ἐρχόμενον ἀπὸ ξένον τόπον, τότε τὸ ὑποκείμενον ἢ ἡ ἐξουσία,

πρὸς τὴν ὁποίαν ἐστέλετο ὁ πλῆξος, θὰ εἶναι εἰς χρέος νὰ στέλῃ καθε τέτοιον μερικὸν γράμμα εἰς τὸ Ὁφείκιον τῆς Πόστας χωρὶς ἄργητα, φανερόντως εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν τὸν λημένα, ἢ τὸν τόπον, ἀπ' ὅπου τοῦ ἦλθαν ὑποκάτω ἀπὸ πλῆξον, καθὼς εἰπώθη ἀνωτέρω, καὶ τοῦτο ὑποκάτω ἀπὸ τὰς ποινάς, ὅπου διορίζονται εἰς τὸ δεύτερον Ἄρθρον τῆς παρούσης Πράξεως.

Ἄρθρ. 8. Μία μονὴ γραφὴ θὰ συγχωρῆται ἐλεύθερη ἀκόμη καὶ ἀπὸ πληρωμῆν τῆς Πόστας εἰς κάθε οἰκοκύριον πλοίου ἢ βάρκας, καὶ εἰς ἐμπόρους ἢ σοπρακάριους, εἰς τὴν μοναχὴν ὅμως περίστασιν, ὅταν τὸ περιεχόμενον τοῦ γράμματος ἀναφέρεται ξεκάθαρα εἰς τὸ πλοῖον, βάρκαν, ἢ εἰς ταῖς πραγματείας ὅπου στέλνονται ἢ ὅπου εἶναι νὰ σταλθοῦν εἰς τὸ παρὸν ταξίδι. Κάθε τέτοιον γράμμα πρέπει νὰ εἶναι ἀνοικτὸν καὶ πρέπει πάντα νὰ ἔχῃ στὸ σέλασμαί του τὸ ὄνομα, τὴν ποιότητα, καὶ τὴν θέσιν τοῦ γράφοντος περὶ τοῦ παρόντος ταξιδιοῦ, καὶ τοῦτο, ὄντας ἀποκριζάμενος εἰς τὰς ποινάς ὅπου ἀνωτέρω ἀναφέρονται. Ἐννοοιμένου ὅμως καλὰ ὅτι, ὁπότεν ὁ γραφέας τοῦ γράμματος θελήσῃ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ δικαίωμα τῆς Πόστας, θὰ τοῦ εἶναι συγχωρημένον νὰ τὸ παραστήσῃ σφραλισμένον εἰς τὸ ἴδιον Ὁφείκιον, διὰ νὰ βουλῶθῃ, καὶ ἔπειτα νὰ τὸ λάβῃ, καὶ νὰ ἡμπορῇ νὰ τὸ παραδίδῃ εἰς τὸν Κυβερνήτην, ἢ τὸν Σοπρακάριον.

Ἄρθρ. 9. Εἰς περίστασιν ἀνάγκης, ὁ ἀξιωματικὸς τῆς Πόστας ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ δέχεται ὅποιονδήποτε γράμμα παρηρησιασθῇ εἰς τὸ Ὁφείκιον τῆς Πόστας, ὕστερα ἀπὸ τὴν τακτικὴν ὥραν ὅπου κλείει τὸ σακκὶ τῶν γραμμάτων (βαλίγγια), καὶ νὰ κάμῃ ἓνα ἔκτακτον σακκὶ διὰ τὰ παρόμοια γράμματα, τὰ ὁποῖα θὰ βουλώνωνται καθὼς πρέπει, καὶ θὰ πληρῶνεται ἓνα τριπλοῦν δόσιμον τῆς Πόστας διὰ τὰ ἴδια.

Ἄρθρ. 10. Ἡ παροῦσα θὰ τιτωθῇ, δημοσιευθῇ, καὶ σταλθῇ πρὸς ὅποιον ἀνήκει διὰ τὴν ἐκτέλεσίν της.

Κορφοὶ 5 Ἰουνίου 1827¹

1) Atti Emanati dal Secondo Partamento degli Stati Uniti delle Isole Jonie sotto la Costituzione del 1817, durante la sua terza ed ultima Sessione Ordinaria tenuta nell' Anno 1827, Corfu, σ.σ. 146-151.

Γράμμα τοῦ Λουριώτη πρὸς τὸν Γ. Κουντουριώτη
μαρτυροῦν τὰς δυσχερεῖας τῆς ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας

(Προβλ. σ. 21)

Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ προέδρῳ κυρίῳ Γεωργίῳ Κουντουριώτῃ, εἰς Ναύπλιον

Μὲ τὸ καρὰβι διὰ τοῦ ὁποῖου σᾶς ἐστείλαμεν τὰ πολεμοφόδια καὶ διὰ τοῦ καπετάνιου Ρουκαβίλα, Ἰταλοῦ, ὅστις διὰ τὸν πατριωτισμὸν του ἔρχεται νὰ συναγωνισθῇ μὲ τοὺς Ἕλληνας, σᾶς ἔγραψα ἐκτεταμένως μερικῶς καὶ μερικὰ τινα τὰ ὁποῖα διὰ στόματος ἐνεπιστεύθημεν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Ὁρλάνδου πρὸς τὸν κόμητα Πάλμα, τὸν ὁποῖον ἐπίτηδες ἐπέμψαμε μὲ τὸ καρὰβι Φλώριδα, διὰ νὰ σᾶς ἀναφέρῃ διὰ τοῦ διερμηνευτοῦ Κιάππε. Τὰ γράμματα μὲ τὸν Ρουκαβίλα θέλει σᾶς ἔδωσαν περισσότερον φῶς. Ἐπιθυμοῦμεν λοιπὸν εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Πάλμα νὰ μᾶς εἰπῆτε τὴν γνώμην σας περὶ αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου. Τὴν παροῦσαν σᾶς πέμπω διὰ Μασσαλίας, ἀπ' ὅπου ἐλπίζω νὰ τὴν λάβητε ἀσφαλῶς.

Πρὸς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν ἐγράψαμεν προλαβόντως τριπλᾶ γράμματα, πληροφοροῦντες ὅλα τὰ διατρέχοντα καί, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὰ βαρέα ἔξοδα τῆς πόστας, τῆς γράφομεν καὶ διὰ τῆς παρουσίας εὐκαιρίας. Ἐὰν δὲν μᾶς στείλατε τὰ ὁποῖα γράμματα σᾶς ἐζητήσαμεν δέκα φορὲς πρὸς τὸν Hume Loughnonon O' Brien Edward Ellice νὰ μᾶς γνωρίσουν καθ' ὅλα ὅσα ἀναφέρονται εἰς τὸ δάνειον καὶ νὰ παύσῃ τὸ τρίτον μέρος, τὸ ὁποῖον ἀναφαίνεται εἰς τὸ κοντράτο, ἀπὸ κάθε ἔργον του εἰς αὐτὸ τὸ δάνειον, δὲν θέλομεν ἠμπορέσει νὰ σᾶς στείλωμεν οὔτε παρὰ. Ἡ σιωπὴ τῆς σεβαστῆς ἡμῶν Διοικήσεως εἰς αὐτὸ τὸ κεφάλαιον καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἐγράψαμεν, μᾶς φέρει τῇ ἀληθείᾳ εἰς ἀπελπισίαν διὰ τὴν ἐντροπὴν ὅπου ἔδω δοκιμάζομεν ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, καὶ διὰ τὴν ἀνυποληψίαν ὅπου φέρει καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Διοίκησιν.

Καιρὸν δὲν ἔχω νὰ σᾶς γράψω περισσότερα καὶ ἐλπίζω μ' ἄλλην εὐκαιρίαν... Σᾶς παρακαλῶ νὰ προσφέρητε τὰς προσκυνήσεις μου πρὸς ἅπαντας τοὺς φίλους.

Σᾶς προσκυνῶ μὲ βαθύτατον σέβας.

Λόνδρα 5 Ὀκτ. 1824

Ταπεινὸς δοῦλός σας καὶ φίλος

Ἄνδρέας (Λουριώτης)¹

(1) Ἄρχετον Λαζάρου καὶ Γεωργίου Κουντουριώτου, ἔ.δ., τόμ. Γ', (Ἰστορ. 1922), σ. 269.

Συστάσεις τοῦ Α. Μαυροζορδάτου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Δανείου
εἰς Λονδίνον διὰ τὴν μετὰ τῆς Διοικήσεως ἀλληλογραφίαν

(Πρόβλ. σ. 21)

Γενική Γραμματεία. Περίοδος Β'.

Ἀριθ. 269

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
πρὸς τοὺς Κυρίους Ἰωάννην Ὁρλάνδον,
Ἰωάννην Ζαΐμην καὶ Ἀνδρέαν Λουριώτην

κδ'. Μία τῶν πρώτων φροντίδων σας ἄς εἶναι καὶ ἡ συνεχὴς ἀλληλογραφία, ἡ ὁποία ἄς διαιρεθῆ εἰς δύο, εἰς τακτικὴν, διὰ τῶν Ἰονίων Νήσων, καὶ ἔκτακτον, διὰ πάσης ἀρμοδίου εὐκαιρίας. Μὲ τὴν πρώτην, ἐπειδὴ τὰ γραφόμενά σας δὲν θέλουσι εἶσθαι ἀγνωστα εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Διοίκησιν, φυλάττεσθε πάντοτε, ὅσον ἡ φρόνησις τὸ ἀπαγορεύει. Τὰς δευτέρας φροντίσατε νὰ ἐκλέγητε ὅσον τὸ δυνατόν ἀσφαλεῖς καὶ ἀνυπόπτους μεταχειρισθῆτε ἀρμοδίως καὶ τὰ μέσα τῆς μεταξὺ ἡμῶν μυστικῆς ἀλληλογραφίας.

κε'. Ἐπειδὴ λαμβάνετε καὶ γράμματα διάφορα διὰ τὴν Ἰταλίαν, ἂν ἡ χρεῖα καλέσῃ, νὰ διευθυνθῆτε κατ' εὐθείαν εἰς ἄλλο τῆς Εὐρώπης μέρος, φροντίσατε τὴν ἀσφαλῆ ἀποστολὴν τῶν ἡ, ἀποσπῶντες ἓνα ἐξ ὑμῶν, ἐπιφορτίσατε αὐτὸν τὴν διαπραγματεύσειν τῶν ὅσων ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν ἐλπίζομεν βοηθειῶν.

Ἐἰς ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος περιορίζομαι, Κύριοι· θέλω δὲ φροντίσει τοῦ λοιποῦ νὰ σᾶς γράφω ὅσον τὸ δυνατόν συνεχῶς, δίδων πρὸς ὑμᾶς ὅλας τὰς ἀναγκαῖας εἰδήσεις καὶ ὁδηγίας.

Ἐν Τριπολιτῆ 22 Ἰουνίου 1823

(Τ.Σ.) Α. Μαυροζορδάτος¹

(1) Ἰωάννου Ὁρλάνδου καὶ Ἀνδρέου Λουριώτου, Ἄπολογία εἰς τὴν κατ' αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου περὶ πῶν ἐν Λονδίνῳ διαπραγματευθέντων δύο ἐλληρικῶν δανείων κατὰ τὸ 1824 καὶ 1825, τόμ. Α', (Ἀθήναι: 1839), σ. 12.

Σύστασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Λονδίνου πρὸς τὴν Διοίκησιν,
διὰ τὴν καθιέρωσιν τακτικῆς ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως

(Πρὸβλ. σ. 21)

16 Ἀπριλίου 1824

Πρὸς τούτοις ἡ Σεβ. Διοίκησις νὰ συστήσῃ ὅσον τάχιστα μίαν τακτικὴν πόσταν εἰς τὴν Ἑλλάδα καί, ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρὸν εἶναι ἀναγκαϊότατον νὰ λαμβάνομεν ἡμεῖς συχνὰ εἰδήσεις σας, ἤθελεν ἦταν ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ ἕν εἶδος πόστας μεταξὺ Πυργίου¹ καὶ Ἀγκόνας², διορίζοντας εἰς τὴν αὐτὴν ὑπουργίαν 4 καΐκια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ καθὲν νὰ μισεῖταις καμμίαν προσδιορισμένην ἡμέραν κάθε ἑβδομάδος, ὥστε, πρὶν τοῦ μισεμοῦ τοῦ τετάρτου αὐτόθεν, νὰ ἤμπορῇ νὰ εἶναι τὸ πρῶτον ἐπιστρεμμένον ἀπὸ τὴν Ἀγκόναν. Εἰς ἐκείνην δὲ τὴν πόλιν ἤμπορεῖ ἡ Σ. Διοίκησις νὰ διορίσῃ διὰ Κόνσολον³ κανένα πιστὸν ἄνδρα, τῷ ὁποίῳ νὰ στείλῃ τὰ γραμμάτια της καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἀσφαλῶς νὰ μᾶς ἔρχονται. Ἐὰν ἡ Σ. Διοίκησις δὲν ἀποφασίσῃ νὰ στείλῃ ἐκεῖ ἄνθρωπον ἐπίτιδες διὰ Κόνσολον, ἐκεῖ εὐρίσκεται δὲν ἀποφασίσῃ νὰ στείλῃ ἐκεῖ ἄνθρωπον ἐπίτιδες διὰ Κόνσολον, ἐκεῖ εὐρίσκεται κάποιος Γεώργιος Ντουρούτης⁴, ἔμπορος Ἑλλήν με ἀρκετὴν ὑπόληψιν καὶ πατριώτης, καὶ τὸν ὁποῖον ἡ Σ. Διοίκησις, ἐὰν τὸ κερὴν εὐλογον, ἤμπορεῖ νὰ ἐπιφορτίσῃ μὲ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν.

Αὐτό, Σεβαστὴ Διοίκησις, εἶναι ἀναγκαϊότατον καί, διὰ νὰ τῇ δώσωμεν νὰ καταλάβῃ πόσον ὠφέλιμον εἶναι, τῇ λέγομεν ὅτι ἡ κυριώτερα αἰτία τοῦ ξεπεσεμοῦ τῶν φόντων μας εἶναι ἡ ἐξακολουθητικὴ ὑστέρησις τῶν γραμματίων της, τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον καὶ πρὸς τὸ καλὸν τοῦ γένους ἀποτεῖνον περιεχόμενον, νὰ φανερώσωμεν διὰ τῶν ἐφημερίδων εἰς τὸν λαόν⁵.

(1) Ὁ Πύργος τῆς Ἠλείας.

(2) Ἡ Ἀγκὼν τῆς Ἰταλίας.

(3) Πρόξενον.

(4) Τὸν Πεώργιον Ντουρούτην εὐρίσκωμεν Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἀγκῶνα τῷ 1834.

(5) Ἰωάννου Ὁρλάνδου καὶ Ἀνδρέα Λουριώτου, Ἀπολογία εἰς τὴν κατ' αὐτῶν ἀπόφασιν τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἔ.δ., τόμ. Α', σ. 66.

Ἐπιτομήσις τῆς Ἐπιτροπῆς Λονδίνου πρὸς τὸ Ἐκτελεστικόν, προηγουμένον
 συστάσεων διὰ τὴν σύστασιν τακτικῆς ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας¹

(Προβλ. σ. 21)

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Γεώργ. Κουντουριώτην

Λόνδρα 12/24 Μαΐου 1824.

Τὰ ἔσωθεν σᾶς ἐγράψαμεν διὰ τοῦ τελευταίου καραβίου, ὀνομαζομένου
 Λ ί τ τ λ ε Σ ά λ ε, διὰ τοῦ ὁποίου σᾶς ἐστείλαμεν λίρας 40.000,
 καί, μολονότι δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλει τὰ ἐλάβετε πρὶν τώρα, μόλον τοῦ-
 το σᾶς περικλείομεν καὶ τὸ ἀντίγραφον ἐξ αὐτοῦ βλέπετε ἕσα τότε σᾶς
 ἐγράφομεν μερικῶς, τὰ ὅποια δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλει ἐγκρίνετε καὶ θέ-
 λετε βάλει εἰς πράξιν, ὄντα ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐλευθερίαν
 τῆς Ἑλλάδος. Ὡς τοιαῦτα λοιπὸν θεωροῦντες καὶ ἡμεῖς καὶ πολλοὶ τῶν ἐδῶ
 σημαντικωτέρων καὶ μεγάλων ὑποκειμένων, τὰ ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἀδθῖς
 διὰ τῆς παρουσίας μας καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ἐκλαμπρότητά σας νὰ δώσητε
 ὅλην τὴν προσοχήν σας εἰς αὐτὰ καὶ νὰ μεταχειρισθῆτε ὅλους τοὺς τρόπους
 καὶ τὰ ἀρμοδιώτερα μέσα, ὅπου ἔχετε, διὰ νὰ τὰ ἐκτελέσητε.

Ἡ σύστασις ἀνταποκρίσεως μεταξὺ τῆς Διοικήσεως καὶ ἡμῶν διὰ τῆς
 Ἀγκῶνος μὲ 4 μύστικα νὰ πηγαινοέρχωνται ἀπὸ τὸ πλησιέστερον μέρος
 τῆς Ἑλλάδος, ὡς Πύργος ἢ Πάτρα, καὶ ἡ ὀνομασία ἐνὸς Κοινοβουλίου² εἰς
 Ἀγκῶνα, ὅστις νὰ λαμβάνη καὶ νὰ μᾶς στέλνῃ τὰ γράμματα. Ἡ σύστασις
 ταχυδρομείων εἰς ὅλην τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, διὰ νὰ γνωρίζῃ ἡ Διοίκησις
 εὐκόλως τὴν κατάστασιν ὄλων τῶν μερῶν.

Σᾶς προσκυνοῦμεν καὶ γλυκοσπασίζομαστε

Οἱ διὰ βίον φίλοι καὶ ἀδελφοὶ

Ἰω. Ὀρλάνδος

Ἀνδρέας Λουριώτης³

(1) Βλ. προηγουμένον ὑπ' ἀρ. 69 ἔγγραφο.

(2) Προξένου.

(3) Ἀ ρ χ ι ε ι α Λ α ζ ά ρ ο υ κ α ι Γ ε ω ρ γ ί ο υ Κ ο υ ν τ ο υ ρ ί ο υ, τόμ. Β' (Ἀθήναι 1921), σ. 306.

Ἐπιστολὴ τοῦ Μητροπολίτου Ἰγνατίου ἀπὸ τὴν Πίζαν τῆς Ἰταλίας
πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Λονδίνου σχετικῶς μετὰ τὴν δυνατὸτητα συστάσεως
τακτικῆς ταχυδρομίας μετὰ τὴν Διοίκησιν¹

(Προβλ. σ. 22)

A. Mrs ORLANDO ET LOURIOTIS
A LONDRES

Κύριοι,

... ..
Βλέπω καὶ ἐγὼ πόσον σᾶς εἶναι ἀναγκαῖον τὸ νὰ λαμβάνετε γράμ-
μα συχνὰ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν καὶ πόσον ὠφελεῖ τοῦτο εἰς τὸ νὰ βασταχθῇ ἡ
τιμὴ τοῦ δανείου καὶ ἡ ὑπόληψίς μας αὐτόσε· ἀλλὰ τί ποιητέον; Ἀλληλο-
γραφία τακτικὴ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Εὐρώπης διὰ τινος πλοιαρίου ἐξεπίτη-
δες δὲν ἐσυστήθη, καὶ ἔξ αἰτίας ἐλλείψεως τῶν ἐπαράτων χρημάτων καὶ
διότι οἱ διοικοῦντες μέχρι τοῦδε τὰ πράγματα τῆς Πατρίδος μας ἠθέλησαν
νὰ εἶναι ἄσχετοι μετὰ τὴν Εὐρώπην καὶ δὲν ἐγνώρισαν πόσον συμφέρει νὰ
εἶναι γνωστά τὰ πράγματά μας καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον καὶ νὰ μὴν ἀφή-
σομεν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Γένους νὰ διαθέτωσι τὸ κοινόν, ὅπως τοὺς συμ-
φέρει. Οὔτε τώρα ἡμπορεῖ νὰ συστηθῇ αὐτὴ ἡ τακτικὴ ἀλληλογραφία, διό-
τι ἐντὸς ὀλίγου ἀρχίζουσιν καὶ αἱ ἐχθρικά πράξεις καὶ δὲν τοὺς δίδεται πλέον
καιρὸς νὰ ἐνασχοληθῶσιν εἰς ἄλλο εἰ μὴ εἰς τὰ τοῦ πολέμου πράγματα...

1824 Ἀπριλίου 22 Ε. Π. ἐκ Πεισῶν

Ἐυχέτης ἐν Χῳ καὶ φίλος
Ἄ Ο Μητροπολίτης Ἰγνατίος²

(1) Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης συνάγεται ὅτι ὁ Ἰγνατίος ἐνημερώνετο ἐπὶ τῆς
ἀλληλογραφίας τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Λονδίνου μετὰ τῆς Διοικήσεως.

(2) Ἀ ρ χ ε ῖ α Λ α ζ ά ρ ο υ κ α ἰ Γ ε ω ρ γ ῖ ο υ Κ ο υ ν τ ο υ -
ρ ῖ ὀ τ ο υ, ἔ.ἀ., σ. 256.

Ἐπιστολή τοῦ Μητροπολίτου Ἰγνατίου πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ
συνιστώσα τὴν σύστασιν ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας¹

(Πρὸβλ. σ. 22)

Πρὸς τὸν Γεώργιον Κουντουριώτην

Κύριε

.....
Νομίζω περιττὸν νὰ σᾶς δίδω τοιαύτας εἰδήσεις, διότι τὰ γράμματα
δὲν ἔρχονται ὀγλήγορα, διὰ τὴν ἔλλειψιν μέσων μιᾶς τακτικῆς ἀλληλογρα-
φίας, τὴν ὁποίαν, ἂν οἱ φίλοι τῶν Ἑλλήνων θάλωσιν εἰς πρᾶξιν, προσφέρον-
τες τὰ ἔξοδα, τότε ἡμπορεῖτε νὰ ἔχετε καὶ αὐτοῦ κάθε νέον ἐν καιρῷ καὶ
ἡμεῖς τὰ ἰδικά σας.

1824 Ἀπριλίου 30 Ε. Π. ἐκ Πεισῶν

Ἐυχέτης ἐν Χῷ καὶ φίλος
Ὁ Μητροπολίτης Ἰγνάτιος²

(1) Ὁ Μητροπολίτης Ἰγνάτιος παρὰ τὰς ἀπαισιοδόξους προβλέψεις του πρὸς τὴν
Ἐπιτροπὴν Λονδίνου (βλ. Ἐγγραφοὺς ὑπ' ἀρ. 71) γράφει εἰς τὴν Διοίκησιν συνιστῶν τὴν
σύστασιν ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας.

(2) Ἀ ρ χ ε ῖ α Λ α ζ ἄ ρ ο υ κ α ἰ Γ ε ω ρ γ ῖ ο υ Κ ο υ ν τ ο υ ρ ῖ
ώ τ ο υ, ἔ.δ., σ. 256.

Καὶ νέα ἐπιστολὴ τοῦ Μητροπολίτου Ἰγνατίου
πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διὰ τὴν ρύθμισιν
τῆς ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως

(Πρβλ. σ. 22)

Κύριον Γ. Κουντουριώτην

Μὲ τὸν Σπῦρον Βιτάλην σᾶς ἔγραψα διεξοδικῶς, μὲ τὸ παρὸν δὲ παρακαλῶ νὰ βάλλῃς εἰς τάξιν τὴν ἀλληλογραφίαν σας μὲ τοὺς εἰς Ἀγγλίαν ἀπεσταλμένους σας καὶ νὰ γράφετε ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος διπλᾶ γράμματα, τὰ ὁποῖα νὰ στέλλωνται διὰ τοῦ ταχυδρομείου διὰ πλοίου ἀπὸ Ζάκυνθον, διότι οἱ ἔχθροὶ διασπείρουν κακὰς εἰδήσεις.

Εὐχέτης ἐν Χῶ καὶ φίλος
Ὁ Μητροπολίτης Ἰγνάτιος!

Πίζα 21.5.1825

(1) Ἀρχεῖα Λαζάρου καὶ Γεωργίου Κουντουριώτου, ἔ.ἀ.

Νέα ἔκκλησις τῆς Ἐπιτροπῆς Λονδίνου
διὰ τὴν ὀργάνωσιν ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως

(Προβλ. σ. 22)

Ἐκ Λονδίνου τὴν.....Ἰουλίου 1825

.....
Ἐπιναλαμβάνομεν πάλιν ὅσα πολλάκις ἀνεφέραμεν, ὅτι δηλαδὴ εἶναι τῆς μεγίστης ἀνάγκης νὰ συσταθῇ μία τακτικὴ ἀνταπόκρισις μεταξὺ τῆς Σ. Διοικήσεως καὶ τῆς ἐνταῦθα ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν ὁποίαν νὰ ἔχη ἡ Σ. Διοίκησις ἓνα ἄνθρωπον τίμιον καὶ ἔμπειρον ἐπίτηδες, ὅστις νὰ μὴν ἔχη ἄλλο ἔργον εἰμὴ αὐτὴν τὴν ἀνταπόκρισιν, διὰ νὰ μᾶς γράφῃ τοιλάχιστον δις τὴν ἑβδομάδα διὰ Ζακύνθου, Κορφῶν¹, Ἀγκῶνος, Τριεστίου, Λιβόρνου καὶ Μασσαλίας, ἀποκρινόμενος τακτικῶς εἰς τὰ γράμματά μας.

Ἐπιγραφ. Ἰω. Ὁρλάνδος

Ἄνδρ. Λουριώτης²

(1) Ἡ Κέραιρα.

(2) Ἀρχεῖα Λαζάρου καὶ Γεωργίου Κουντουριώτου, τόμ. Ε' (Πειραιεὺς 1927), σελ. 62.

Σύστασις ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως
μεταξὺ Ναυπλίου — Μασσαλίας

(Προβλ. σ. 22)

Πρακτικὸν τῆς Διοικήσεως τοῦ Βουλευτικοῦ

11 Ὀκτωβρίου 1825

Προβάλλει τὸ Ἐκτελεστικὸν μεταξὺ τῶν ἄλλων ἢ ἐκεῖ Ἐπιτροπὴ νὰ συστηθῇ ἐν ταχυδρόμον πλοῖον ἀπὸ τὸ Ναύπλιον εἰς Μασσαλίαν¹.

(1) Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος, ἀρ. 6 (Ναύπιον 21 Ὀκτωβρίου 1825).

Ἀποστολή νέου πεζοῦ ταχυδρομοῦ εἰς ἀντικατάστασιν
φρονευθέντος προηγουμένου ταχυδρομοῦ

(Πρὸβλ. σ. 24)

Ἀριθμὸς 3028

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Πρὸς τὴν Σεβ. Διοίκησιν

Ἡ προσωρινῶς Διευθύνουσα τὰ τῆς Ἀντικιῆς Χέρσου Ἑλλάδος Ἐπιτροπὴ

Στέλλεται διπλοῦν τοῦ παρόντος μὲ ὄλα τὰ ἐπισυναπτόμενα, καθότι ἐ-
πληροφορήθη μὲ λύπην τῆς ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὸν πεζὸν Καφαντάρην¹ ὅτι
ὁ κομίζων αὐτὰ πεζὸς καλόγηρος Φίνογλους ἐφρονεύθη παρὰ τῶν ἐχθρῶν εἰς
Κονταρᾶ, εἶθε δὲ νὰ μὴν ἀληθεύσῃ ἡ κακὴ αὐτῆ εἵδησις.

Μισολόγιον

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Δημήτριος Θέμελης

17 Ἰανουαρίου 1826

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμματέως
Ὁ Βοσ
(Τ.Σ.) Ν. Παπαδόπουλος

(Ἐπὶ τοῦ νότου): Ἐθεωρήθη, ἐπειδὴ ἔγινεν ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ
πρῶτον, τὸ ὁποῖον ἔφερεν ὁ πεζὸς Φίνογλους².

(1) Σπυρίδων Καφαντάρης. Ἀγωνιστὴς ἐξ Εὐρυτανίας. Ἐπολέμησεν ὑπὸ τὸν Γ.
Καραϊσκάκη καὶ ἐφρονεύθη εἰς τὸ Χαϊδάρι τὸν Αὐγούστου 1826.

(2) Ἐμμ. Πρωτοφάλη, Ἀ λ λ η λ ο γ ρ α φ ί α Φ ρ ο υ ρ ᾶ ς Μ ε σ ο -
λ ο γ γ ί ο υ, ἔ.ἀ., σ. 280.

Ἐντολή πληρωμῆς πεζοῦ ταχυδρομίου

(Προβλ. σ. 25)

Πρὸς τὸν Γεν. Φροντιστὴν τῆς Οἰκονομίας

Δώσατε εἰς τὸν παρόντα πεζόν, ὅστις ἐπῆγε μὲ γράμματα πρὸς τὸν
Στρατηγὸν Τζόγκαν καὶ Δ. Μακρῆν, γρόσια δέκα.

4 Ἀπριλίου 1825
Μεσολόγγιον

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Κωνσταντῖνος Πεταλᾶς¹

(1) Γ.Α.Κ., Συλλογὴ Ἰωάννου Βλαχογιάννη, Φ. 246.

Γράμμα τοῦ φροντιστοῦ τῆς Φρουρᾶς Μεσολογγίου
πρὸς τὴν σύζυγόν του

(Ποβλ. σ. 25)

(Ἐπὶ τοῦ νότου) Τῆς Εὐγενεστάτης κυρίας Ἐλένης Παπαδιαμαντοπούλου
Εἰς Ζάκυνθον. Τῆ 8 Ἰουλίου 1825 Μισολόγγι.

Φίλιτάτη μοι κυρία συμβία, ἀσπάζομέν σε εὐλικρινῶς σὺν τὰ φίλιτάτά μας.

Καὶ μὲ ἄλλα μου διάφορα σᾶς ἔγραψα βία¹ Γλαρέντζας² καὶ διὰ αὐτοῦ ἄλλα τριττοῦρου³ μὲ ἓνα φραγκοκαῖκο καὶ μὲ ἓνα τραντοκαῖκο⁴. Τὸ ὑστερινόν μου ἐστάλη εἰς τὰς τρεῖς τρέχοντος καὶ ὅλα αὐτὰ μέσον τοῦ κυρίου Λαδοπούλου. Ἡμεῖς δὲ εἴμεθα πολιορκούμενοι ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, μ' ὄλον ὅπου τοὺς ἐχθροὺς δὲν τοὺς φοβούμεθα, ἂν ἦτον καὶ ἄλλοι τόσοι. Ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς παρουσίας φωνάζουν, γράφουν, παρακαλοῦν μὲ πεζοὺς, μὲ ἐσπρέσσα⁵, μὲ ἀπεσταλμένους πρὸς τὴν Διοίκησιν, πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς, παρασταίνοντάς τους τὴν ἀνάγκην μας. Δὲν ἠθέλησε κανένας νὰ μᾶς προφθάσῃ κἄν μὲ παρουσίᾳ, διὸ καὶ αὐτὶς ἀπεφασίσθη πέντε - ἕξι ἀνδρεῖοι πατριῶται καὶ ἀπεροῦν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ καρᾶβια τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ὁ Θεὸς νὰ τοὺς βοηθήσῃ, διὰ νὰ ἀπεράσουν εἰς Γλαρέντζα νὰ διευθύνουν τὰ γράμματά μας πρὸς τὴν Διοίκησιν καὶ διὰ αὐτοῦ, καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ἴσως εὖρη ἐτοιμασμένη παρουσίᾳ εἰς Γλαρέντζα, διὰ νὰ μᾶς φέρῃ πολλὰ ἢ ὀλίγη, διὰ νὰ προφθασθοῦμε.

Ἡ Εὐγένειά σου στάσῃ μὲ μεγαλοψυχία, ἔχε τὰς ἐλπίδας σου εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλπίζομε νὰ μὴν μᾶς ἀφήσουνε νὰ χαθοῦμε, ὡς καὶ ἄλλους.

Ταῦτα καὶ ἀσπάζομέν σας εὐλικρινῶς, μένω

Ἡγαπημένος σας σύνβιος
Ἰωάννης Παπαδιαμαντοπούλος⁶

(1) Ἰταλ. Vía: ἡ ὁδός.

(2) Ἐν τῇ Β.Δ. παραλίᾳ τῆς Πελοποννήσου, νῦν Κολλίγη.

(3) Ἰταλ. ο lo drittura: κατ' εὐθείαν γραμμὴν.

(4) Μεταφορικὸν πλοῖον.

(5) Ἰταλ. espresso: εἰδικὸν ταχυδρομεῖον, ἕκτακτος ἀγγελιαφόρος.

(6) Ἐμμ. Πρωτοφάλη, Ἄ λ λ η λ ο γ ρ α φ ί α Φ ρ ο υ ρ ᾶ ς Μ ε σ ο λ ο γ γ ί ο υ, ἔ.δ., σ. 149.

Πληρωμαὶ τῶν Πολιορκημένων τοῦ Μεσολογγίου
(Ἄμοιβαὶ ταχυδρομίων)

(Προβλ. σ. 25)

Ἰω. Παπαδιαμαντοπούλου Οἰκονομικὴ Διαχειρίσις Μεσολογγίου (1825—1826)

N. 15

Νὰ δώσῃ

Ἐξοδα γενικὰ ὅπου ἐξοδεύονται εἰς διαφόρους ἀνάγκας τοῦ
φρουρίου καὶ τὰ ἐξῆς, ὡς ἀκολούθως:

			N.	X.	Γρόσια
Ἀπριλίον	20.	Εἰς Παπαδιαμαντόπουλον ¹ (τοῦ Γιαννάκη ὅπου ἦλθε ἀπὸ Λεσίνι ² μὲ γράμματα)	8	50.	---
	22.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Παπαῖ, ὅπου ἐστείλαμεν εἰς τὸν Πρόεδρον)	8	40.	---
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Σαφάκα).	8	50.	---
	23.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ ὅπου μᾶς ἔστειλεν ὁ Χρῆστος Μακρῆς).	8	50.	---
	24.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Γιαννάκη Χριστοδουλόπουλου ὅπου τὸν ἐστείλαμε εἰς Ζάκυνθο μὲ γράμματα).	8	140.	---
	29.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Γιαννάκη πεζοῦ ὅπου μᾶς εἶχε στείλει ἡ Διοίκησις, διὰ ἔξοδα τοῦ ἐδώσαμε)	8	10.	---
	30.	Εἰς τὸν ἴδιον (τῶν δύο πεζῶν ὅπου ἐστείλαμεν εἰς Σαφάκα καὶ εἰς λοιποὺς στρατηγούς τῆς Αἰτωλίας καὶ τοὺς ἐδίναμε τὴν εἰδησιν διὰ τὴν ἐκστρατεία τῶν Ἀρβανιτῶν εἰς Σάλωνα ³)	8	200.	---
Μαΐου	4.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Σαφάκα)	8	32.	---
	5.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Παπαῖ, ὅπου τὸν ἐστείλαμεν σήμερις εἰς Πρόεδρον νὰ ὑπάγῃ καὶ εἰς Ναύπλιον)	8	72:	20
	19.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ ὅπου ἐστείλαμεν			

(1) Προεδρεθὸν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Ἐφρονεῖθη κατὰ τὴν Ἐξοδον. (βλ. καὶ σ. 25, ὑποσημ. 4).

(2) Νηρίς τῆς Ἀκαρνανίας, περιβαλλομένη ἄλλοτε ἀπὸ βάλτων.

(3) Νῆον Ἀμφισσα.

σήμερις εἰς τοὺς ἔξω καπιταναίους, ἀκκόντο¹⁾

8 32.—

1825

Νὰ δώση

Ἐξ ὁδων παρτις

Μαΐου	23.	Εἰς τὸν Παπαδιαμαντόπουλον (τοῦ πεζοῦ Παπᾶ ὁποῦ ἐστείλαμεν εἰς τὴν Διοίκησιν, ἀκκόντο)	8 32.—
	26.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Ζήσιμου πεζοῦ, ὁποῦ ἐστείλαμεν εἰς Διοίκησιν) Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Ἀθανασίου Νεοχωριτόπουλου, ἔξοδα ἔκαμε καθ' ὁδὸν ὁποῦ μᾶς ἤφερε ἀπὸ τὴν Σεβ. Διοίκησιν γρόσια 30.000)	8 50.— 42 8 574:30
Ἰουνίου	14.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ ὁποῦ ἐστείλαμεν εἰς τὴν Διοίκησιν εἰς τὰς 12 τρέχοντος, ἀκκόντο) Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Κανάτα πεζοῦ ὁποῦ τὸν εἶχαμεν στείλει εἰς Λιδωρίκι πρὸς τοὺς καπεταναίους ξεπλήρωμα)	8 24.— 8 68:05
	23.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Παπᾶ πεζοῦ πρὸς τὴν Σεβ. Διοίκησιν).	8 12:20
	27.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Κανάτα ὁποῦ τὸν ἐστείλαμεν εἰς Σάλωνα, ἀκκόντο).	64 8 31:10
Ἰουλίου	29.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Κανάτα ὁποῦ εἶχαμεν στείλει εἰς Σάλωνα, ξεπλήρωμα) Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Παπᾶ ὁποῦ εἶχαμεν στείλει εἰς Διοίκησιν ξεπλήρωμα)	8 88:30 8 37:20
Αὐγούστου	8.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ ὁποῦ ἐστάλη εἰς τοὺς ἔξω ὄπλαρχηγούς, ὡς ὁ τεσχερῆς ² τοῦ Μπότζαρη)	90 8 100.—
	9.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Κανάτα ὁποῦ εἶχαμεν στείλει εἰς τοὺς ἔξω ὄπλαρχηγούς εἰς Ἀπόκορον ³ , ξεπλήρωμα)	8 50.—

(1) Ἰταλ. acconto: προπλήρωμή εἰς λογαριασμὸν ἔναντι.

(2) Τουρκ. tezkere: ἀπόδειξις.

(3) Παλαιότερα ὀνομασία τοῦ ἀνατολικῆς τμήματος τῆς ἐπαρχίας Τριχωνίδος.

Αυγούστου	11.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Σκούφου ὅπου ἤλθε ἀπ' ἔξω)	8	80.—
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Παπᾶ πεζοῦ, ξεπλήρωμα 11 Ἰουνίου)	8	18.—
		Εἰς τὸν ἴδιον (Παπᾶ πεζοῦ ὅπου ἐστείλαμεν εἰς Διοίκησιν, ἀκκόντο)	8	12:20
	18.	Εἰς τὸν ἴδιον (διὰ δύο πεζοὺς ὅπου ἔστειλαν οἱ ὀπλαρχηγοὶ εἰς τὸν Καραϊσκάκη)	10 8	150.—
	28.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Παπᾶ)	8	16:10
	28.	Τοῦ πεζοῦ ἀπὸ Γαστούνη εἰς Πρόεδρο		32.—
		Τοῦ πεζοῦ εἰς Γλαρέντζα καὶ καϊκίου		10.—
		Τοῦ πεζοῦ Σαφάκα		12.—
		Εἰς τὸν πεζοδρόμον, ὅπου ἐστείλαμεν εἰς Διοίκησι, ἀποπληρωμὴν		34.—
		Ἐνὸς πεζοῦ, ρέστος ¹		10:10
		Ἐνὸς καρaboκίρη ὅπου ἤφερε τὰ γραμματα τῆς Διοικήσεως ἀπὸ Γλαρέντζα		10.—
		Τοῦ Κανᾶ, ξεπλήρωμα ναύλων		16.—
		Τοῦ Δημητράκη τοῦ πεζοῦ ὅπου ἐστάλθη εἰς Διοίκησιν		40.—
		Τοῦ πεζοδρόμου ξεπλήρωμα		36.—
		Εἰς δύο πεζοὺς τοῦ Καραϊσκάκη		50.—
		26 Ἰουλίου, διὰ πεζοὺς Καραϊσκάκη		50.—
7/βρίου	10.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Γαλιάνη ὅπου μᾶς ἔστειλεν ὁ Νικόλαος Τζαβέλλας)	8	50 —
	27.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Παπᾶ ὅπου ἐστείλαμεν σήμερις εἰς Διοίκησιν).	8	35.—
	30.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Παπᾶ πεζοῦ εἶχαμεν δώσει εἰς τὰς 20 τρέχοντος).	8	40:20
8/βρίου	4.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ πὸν εἶχαμεν στείλει εἰς Νικολὸ Τζαβέλλα).	8	80.—
	19.	Εἰς τὸν ἴδιον (δύο πεζοὺς ὅπου ἐστείλαμεν εἰς τοὺς ἔξω ὀπλαρχηγούς).	8	100.—
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Θωμᾶ Κυργιαζῆ ὅπου ἐστείλαμεν ἰσπρέσσο εἰς Ζάκυνθο)	8	150.—
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Παναγιώτη ὅπου ἐστείλαμεν σήμερις εἰς Διοίκησιν, ἀκκόντο)	8	30.—

(1) Ἰταλ. resto: ὑπόλοιπον.

8/βρίου	27.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Παπαῦ πεζοῦ, ξεπλήρωμα).	8	37. —
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Καφαντάρη πεζοῦ ὁποῦ εἴχαμεν στείλει εἰς Διοίκησιν).	8	75. —
	30.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Παπαῦ πεζοῦ (ὁποῦ) ἐστείλαμεν εἰς Διοίκησιν, ἀκκόντο)	8	32. —
		Εἰς τὸν ἴδιον (ἐνὸς πεζοῦ ὁποῦ μᾶς ἔστειλαν οἱ ἔξω ὀπλαρχηγοί).	8	40. —
9/βρίου	3.	Εἰς τὸν ἴδιον (τῶν ἀνθρώπων τοῦ Νικολοῦ Τζαβέλλα ὁποῦ μᾶς ἤφεραν τὰ γράμματα Σαλώνου ὁποῦ ἐφύγαν οἱ Τοῦρκοι).	8	100. —
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Πανάγου πεζοῦ ὁποῦ ἐστείλαμε σήμερις εἰς Διοίκησιν, ἀκκόντο).	8	25. —
	9.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Κραβαρίτη ὁποῦ ἤφερε τὰ γράμματα τοῦ Σαλώνου).	8	50. —
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Κανάτα ὁποῦ εἴχαμεν στείλει εἰς Νικολὸ Τζαβέλλα).	8	50. —
	12.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Καραντζᾶ πεζοῦ ὁποῦ ἐστείλαμεν σήμερις εἰς Διοίκησιν, ἀκκόντο τοῦ μισθοῦ του).	8	43:10
	21.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Ζαχαρία (ὁποῦ) μᾶς ἔστειλεν ἡ Διοίκησις).	8	22. —
	27.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Καφαντάρη (ὁποῦ) ἐστείλαμεν σήμερις εἰς Διοίκησιν).	8	21:20
	30.	Εἰς Δ. Θέμελην (ἀκκόντο τοῦ πεζοῦ διὰ Σάλωνα γρόσια).		50. —
10/βρίου	28.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ Ζήσιμου ὁποῦ εἴχαμε σταλμένον εἰς Σάλωνα διὰ τὰ στρατεύματα).	184	8 150. —
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ ὁποῦ ἦταν ποδότας ¹ τοῦ Κανάτα).	8	25. —
	31.	Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ Καρατζᾶ).	8	50. —
		Εἰς τὸν ἴδιον (τοῦ πεζοῦ εἶχε δώσει ὁ Δημητράκης Μέγαρης, ὅταν ἐκίνησε διὰ Ναύπλιον).	8	20. —

(1) Πλοηγός, κυβερνήτης, ἐπηγός.

1826

		Ἐξ ὁδῶν	παρτίς	
Ἰανουαρίου	25.	Τοῦ πεζοῦ Γαλάνη ὅπου ἐστείλαμεν εἰς Καραϊ- σκάκη		11.--
Φεβρουαρίου.	25.	Τοῦ πεζοῦ Γαλάνη ὅπου ἐστείλαμεν εἰς Διοί- κησιν.		23.--
	26.	Τοῦ ἀνθρώπου Κωσταρᾶ, ὅπου ἤφερε τὰ γράμ- ματα ἀπὸ Σκρόφες καὶ τοῦ μονοξυλάρη ¹ ὅπου μαῖς τὰ ἤφερε ἀπὸ τὸ Ἀνατολικόν ² .		46.--
Μαρτίου	30.	Τοῦ πεζοῦ Τζιλιγιάννη, μὲ δεσκερὲ Τζαβέλλα.		50.--
		Τοῦ πεζοῦ Ζήσιμου καὶ τοῦ Μακροῦ τοῦ στρατιώτη		102.--
		Τοῦ Ζήσιμου διὰ τὰ πρῶτα πεζοδρομίλια		50.--
Ἀπριλίου	2.	Τοῦ πεζοῦ ὅπου ἐστείλαμεν ἀπόψε εἰς τοὺς ὀ- πλαρχηγούς ³ .		50.--

(1) Τύπος ἐλαφρῶς λήθου καταλλήλου διὰ ποταμούς καὶ λίμνας.

(2) Νῦν Αἰτωλικόν.

(3) Ἐμμ. Πρωτοφάλη, Ἀλληλογραφία Φρουρᾶς Μεσο-
λογγίου, ἔ.δ., σσ. 390—440, 510—514.

Παράτονα τῶν Προεστῶν τοῦ Μεσολογγίου
διὰ τὴν ἑλλειψὶν ταχυδρομῶν

(Προβλ. σ. 26)

Ἄριθ. 3085

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Πρὸς τὴν Σεβ. Διοίκησιν

Ἡ Προσωρινῶς Διευθύνουσα τὰ τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος Ἐπιτροπή.

.....
Ἡ Ἐπιτροπή στερεῖται ἕως καὶ αὐτὰ τὰ μέσα τοῦ νὰ ξεκινᾷ ἕνα πεζόν. Ἡ
δία καὶ ἡ δυναστεία, λοιπόν, ἀποκαθίσταται ἀναγκαία τόσον εἰς τοὺς πεζο-
δρομοὺς, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας καϊκιζῆδες κτλ., ἀλλ' ἡ παντελῆς το-
σοῦτων μηνῶν ἑλλειψὶς ἀντιμισθίας δικαίῳ τῶ λόγῳ τοὺς ἠνάγκασε νὰ κα-
τασταθῶσιν ἀπειθεῖς καὶ ἀποστάται,.....

Μένομεν μὲ σέβας βαθύτατον

Μεσολόγγιον

τῆ 23 Ἰανουαρίου 1826

Εὐπειθεῖς πατριῶται

Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος

Δημήτριος Θέμελης

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμματέως
ὁ Βος

(Τ.Σ.) Ν. Παπαδόπουλος

(Ἐπὶ τοῦ νότου) Ἀπάντησις — Ἐγίνε τῆ 16 Φεβρουαρίου ἀρ. 17012¹

(1) Ἐμμ. Πρωτοφάλη, ἔ.ἀ., σσ. 293—296.

Ἐντολή καταβολῆς σιτηρεσίου εἰς πεζὸν ταχυδρομὸν

(Προβλ. σ. 26)

Περίοδος Γ΄
Ἄριθ. 15123

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Πολέμου

Πρὸς τὸν Φροντιστὴν Ἀθηνῶν
κ. Μαργαρίτην Κούταβον.

Θέλεις δίδει εἰς τὸν πεζὸν Νικόλαον Ἀθηναῖον ἀνὰ τέσσαρα ταῖνια¹ τὴν καθὲς ἡμέραν, εἰς ἔλλειψιν τῶν ὁποίων θέλεις τῷ δίδει ἀνὰ δύο ὀκάδας ἀλεύρι τὴν ἡμέραν.

Τῇ 16 Φεβρουαρίου 1826²

(1) Τὸ πεταγμένον μέρος τοῦ σιτηρεσίου (τουρκ. Ταγιν) τοῦ στρατιώτου ἢ τοῦ ἵππου του. Κατὰ τινὰ ἐτυμολογίαν, παράγεται ἐκ τῆς ἐλληνικῆς λέξεως ταγή (τάσσω).

(2) Γ.Α.Κ., Ὑπ. Πολέμου 1826, Φ. 175.

Ψήφισμα ἀνταμοιβῆς πεζῶν διακινδυνευσάντων
διὰ τὴν διακόμισιν ἐπιστολῶν εἰς τοὺς πολιορκουμένους τῆς Ἀκροπόλεως

(Πρὸβλ. σ. 26)

Ἡ Ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Τρίτη Συνέλευσις

Θεωροῦσα ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ὀφείλει εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν ἀξίαν ἀθανασίας καὶ δόξης Φρουρᾶν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν διὰ τὴν Πατριωτικὴν καρτερίαν καὶ διὰ τὰ ἄξια τοῦ Ἔθνους φρονήματα, ἃ ἔδειξεν ὑπερασπιζομένη αὐτὴν τὴν Ἀκρόπολιν.

Θεωροῦσα ὅτι κατ' ὀφειλὴν δικαιοσύνης ὀφείλει νὰ περιθάλη τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ τῶν ἐνδόξως πεσόντων καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας αὐτῆς

Ψήφισμα

Α' Προσδιορίζεται ἀνταμοιβὴ γῆς καὶ ἐλαιῶν, ἐκ τοῦ Ἐλαιῶνος τοῦ ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Ἀθηνῶν, πρὸς ἅπαντας τοὺς πολιορκημένους ὅσοι ἀθλήσουσιν ἄχρι τέλους εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν ὑπὲρ αὐτῆς θανατωθέντων, καὶ εἰς τοὺς πεζοὺς ὅσοι δίκινδύνευσαν διακομίζοντες εἰδήσεις.

Β' Ἡ ἀνταμοιβὴ θέλει γενῆ κατ' ἴσην ἀναλογίαν πρὸς ἅπαντας· τὸ δὲ μέτρον καὶ ποσὸν τῆς γῆς καὶ τῶν ἐλαιῶν θέλει ἀποφασισθῆ παρὰ τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος.

Γ' Τὸ παρὸν Ψήφισμα θέλει καταχωρηθῆ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Ψηφισμάτων καὶ κοινοποιηθῆ διὰ τοῦ τύπου.

Ἐξεδόθη τὴν 8 Ἀπριλίου 1827, ἐν Τροιζῆνι

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Συνελεύσεως

Γεώργιος Σισίνης

Ν. Σπηλιάδης

Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν λοιπῶν Πληρεξουσίων 102 τὸν ἀριθμὸν¹

(1) Α. Μάμωνα. Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, ἔ.δ., τόμ. Θ' (Ἀθῆναι 1841), σ. 102.

Σύστασις τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως διὰ τὴν ἀμοιβὴν τῶν πεζῶν, μεταφερόντων γράμματα ἀπὸ καὶ εἰς τοὺς πολιορκουμένους τῆς Ἀκροπόλεως

(Προβλ. σ. 26)

Πρακτικὰ τῆς Γ' Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως ἀρξαμένης μὲν ἐν Ἐρμούνι, τελειωθείσης δὲ ἐν Τροιζῆνι

ΚΔ' Συνεδρίασις τῆς 6 Ἀπριλίου

Ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ κυρίου Ἀναγνώστη Λιδωρίκη¹, προβάλλοντος ν' ἀνταμειφθῆ ἢ Φρουρὰ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, χαριζομένων κατ' ἴσιν ἀναλογίαν Ἐθνικῶν ἐλαιῶν καὶ Ἐθνικῆς γῆς εἰς ὅλους τοὺς πολιορκουμένους καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ τῶν τεθνατωμένων, ν' ἀνταμειφθῶσι δὲ καὶ οἱ πεζοί, οἱ ὁποῖοι εἰσῆρχοντο καὶ ἐξῆρχοντο εἰς τὴν Ἀκρόπολιν μὲ γράμματα διακινδυνεύοντες. Ἔμεινεν εἰς σκέψιν².

(1) Κοτζάμπασης (προεστὸς ἢ δημογέρον) τοῦ Λιδωρικίου, γεννηθεὶς τὸ 1767. Ἔφησε τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως τὴν 28 Μαρτίου 1821 εἰς τὸ Λιδωρικίον. Πολιτικὸς Σύμβουλος τοῦ Γκυόρα κατὰ τὴν πολιρκίαν τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Ἐφρονεῦθη ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τὸ 1827, ὀλίγον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γκυόρα.

(2) Α. Μάμουκα. Τὰ κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, ἔ.α., τόμ. Η' (Ἀθῆναι 1840), σσ. 7—8.

Ἡ δρᾶσις τῶν πεζῶν ταχυδρόμων κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροπόλεως

(Ποβλ. σ. 26)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ Ν. ΚΑΡΩΡΗ'

(Γεγονότα 29 Ἰουνίου 1824 — 11 Ἀπριλίου 1827)

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ

1826

15 Ἰουλίου. Περὶ τὰς 2 ὥρας τῆς νυκτὸς ἐβγήκεν ἀπὸ τὰ ἐδῶ διὰ Σαλαμίνα καὶ ὁ Μῆτσος Δραμεσιώτης μὲ γράμματα προσκλητικὰ εἰς τὸν στρατηγὸν Κριεζώτην καὶ τὴν ἀξίωσιν τοῦ λαοῦ τῶν Ἀθηναίων, ὡς προαναφέραμεν, σ. 46.

31. Ἰουλίου. Κατὰ τὸ μεσημέριον ὁ Στρατηγὸς καὶ οἱ Δημογέροντες ἀπεφάσισαν νὰ εὐγάλωσιν τὴν νύκτα πάλιν πεζὸν καὶ νὰ γράψωσιν εἰς τοὺς εἰς Σαλαμίνα στρατηγοὺς², καθὼς καὶ ἐκείνοι ἐζήτησαν εἰς τὸν προλαβόντα γράμματα καὶ ὅτι νὰ πηγαίνουν καὶ νὰ ἔρχονται ἀδιάκοπα πεζοί..... Ὁ πεζὸς τελευταῖον δὲν ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ, καὶ τὰ γράμματα ἔμειναν σ. 58.

22 Αὐγούστου. Περὶ τὰ ἐξημερώματα ἔφθασαν ἀπ' ἔξω ὁ προαπεσταλμένος γραμματοφόρος Μῆτσος Κακούρης³ φέρων διάφορα γράμματα καὶ διαφόρους εἰδήσεις, τῶν ὁποίων ὑστεροῦμεθα ἓνα ὀλόκληρον μῆνα. σ. 79.

30 Σεπτεμβρίου. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, πληροφορηθεὶς ὁ Γκούρας⁴ ὅτι οἱ στρα-

(1) Ἀ ρ χ ε ἴ α τ ῆ ς Ν ε ω τ ἔ ρ α ς Ἐ λ λ η ν ι κ ῆ ς Ἰ σ τ ο ρ ῖ α ς, τόμ. Α' Ἰωάννου Βλαχουριάνη (ἐπιμέλεια ἐκδόσεως), Ἀ θ η ν α ἴ κ ο ν Ἀ ρ χ ε ἴ ο ν, (Ἀθήναι 1901).

(2) Καραϊσκάκη, Κριεζώτην, Βάσσον, Φαβιέρον καὶ Λέκκαν.

(3) Ἀθηναῖος ἀγωνιστής. Ἐφανεύθη τὸ 1827 εἰς τὰς μάχας τῆς Ἀττικῆς.

(4) Ἰωάννης Γκούρας (1791—1826). Ὀπλαρχηγὸς τοῦ Ἀγῶνος ἐκ Παρνασσίδος. Ἐπὶ τὴν ἡγεσίαν ὑπὸ τὸν Ὀδυσσεῆ Ἀνδρουτσῶν, ὅτε ἦτο ἀρματολόγος τῆς Ἀνατολικῆς Στερεῆς. Ἐπολέμησε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Χάνι τῆς Γραβιάς (8 Μαΐου 1821), ὑπὸ δὲ τὸν Πανουργιᾶν εἰς τὴν μάχην τῶν Βασιλικῶν (26 Αὐγούστου 1821). Ὅταν ὁ Ἀνδρουτσῶς συνεφιλιώθη μὲ τὸν Ἄρειον Πάγον, ὁ Γκούρας διωρίσθη Φρούραρχος τῶν Ἀθηνῶν, ἔνθα ὑπερέτησε μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1824. Κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τοῦ 1824 ἐστάλη εἰς Πελοπόννησον πρὸς καταστολὴν τῆς ἀναστασίας. Τὸ 1825 διετάχθη νὰ συλλάβῃ τὸν Ἀνδρουτσῶν συνεργαζόμενον, κατὰ τὴν Κυβέρνησιν, μὲ τοὺς Τούρκους. Ὁ Ἀνδρουτσῶς, δῶσας πλῆθυν εἰς τὸν λόγον του, παρεδόθη τὴν 7 Ἀπριλίου 1825, ἀλλ' ἐφυλακίσθη εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐφανεύθη. Τὴν νύκτα τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1826 ὁ Γκούρας, ἀγωνιζόμενος εἰς τὰς ἐπάλλξεις τῆς Ἀκροπόλεως, ἐφανεύθη.

τιωταί του ἔχουν μυστικὴν συμφωνίαν νὰ λειποτακτήσουν ὅλοι μὲ πρῶτον σκότος τῆς νυκτός, ἔντρομος διὰ μίαν τοιαύτην ἀπιστίαν, συνεκάλεσε καὶ τοὺς λοιποὺς ὄπλαρχηγούς καί, ἀφοῦ τοὺς ἐκιοινοποίησε τὸ πρᾶγμα, προέτρεψε τὸν Σ. Στάθην νὰ ἐκβῆ τὸ ἑσπέρας, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ἔξω στρατόπεδον, νὰ ἐνεργήσῃ ταχεῖαν βοήθειαν. Ὁ Σ. Στάθης ἀπεφάσισε καὶ ἔγειναν τὰ ἀναγκαῖα γράμματα, διὰ νὰ κινήσῃ τὴν νύκτα. Μανθάνοντάς το ὅμως τὸ πλῆθος, ἔκαμε θόρυβον καὶ ἐξήτησεν ἐπιμόνως νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ τοιοῦτος ἀρχηγός εἰς τὰς κρισίμους αὐτὰς περιστάσεις. Ἄντ' αὐτοῦ λοιπὸν ἀπεφασίσθησαν δύο ἄλλοι στρατιῶται, ὁ Νίκος Γαλαξειδιώτης καὶ Νταλαμάγκας, νὰ ὑπάγωσιν σ. 102.

2 Ὀκτωβρίου. Τὸ ἑσπέρας, περὶ τὴν μισὴν ὥραν τῆς νυκτός, ὄντες προειομιασμένοι δύο στρατιῶται τοῦ Δ. Εὐμορφοπούλου, Γιάννης Κουντουριώτης καὶ Γιάννης Διοσιμίτης, ὁ καὶ Γιάνναρος¹, ἐκβῆκαν ἀπὸ τὴν κάμαρaris τοῦ Σερπετζέ μὲ τ' ἄλογα καί, χωρὶς νὰ ἐννοήσουν τὸ πρᾶγμα οἱ Τοῦρκοι, ἐπέρασαν ἀπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ Μουσείου (Σέγγιου) διευθυνόμενοι κατὰ τὸ Δαφνί. Οἱ δὲ Ἕλληνες κείμεντας θόρυβον, τοὺς ἐτουφέκισον κατόπιν ὡς ἐχθρούς, διὰ νὰ ἀπατηθοῦν οἱ Τοῦρκοι. Μετὰ μίαν ὥραν ἔκαμαν φανόν² ἐπάνω τοῦ Χαϊνταριοῦ, κατὰ τὸ σύνθημα ὅτι ἐπέρασαν ἀσφαλῶς.

8 Ὀκτωβρίου. Καὶ ἰδοὺ φθάνουν ἔξωθεν οἱ δύο Γιάννηδες στρατιῶται τοῦ Εὐμορφοπούλου, οἱ ὅποιοι εἶχον σταλθῆ ἵπταις τὰς 2 τοῦ τρέχοντος εἰς Ἐλευσίνα. Οἱ ἄξιοι οὗτοι νέοι ἐπήγαν καὶ ἐγύρισαν μὲ τὸν ἴδιον τρόπον ἀκινδύως. Καὶ εἰς μὲν τὸν πηγαιμὸν δὲν τοὺς ἐννόησαν παντελῶς οἱ Τοῦρκοι, εἰς δὲ τὸν γυρισμὸν, μόλις τοὺς ἐκατάλαβαν, καὶ τοὺς ἔρριψαν ἀπὸ τὸ Σέγγιου ὀλίγα τουφέκια. σ. 108.

9 Ὀκτωβρίου. Τὴν νύκτα ἐφάνησαν ἔξωθεν δύο γραμματοφόροι, ὁ Ἡλίας Γαλαξειδιώτης καὶ Ἀγγελῆς Γιάγκαρης, μισεμένοι ἀπὸ Σαλαμίνα τὰς 6

(1) Περί τῶν δύο αὐτῶν γραμματοφόρων γράφει ὁ Στρατηγὸς Ἰωάννης Μακρυγιάννης εἰς τὰ Ἀπομνημονεύματά του πᾶ ἀκόλουθα:

«Τόδῳκα τοῦ ἀθάνατου Φαθγέ (ἐννοεῖ τὸν Φαθίερον) τοὺς βήγγους ὅποῦχα μαζί μου ἀπὸ τὸ κάστρο, τοὺς γενναίους κι' ἀγαθοὺς Γιάννηδες, Κουντουριώτης ὁ ἕνας καὶ Διοσιμίτης ὁ ἄλλος. Αὐτεῖνοι οἱ δύο ἀγαθοὶ πατριῶτες ἔβγαλαν πάντοτε μὲ γράμματα ἀπὸ τὸ κάστρο, ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν Τουρκιά. Μεγάλος χάριτες χρωστάγει ἡ πατρίδα εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο γενναίους πατριῶτες. Καὶ μαζί μ' αὐτοὺς τὸ ταχτικὸν κι' ὁ Φαθγές πῆγαν τὰ πολεμοφόδια κι' ἄλλα ἀναγκαῖα, φορτωμένα οἱ ἴδιοι ἀπάνου τους. Κι' εἰς αὐτεῖνοι κιντύνεψαν ἀλλὰ ὡς γενναῖοι καὶ καλοὶ πατριῶτες ἀποφάσισαν καὶ μπηγαν εἰς τὸ κάστρο. Καὶ ἡ πατρις νὰ θυμᾶται καὶ νὰ δοξάζῃ αὐτοὺς τοὺς ἄντρες. [Ἰωάννου Μακρυγιάννη, Ἄ π ο μ ν η μ ο ν ε ὐ μ α τ α, Εἰσαγωγή Ἰωάννου Βλαχογιάννη, Ἐκδόσεις «Γαλαξία», (Ἀθῆναι 1964) Βιβλίον Α', Κεφάλαιον Γ', σσ. 271—272].

(2) Φωτεινὰ σήματα.

τρέχ. Ἐφεραν καὶ αὐτοὶ διάφορα γράμματα, παλαιὰ ὅμως, ὅσα δὲν ἠμπό-
ρεσαν νὰ στείλουν μὲ ἄλλους πεζούς. . . . σ. 108.

10 Ὁκτωβρίου. Τὸ ἐσπέρας ἐστάλησαν ὀπίσω οἱ δύο Γιάννηδες καὶ ὁ Ἄγ-
γελῆς. . . σ. 108.

13 8/βρίου. Τὰ γράμματα ἔγιναν, ἀλλὰ δι' ἔλλειψιν πεζοῦ ἔμειναν. σ. 110.

14 8/βρίου. Καὶ πάλιν τὸ ἐσπέρας δὲν εὐρέθη πεζός, μὴ θέλοντας κανέναν
νὰ ὑπάγῃ. σ. 110.

15 8/βρίου. Τὸ ἐσπέρας ἐστάλη ὁ Γεωργάκης Μπουμπίκης, Ἀθηναῖος,
πληρωμένος μὲ τὰ γράμματα, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ περάσῃ. σ. 110.

16 8/βρίου. Τὸ ἐσπέρας εὐγῆσαν πάλι ὁ Γεωργάκης Μπουμπίκης καὶ Μῆ-
τρος Δραμισιώτης μὲ τὰ γράμματα, ἀλλὰ πάλιν ὀπισθοδρόμησαν, μὴ ὄντας
δυνατὸν, ὡς ἔλεγον, νὰ περάσουν. σ. 111.

17 8/βρίου. Τὸ ἐσπέρας ἐκίνησαν πάλιν δύο στρατιῶται μὲ τὰ γράμματα
Παρδάλης, Σαλωνίτης, καὶ Ροῦλιας. Ἀθηναῖος, οἱ ὅποιοι ἐπεχειρήθησαν
νὰ εὐγῶσι μέσα ἀπὸ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως διὰ τοῦ Βουρτζίου τοῦ Μαντρο-
βίλη. Οἱ Τοῦρκοι ὅμως τοὺς ἐνόησαν ἀπὸ τὰ ἀκρινὰ ὀσπῆτια καὶ τουφεκι-
ζοντες τοὺς ἔκαναν νὰ ὀπισθοδρομήσουν. σ. 111.

18 8/βρίου. Τὸ ἐσπέρας ἐκίνησαν πάλιν μὲ τὰ προειρημένα γράμματα ὁ
Παρδάλης καὶ Λουκᾶς Μωραΐτης, Ἀθηναῖος, οἱ ὅποιοι ἐδοκίμασαν νὰ πε-
ράσουν μέσα ἀπὸ τὴν χώρα, ἀλλὰ τοὺς ἐνόησαν οἱ Τοῦρκοι καὶ τοὺς ὀπι-
σθοδρόμησαν, τουφεκίζοντές τους. σ. 111.

19 8/βρίου. Τὴν νύκτα ἐκβῆκε διὰ Σαλαμίνα μὲ τὰ γράμματα ὁ Παναγῆς
Ζησίμου, Κεφαλληνναῖος τὴν πατρίδα, ὅστις ἐπέτυχε νὰ περάσῃ διὰ μέσου τοῦ
Μουσειοῦ, ἀνατολικά. σ. 111.

30 8/βρίου. Ἐγίνε συνέλευσις τῶν ὀπλαρχηγῶν καὶ τῶν δημογερόντων
καὶ ἐκεῖ ἀπεφασίσθη, ἐπειδὴ οἱ τουφεκόπετροι, ἡ βαρούτη καὶ τὰ ξύλα ὀ-
γλήγορα ἐκλείπουν, νὰ γίνουν γράμματα πάλιν ἐπαναληπτικὰ πρὸς τε τοὺς
ἔξω Στρατηγούς καὶ πρὸς τὴν Διοίκησιν. . . Τὸ πρὸς τοὺς Στρατηγούς γράμ-
μα, ὅπου ἐξετίθεντο αἱ ἐλλείψεις μας, κατ' ἀλήθειαν ἦτον γεγραμμένον μὲ
ἰδιαίτερον ἀφάδητον, τῆς λεγομένης ζίφρας, ἀπὸ ὑποψίαν μὴ παρατέσωσι

τὰ γράμματα εἰς τοὺς ἐχθρούς. Ἐσυμφωνήθησαν δὲ οἱ Γιάννηδες τοῦ Εὐμορφοπούλου νὰ ὑπάγωσι μὲ τὰ γράμματα καὶ νὰ ἐπιστρέψωσι μὲ πληρωμὴν ἐξακοσίων γροσίων. . . Τὴν νύκτα αὐτὴν οἱ Γιάννηδες δὲν ἠμπόρεσαν ν' ἀναχωρήσουν ἐξ αἰτίας τῆς ξαστερίας καὶ τῆς πανσελήνου, ἄντας πολλὰ φωτεινὸς ὁ οὐρανός. σ. 115.

31 8/βρίου. Τὸ ἑσπέρας, ἅμα ἐσοτόισε ὀλίγον, ἀπὸ συννεφίαν οἱ Γιάννηδες μὲ τὰ γράμματα διέβησαν ἀπὸ τοὺς ἀνατολικοὺς πρόποδας τοῦ Σέγγιου καὶ περὶ τὰ ξημερώματα μᾶς ἔκαμαν καὶ τοὺς φανούς διὰ τὸ φθάσιμόν των εἰς Ἀμπελάκια. σ. 116.

8 Νοεμβρίου. Ἐπὶ συνόδου τῶν Στρατηγῶν καὶ Δημογερόντων ἀπεφασίσθη νὰ σταλθῇ νέος πεζὸς ἔξω μὲ γράμματα. . . Ὁ πεζὸς Κωνσταντῆς Ντοῦσης, Χαλαντριώτης, ἀνεχώρησε τὸ ἑσπέρας μὲ τὰ γράμματα συμφωνημένους, 300 γρόσια πηγαμιὸν καὶ ἐρχομὸν. σσ. 119—120.

11 Νοεμβρίου. Τὴν νύκτα αὐτὴν περὶ τὰς 5 ὥρας ἔφθασαν ἀπὸ Σαλαμίνα οἱ Γιάννηδες τοῦ Εὐμορφοπούλου, φέροντες διάφορα γράμματα ἔξωθεν, καὶ 800 τουφεκόπετρες. σ. 121.

17 Νοεμβρίου. Ἀφοῦ ἔγιναν ὅλα ἔτοιμα, περὶ τὴν μίαν ὥραν τῆς νυκτός, ἀφοῦ ἐσοτόισε καλά, ἐβῆκεν ἔφιππος ὁ Στρατηγὸς Μακρογιάννης, φέρον μαζὶ του ἐφίππου καὶ τοὺς δύο Γιάννηδες τοῦ Εὐμορφοπούλου, ὀδηγούς, οἱ ὅποιοι ἔμελλον νὰ ἐπιστρέψουν φέροντες εἰδήσεις τῶν διατρεχόντων εἰς τὰ ἔξω. σ. 125.

30 Νοεμβρίου. Ὅλον τὸν δρόμον ἦλθον ὀδηγούς ἔχοντες τοὺς δύο ἀξιούς Γιάννηδες τοῦ Εὐμορφοπούλου.

7 Δεκεμβρίου. Περὶ δὲ τὰ ξημερώματα οἱ Τοῦρκοι ἐφώναζαν πὼς μᾶς ἔπιασαν τὸν γραμματοζομιστὴν, τὸν ἐπαρρησίασαν δὲ καὶ ὠμίλησε καὶ ὁ ἴδιος, ὅστις ἦτο ὁ Παναγῆς Ζησίμου, Κεφαλληνεύς. σ. 146.

9 Δεκεμβρίου. Συνῆλθον οἱ Στρατηγοί, ὁ Συνταγματάρχης¹ καὶ οἱ Δημογέροντες καὶ ἀπεφασίσθη νὰ σταλθῇ πεζὸς ἔξω μὲ γράμματα, δηλωτικὰ τοῦ πιασίματος τοῦ γραμματοζομιστοῦ Παναγῆ. σ. 147.

¹) Ὁ Φαβιέρου.

10 Δεκεμβρίου. Τὴν νύκτα ἐδοκίμασε πάλιν ὁ γραμματοκομιστὴς Ἑλίας¹ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος, ἀλλὰ πάλιν ὠπισθοδρόμησε διὰ τὰ αὐτὰ αἰτία. σ. 147.

11 Δεκεμβρίου. Τὴν νύκτα ὁ γραμματοκομιστὴς Ἑλίας πάλιν ἐξεκίνησε συνοδειόμενος καὶ ἀπὸ ἄλλους στρατιώτας μέχρι τινός, ἀλλὰ πάλιν ἐπέστρεψεν. Ἐδοκίμασε δὲ ἔπειτα καὶ ἄλλος Γαλαξειδιώτης Ἑλίας, ὑποσχόμενος αὐτὸς νὰ περάσῃ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος εὗρε τὸ πέρασμα ἀδύνατον. σ. 149.

12 Δεκεμβρίου. Τὴν νύκτα ἔγιναν δύο γραμματοκομισταί, ὁ προρρηθεὶς Ἑλίας καὶ κάποιος Γιαννοῦλας, πλὴν ἀποτυχία. Μετὰ τοῦτο ἐδοκίμασε καὶ ἕνας Ἀθηναῖος, Γωργιάκης Μπουτιζῆς, καὶ αὐτὸς ἄπρακτος. σ. 149.

13 Δεκεμβρίου. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἀπεδέχθησαν δύο στρατιῶται Ἀθηναῖοι τοῦ Λέκκα, Μῆτρος Δραμισιώτης καὶ² νὰ ὑπάγωσι μὲ τὰ γράμματα διὰ μέσου τῆς πόλεως. Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν οἱ προειρημένοι δύο καὶ τρίτος, Μῆτρος Πασπαλιάρης, ὅστις τοὺς ἠκολούθησεν, ὡς λιποτάκτης, ἐκίνησαν διὰ τῆς πόλεως ἀπὸ τὰ χαλάσματα τῆς Πλάκας καί, ἀφοῦ ἐπέρασαν ἀσφαλῶς καὶ αὐτὸς τὸν ἐλαιῶνα, ἐτουφέκισαν, εἰς σημεῖον ὅτι κατεκωδύθησαν, καθὼς τοὺς εἶχαν παραγγεῖλει νὰ κάμωσιν οἱ Στρατηγοί. σ. 150.

17 Δεκεμβρίου. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἔγιναν σημεῖα εἰς Λευκοκοντάλαν περὶ τοῦ φθασίματος τῶν πεζῶν, οἵτινες ἐστάθησαν πρῶτοι καὶ δεῦτεροι. σ. 153.

1827

11 Ἰανουαρίου. Οἱ Ἀρχηγοί, συνελθόντες, ἀπεφάσισαν νὰ ἐκβάλλωσι τοὺς Γιάννηδες τοῦ Εὐμορφοπούλου μὲ γράμματα, οἱ ὅποιοι ὑπεσχέθησαν ἐπὶ μισθῷ χιλίων γροσίων νὰ ὑπάγουν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν. Ἡ ἀναχώρησις δὲ τῶν Γιάννηδων ἀνεβλήθη διὰ τὴν νύκτα τῶν δώδεκα. σ. 169.

14 Ἰανουαρίου. Καὶ πάλιν αὐτὴν τὴν νύκτα οἱ Γιάννηδες δὲν ἠμπόρεσαν νὰ κινήσουν, μὲ τὸ νὰ ἦταν ξαστεριά μεγάλη. σ. 172.

3 Φεβρουαρίου. Δύο νέοι, Λοικᾶς Μωραΐτης, Ἀθηναῖος, καὶ Ἑλίας, Γαλαξειδιώτης, ἀνεδέχθησαν μὲ πληρωμὴν 500 γροσίων νὰ ὑπάγωσι καὶ εἰς αὐτοὺς ἐδόθησαν ἔγγραφα σημεῖα, διὰ νὰ μᾶς ἀποκριθοῦν ἔξωθεν. Περιπλέον τοὺς ἐδόθη μία περιστερά νὰ τὴν ἀπολύσουν ἐκεῖθεν μὲ χαρτὶ ἐπάνω

(1) Ὁ Γαλαξειδιώτης.

(2) Κενὸν τὸ ὄνομα.

της. Ἴσως ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ φρούριον καὶ λάβωμεν ἔγγραφον ἀπόκρισιν. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐκίνησαν τὴν ἐσπέραν νὰ περάσῃ διὰ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐπέστρεψαν ἄπρακτοι. σ. 185.

4 Φεβρουαρίου. Τὴν νύκτα ἐκίνησαν πάλιν διὰ τῆς πόλεως οἱ χθεσινοὶ βραδυνοὶ γραμματοκομισταὶ καὶ περὶ τὰ μεσάνυκτα ἔγιναν τὰ σημεῖα τοῦ φθασίματός των εἰς Πειραιᾶ. Ἐλάβον, εἰπομεν, μαζί των καὶ τὴν περιστεράν¹. σ. 185.

15 Φεβρουαρίου. Ἐσυμφωνήθησαν ἀπὸ τοὺς Ἀρχηγούς οἱ Γιάννηδες τοῦ Εὐμορφοπούλου νὰ υπάγῃσιν εἰς Πειραιᾶ καὶ νὰ ἐπιστρέψωσι φέροντες εἰδήσεις ἔξωθεν καὶ νὰ πληρωθῶσι γρόσια χιλιάδες δύο², ἔξ ὧν τὰ μὲν χίλια υπεσχέθη ὁ Κριεζώτης νὰ τὰ δώσῃ ἔξ ἰδίων του, τὰ δὲ ἄλλα χίλια νὰ συναχθῶσιν ἀπὸ ἔρανον κοινόν καὶ νὰ τοὺς δοθῶσι τὰ γρόσια, ὅταν ἐπιστρέψωσιν. Ἐγινε λοιπὸν ἓν γράμμα κοινόν πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεὶ ὄπλαρχηγούς, διὰ νὰ φανερώσωσιν εἰς τὸ φρούριον τὰ ἔξω τρέχοντα μὲ τοὺς Γιάννηδες, ἐγράφη δὲ καὶ σχέδιον σημείων (Signali), μὲ τὰ ὁποῖα οἱ ἔξω νὰ εἰδοποιῶσι διαφόρους εἰδήσεις τὸ φρούριον, ἐὰν δὲν ἐπιτύχῃ ἡ ἐπιστροφή τῶν Γιάννηδων... καὶ οἱ Γιάννηδες παρατηροῦντες καὶ τὴν ξαστερίαν τῆς νυκτὸς ἔμειναν. σσ. 186—190.

17 Φεβρουαρίου. Τὴν νύκτα ἐκίνησαν οἱ δύο γραματοφόροι διὰ τῆς πόλεως, οἱ ὁποῖοι κατευωδῶθησαν ὀγλήγορα εἰς Πειραιᾶ καὶ ἔκαμαν τὸ σημεῖον τοῦ φθασίματός των. σ. 191.

19 Φεβρουαρίου... καὶ ἐσυμφώνησαν (οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ φρουρίου) τὸν Δη-

(1) Εἶναι ἡ πρώτη καὶ μόνη ταχυδρομικὴ περιστέρα τῆς ὁποίας ἐγένετο χρῆσις κατὰ τὴν Ἐπανόστασιν.

Περὶ τοῦ τέλους τῆς περιστέρας ταύτης γράφει ὁ Στρατηγὸς Ἰωάννης Μακρυγιάννης τὰ ἀκόλουθα: «Τὸ κάστρο τὸ στένεψαν καὶ δὲν μπορούσε οὔτε νὰ ἔμπῃ ἄνθρωπος, οὔτε νὰβῃ. Πρῶτα ἀπὸ τὸν πύργον τῶν Μπουστανιῶν ἐβήκαν καὶ ἤφεραν κ' ἓνα περιστέρι ἀπὸ τὸ κάστρο καὶ τὸ φορτώσαμεν γράμματα καὶ τὸ πῆρα μὲ καμπόσους καὶ τὸ πήγαμεν εἰς τοὺς Τρεῖς Πύργους καὶ τ' ἀπολύσαμεν. Ὅμως τὸ σκότωσαν οἱ Τούρκοι καὶ πήραν καὶ τὰ γράμματα καὶ εἶδαν τί τοὺς γράφαμεν τῶν πολιιορκουμένων» (Στρατηγὸς Ἰωάννης Μακρυγιάννης, Ἄ π ο μ ν η μ ο ν ε ὑ μ α τ α, ἔ.δ., σ. 281). Σημειωτέον ἔτι ἡ ἀποστολὴ ὑπὸ τοῦ Μακρυγιάννη πρὸς τοὺς πολιιορκουμένους τῆς περιστέρας δυσήρθεσε τὸν Σαῦτον Στρατηγὸν καὶ ἐκ τῶν πρώτων φιλελλήνων Thomas Gordon, ὡς γενομένη ἐν ἀγνοίᾳ του, καὶ τοῦτο ἐχρησίμευσεν ὡς ἀφορμὴν νὰ φύγῃ οὗτος ἀπὸ τῶν Πειραιῶ εἰς τὰ Ἀμπελόκια.

(2) Ὅσον ἐσπέρευεν ἡ πολιιορκία τοῦ φρουρίου, τόσοι ἠῤῥεξαν καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῶν Γιάννηδων, καὶ δικαίως, διότι οἱ κίνδουνοι ἠῤῥεξαν.

μήτριον Σμυρναϊόν και Μιχαήλν Χατσιώτην νά τὸ φέρουν εἰς Πειραιᾶ και νά τὸ φέρουν, ἔξ ὧν ὁ εἰς ὁ Δημήτριος ἔλεγεν ἀποφασιστικά νά ἔλθῃ ὀπίσω... Ἀπὸ τούτους τοὺς δύο γραμματικομιστάς, ὁ μὲν Μιχαήλς, δειλιάσας, ἐπέστρεψεν, ὁ δὲ ἄλλος Δημήτριος ἐπροχώρησε διὰ τῆς πόλεως. Δὲν ἔγινεν ὅμως τὴν νύκτα ἐκείνην εἰς Πειραιᾶ κανέν σημεῖον περὶ τοῦ κατευοδίου του. σ. 193.

21 Φεβρουαρίου. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἦλθε καιὶ εἰς τοὺς Τρεῖς Πύργους και ἔκαμε τρεῖς φανούς, τοὺς ὁποίους ἔξελάβομεν ὡς σημεῖον διὰ τὸ φθάσμον τοῦ τελευταίου πεζοῦ τῶν 19. σ. 194.

8 Μαρτίου. Οἱ ἀρχηγοὶ ἀπεφάσισαν νά ἐκβάλλουν τὸν Γιάννην Κουντουριώτην, διὰ νά ὑπάγῃ ἔξω και νά ἐπιστρέψῃ φέρον εἰδήσεις τῶν διατρεχόντων. Ἐσιμφώνησαν λοιπὸν αὐτὸν και τὸν Ἀνδρῆικον Χέλμιν, Ἀθηναῖον, πηγαιμὸν και ἐρχομὸν δύο χιλιάδας γρόσια νά τὰ λάβουν εἰς τὴν ἐπιστροφήν... Τὴν νύκτα ἔξεκίνησαν οἱ δύο γραμματικομιστὰ διὰ τῆς πόλεως, ὁ Γιάννης και, ἀντὶ τοῦ Ἀνδρῆικου, ἄλλος νέος, Εὐρωπαῖος, ὅστις, μὲ τὸ νά μὴ ἔξεύρῃ τοὺς δρόμους τῆς πόλεως, ἔκαμε νά στραφοῖν και οἱ δύο ἄποικοι. σ. 201.

9. Μαρτίου. Τὴν νύκτα ἀνεχώρησαν ἀσφαλῶς οἱ γραμματοφόροι, δύο πρῶτοι και τρίτος ὁ Εὐρωπαῖος. σ. 201.

17 Μαρτίου. Τὴν νύκτα περὶ τὰς 7 ὥρας ἔφθασαν εἰς τὸ φρούριον διὰ τῆς πόλεως πεζοί, ὁ Γιάννης Κουντουριώτης και Ἡλίας Γαλαξειδιώτης, φέροντες ἔξωθεν γραμίματα τῆς Διοικήσεως, τοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ Καραϊσκάκη και ἄλλων. σ. 206.

18 Μαρτίου. Τὸ δὲ ἐσπέρας ἐσυνάχθησαν τὰ γρόσια 2000 διὰ πληρωμὴν τῶν πεζῶν ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς κατ' ἀναλογίαν και ἐδόθησαν εἰς αὐτούς, οἱ ὅποιοι, λαβόντες και τὰς ἀποκρίσεις τῶν γραμμῶν, ἀνεχώρησαν πάλιν διὰ Κερεκίην, καθὼς τοὺς εἶχε παραγγεῖλει, ὡς ἔλεγον, ὁ Γενικὸς Ἀρχηγός. σ. 206.

19 Μαρτίου. Τὴν νύκτα, περὶ τὰς 10, ἔφθασαν ἀπὸ τὸ στρατοπέδον τοῦ Φαλήρου δύο πεζοί, ὁ Μῆτρος Δραμισιώτης και ὁ Μῆτρος! σ. 206.

22 Μαρτίου. Ἐγιναν τὰ σημεῖα εἰς Πειραιᾶ περὶ τοῦ κατευοδίου τῶν πεζῶν. σ. 208.

(1) Κενὸν τὸ ὄνομα.

31 Μαρτίου. Μετά ταῦτα, ἀφοῦ ἐμβήξαν μέσα ὅλοι, ἔτρεξαν εἰς τὰ γραμμάτια καὶ εἰς τὰς εἰδήσεις. Οἱ γραμματοφόροι ἦσαν εἰς πολλὰ νέος τὴν ἡλικίαν, Ἀγραφιώτης, δεκαπέντε περίπου χρόνων, καὶ ὁ Σιδέρης Ρόξης, Ἀθηναῖος, ἐκεῖνος ὅστις ἔλειψεν ἀπὸ τὸ φρούριον τὴν νύκτα τῆς 11 Ἰανουαρίου. Αὐτὸς, ὄντας εἰς τοὺς Τούρκους δύο περίπου μῆνας, ἔφυγε πάλιν ἀπὸ αὐτοὺς πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ ὁ Καραϊσκάκης τὸν εἶχεν εἰς τὴν φυλακὴν, ὡς λιποτάκτην τοῦ φρουρίου καὶ προδότην τῶν Τούρκων, ἕως οὗ εἰς ἄλλος αὐτόματος ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Τουρκικοῦ, ψυχογιὸς τοῦ Κιουταχῆ, ἐβεβαίωσε τοὺς Ἕλληνας ὅτι αὐτὸς εἶχε παρῆ τότε μὲ ἀπιστίαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, οἱ ὅποιοι εἶχον προσταγὴν ἀπὸ τὸν Πασᾶν νὰ πιάσουν μὲ ὅποιον τρόπον ἠμπορέσουν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸ φρούριον νὰ μάθῃ τὴν κατάστασίν του καὶ ἐπῆραν τοῦτον, ἐνῶ τοῦ ἔδωκαν πίστιν νὰ ὁμιλήσουν. Διὰ νὰ φανῆ δὲ ἡ ἀθωότης του περισσότερο καὶ διὰ νὰ συγχωρηθῆ ὀλοτελῶς, τὸν ὑποχρέωσεν ὁ Καραϊσκάκης νὰ ἐλθῇ εἰς τὸ φρούριον, ἂν καὶ ἦτο πανσέληνος, μὲ τὰ γραμμάτια του. σ. 213.

2 Ἀπριλίου. Τὸ ἑσπέρας δὲν ἔμειναν σύμφωνοι ὅλοι, διὰ νὰ στείλουν τοὺς πεζοὺς, σ. 215.

3 Ἀπριλίου. Ἐγένετο πάλιν καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέραν διαφιλονέκησις περὶ τῶν πεζῶν. Τὸ ἑσπέρας ἐξεκίνησαν οἱ δύο πεζοὶ καὶ τρίτος, εἰς στρατιώτης τοῦ Στάθῃ, πρῶην στρατιώτης τοῦ Καραϊσκάκη, ὁ ὁποῖος ἐγένεεν αἰτία νὰ στραφῶν ἄπρακτοι, διότι δὲν εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ περάσῃ καὶ ἐδείλιασε καὶ τοὺς ἄλλους. σσ. 215 καὶ 217.

4 Ἀπριλίου. Τὴν νύκτα ἀνεχώρησαν οἱ χαρτοφόροι, οἱ δύο πρῶτοι καὶ τρίτος, ὁ Γεωργάκης Μπουμπίζης. σ. 217¹.

(1) Τὸ ἡμερολόγιον τελειώνει ἀποτόμως τὴν 11 Ἀπριλίου 1827. Ὁ Νικόλαος Καραϊσκάκης ἐξῆλθε κρυφὰ μαζί με ἄλλους πολιτοκνημένους ἀπὸ τὸ φρούριον καί, μετὰ ἐπίπτοντι περιπλάνησιν, ἐφθασεν εἰς τὰς 16 Ἀπριλίου εἰς τὸν Πειραιᾶ. Τὴν 24 Μαΐου παρεδόθη ἡ Ἀκρόπολις.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Main body of faint, illegible text, appearing to be several paragraphs of a document.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a footer or concluding paragraph.

Π Ι Ν Α Ξ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

	Σελίς
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
ΣΤΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑΙ	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ. Ἡ περίοδος τῆς Τουρκοκρατίας	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. Τὸ διὰ ξηρᾶς Ταχυδρομεῖον (1821—1823).	
1. Πρῶται προσπάθειαι πρὸς ὀργάνωσιν ταχυδρομίας.	9
2. Τὸ ποδοκόπι, ἐπαναφορὰ τοῦ τουρκοῦ συστήματος ἐπικοινωνίας.	10
3. Σύστασις ἵπποστασιῶν καὶ σταθμῶν.	11
4. Ὅργανωσις τακτικῆς Ταχυδρομικῆς Ὑπηρεσίας.	11
5. Ὅνομασίαι ταχυδρόμων. Φίλλα πορείας.	12
6. Ἑλληνικὰ μενζύλια.	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. Τὸ διὰ ξηρᾶς Ταχυδρομεῖον (1823—1826).	
1. Πρώτη ἀπόπειρα πρὸς σύστασιν Γενικοῦ Ταχυδρομείου. Ἡ προσπάθεια τοῦ Leicester Stanhope.	14
2. Ἐπιβολὴ λογοκρισίας ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας.	15
3. Ὅργανωσις Τακτικοῦ Ταχυδρομείου μετ' ἐπιβουλῆς καὶ πεζούς.	15
4. Νέα ἀπόπειρα πρὸς σύστασιν Γενικοῦ Ταχυδρομείου. Προ- σπάθεια τοῦ Γάλλου φιλέλληνος Καρόλου Φαβιέρου (Charles Nicolas Fabvier).	16
5. Νέα ἐπιβολὴ λογοκρισίας ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας.	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'. Τὸ διὰ θαλάσσης Ταχυδρομεῖον	
1. Γενικά	18
2. Πρῶται προσπάθειαι	18
3. Τακτικὴ ἐπικοινωνία	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'. Ἡ Ταχυδρομικὴ ἐπικοινωνία μετ' τὸ Ἑξωτερικόν.	
1. Γενικά	20
2. Ἡ ἀλληλογραφία μετὰ τῶν Ἰονίων Νήσων	20
3. Ἡ ἀλληλογραφία μετὰ τὴν Εὐρώπην	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'. Ἡ ἀλληλογραφία κατὰ τὰς Πο- λιορκίας.	
1. Γενικά	23

	Σελίς
2. Ἡ ἀλληλογραφία κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου	23
3. Ἡ ἀλληλογραφία κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροπόλεως	26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Εὐρετήριον ἐγγράφων)	
1. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀθανασίου Διάκου	29
2. Ἐγγραφοὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου	30
3. Ἐγγραφοὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ	31
4. Ἐγγραφοὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ	32
5. Ἐγγραφοὶ πρὸς τὸν στρατηγὸν Γ. Δουβοιανιώτην	33
6. Ἐγγραφοὶ τοῦ Βουλευτικοῦ	34
7. Ἐγγραφοὶ τοῦ Βουλευτικοῦ	35
8. Πρακτικὰ τοῦ Βουλευτικοῦ	36
9. Διάταγμα τοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας	37
10. Ἐγγραφοὶ τοῦ Μινιστρου τῶν Ἐσωτερικῶν	38
11. Διορισμὸς Ἐπιστάτου τῶν ἀλόγων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ	40
12. Ἀπόφαισις τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Ἐπιστάτου τῶν ἀλόγων.	41
13. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροζορδάτου	42
14. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀνδρέα Σταμούλη	43
15. Ἐγγραφοὶ τοῦ Μινιστερίου τῶν Ἐσωτερικῶν	44
16. Ἐγγραφοὶ τοῦ Μινιστερίου τῶν Ἐσωτερικῶν	45
17. Ἐγγραφοὶ τοῦ Μινιστρου τῶν Ἐσωτερικῶν	46
18. Ἐγγραφοὶ τοῦ Μινιστρου τῶν Ἐσωτερικῶν	47
19. Ἐγγραφοὶ τοῦ Μινιστερίου τῶν Ἐσωτερικῶν	48
20. Ἐγγραφοὶ τοῦ Μινιστερίου τῶν Ἐσωτερικῶν	49
21. Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη	50
22. Ἐγγραφοὶ τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη	51
23. Ἐγγραφοὶ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ	52
24. Πράξεις τῆς Β' Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως	53
25. Διαταγὴ τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος	54
26. Ἀπάντησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν	55
27. Πρότασις τοῦ Leicester Stanhope	57
28. Ἀπάντησις τοῦ Ἐκτελεστικοῦ εἰς τὸν Stanhope	59
29. Τὰ «Ἑλληνικὰ Χρονικά» τοῦ Μεσολογγίου διὰ τὴν πρότασιν τοῦ Stanhope	60
30. Πρότασις ἀναθέσεως τοῦ Ταχυδρομείου εἰς τὸν Καρδαρᾶν	61
31. Ἐπιστολὴ τοῦ Γεωργίου Κουντουριώτου	63
32. Ἐντολὴ ἀσκήσεως λογοκρισίας	64

33. Διαμαρτυρία τοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντου πρὸς τὸν Παπαφλέσσα διὰ τὴν ἀσκουμένην εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ λογοκρισίαν	65
34. Ἀπάντησις τοῦ Παπαφλέσσα εἰς τὸν Δ. Ὑψηλάντην	67
35. Ὑπόμνημα τοῦ Δ. Ὑψηλάντου πρὸς τὸ Βουλευτικὸν διὰ τὴν ἀσκουμένην εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ λογοκρισίαν	68
36. Ἀπόφασις τοῦ Βουλευτικοῦ ἐπὶ τῆς διαμαρτυρίας τοῦ Δ. Ὑψηλάντου	70
37. Καὶ ἄλλαι διαμαρτυριαὶ διὰ τὰ γίνῃ σεβαστὸν τὸ ἀπόρητον τῶν ἐπιστολῶν	71
38. Ἀναφορὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου	73
39. Καὶ πάλιν ἡ λογοκρισία	74
40. Γράμμα τοῦ Γενναίου Κολοκοτρώνη πρὸς τὸν Πλαπούταν	75
41. Ἰδρυσις ταχυδρομίας ὑπὸ τῶν Μάγερ καὶ Δεκιάπε	76
42. Τὰ ταχυδρομικὰ τέλη τῆς ταχυδρομίας Μάγερ — Δεκιάπε	77
43. Ἡ ταχυδρομία τοῦ Ἀθανασίου Καρδαρά	78
44. Δηλοποιήσις τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Πολέμου	80
45. Πολεμικαὶ εἰδήσεις με «μαξοὺς πεζὸν» διὰ τὸν Θ. Κολοκοτρώνην	82
46. Σύστασις ταχυδρομείου ἀπὸ τὸν Φαβιέρου	83
47. Δημοσιογραφικαὶ πληροφορίες διὰ τὸ ταχυδρομεῖον τοῦ Φαβιέρου	84
48. Ὁ κληρονομισμὸς τοῦ ταχυδρομείου τοῦ Φαβιέρου	85
49. Διαταγὴ τῆς Ἀστυνομίας πρὸς τὸν Ἐπιστάτην τοῦ Ταχυδρομείου	87
50. Ἐγκύκλιος τοῦ «Γενικοῦ Ἀστυνομίου» πρὸς τοὺς πολίτας τοῦ Ναυπλίου ὅπως λαμβάνουν τὰ γράμματά των μέσῳ τῆς Ἀστυνομίας	88
51. Δευτέρα ἐντονότερα ἐγκύκλιος τῆς Ἀστυνομίας πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Ναυπλίου, ἀπειλοῦσα κυρώσεις εἰς τοὺς λαμβάνοντας τὰ γράμματα ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Ἀστυνομίας	89
52. Τὸ Ἐκτελεστικὸν συνιστᾷ εἰς τοὺς Προκρίτους τῆς Ἰδρας τὴν μίσθωσιν «καϊκίου» διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας	90
53. Ἡ Βουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ εἰς τοὺς Προκρίτους τῆς Ἰδρας τὴν ναύλωσιν «καϊκίου» διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας	91
54. Φύλλον πορείας ἀπεσταλμένου τῆς Διοικήσεως εἰς τὰς Κυκλά-	

	Σελίς
δας με τὸν „θαλάσσιον ταχυδρόμον“ «Ἑλλάς»	92
55. Ἀναφορὰ διὰ τὴν ἀμοιβὴν τριῶν ταχυπλόων ταχυδρομικῶν «καϊζίων»	93
56. Σύστασις τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διὰ τὴν μίσθωσιν ταχυδρομικῆς γολέττας	94
57. Διαβατήριον Ναυτικοῦ Ἀγγελιοφόρου	95
58. Ἀναφορὰ τοῦ Ἐπάρχου Τήνου διὰ τὴν χρῆσιν «καϊζίων» διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τὴν ἀχρήστευσιν τοῦ χρησιμοποιουμένου πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν πλοίου	96
59. Διαταγὴ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ εἰς ταχυδρόμον — κατάσκοπον	98
60. Ἀπάντησις τῶν Προκρίτων τῆς Ἰδρας εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν, θεβαιούσα τὴν μίσθωσιν τοῦ «καϊζίου» διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἀλληλογραφίας	99
61. Μεταβίβασις πολεμικῶν εἰδήσεων με «θαλασσοδρόμον»	100
62. Διαμαρτυρία τοῦ «Ἀστυνομείου» διὰ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἐλέγχου τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν διακινουμένων ἐπιβατῶν	101
63. Ἐγκύκλιος τῆς Ἀστυνομίας Ἰδρας πρὸς τοὺς «καπιτάνους» ὅπως διευθίνουν πρὸς τὴν Ἀστυνομίαν τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τοὺς ἐπιβάτας	102
64. Προσπάθεια συνδέσεως θαλασσίας ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας με τὸ Κράτος τῶν Ἰονίων Νήσων.	103
65. Ἐκκλησις τοῦ Ἀνδρέα Ζαίμη πρὸς τὸν Θ. Κολοκοτρώνην διὰ τὴν ὀργάνωσιν ταχυδρομίας	104
66. Κανονισμὸς τοῦ Ταχυδρομείου τῶν Ἰονίων Νήσων	105
67. Γράμμα τοῦ Λουριώτη πρὸς τὸν Γ. Κουντουριώτην μαρτυροῦν τὰς δυσχερείας τῆς ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας	109
68. Συστάσεις τοῦ Α. Μαυροκορδάτου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Δανείου εἰς Λονδίνον διὰ τὴν μετὰ τῆς Διοικήσεως ἀλληλογραφίαν.	110
69. Σύστασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Λονδίνου πρὸς τὴν Διοίκησιν, διὰ τὴν καθιέρωσιν τακτικῆς ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως	111
70. Ὑπόμνησις τῆς Ἐπιτροπῆς Λονδίνου πρὸς τὸ Ἐκτελεστικόν, προηγουμένων συστάσεων διὰ τὴν σύστασιν τακτικῆς ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας	112
71. Ἐπιστολὴ τοῦ Μητροπολίτου Ἰγνατίου ἀπὸ τὴν Πίζαν τῆς Ἰταλίας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Λονδίνου σχετικῶς με τὴν δυνατότητα συστάσεως τακτικῆς ταχυδρομίας με τὴν Διοίκησιν	113
72. Ἐπιστολὴ τοῦ Μητροπολίτου Ἰγνατίου πρὸς τὸν Πρόεδρον	

	Σελίς
τοῦ Ἐκτελεστικοῦ συνιστῶσα τὴν σύστασιν ταχυδρομικῆς ἐ- πικουρονίας	114
73. Καὶ νέα ἐπιστολὴ τοῦ Μητροπολίτου Ἰγνατίου πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς ταχυδρο- μικῆς ἀνταποκρίσεως	115
74. Νέα ἔκκλησις τῆς Ἐπιτροπῆς Λονδίνου διὰ τὴν ὀργάνωσιν ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως	116
75. Σύστασις ταχυδρομικῆς ἀνταποκρίσεως μεταξύ Ναυπλίου — Μασσαλίας	117
76. Ἀποστολὴ νέου πεζοῦ ταχυδρόμου εἰς ἀντικατάστασιν φονευ- θέντος προηγουμένου ταχυδρόμου	118
77. Ἐντολὴ πληρωμῆς πεζοῦ ταχυδρόμου	119
78. Γράμμα τοῦ φροντιστοῦ τῆς Φρουρᾶς Μεσολογγίου πρὸς τὴν σύζυγόν του	120
79. Πληρωμαὶ τῶν Πολιορκουμένων τοῦ Μεσολογγίου (Ἄμοιβαὶ ταχυδρόμων)	121
80. Παράπονα τῶν Προεστῶν τοῦ Μεσολογγίου διὰ τὴν ἔλλει- ταχυδρόμων)	126
81. Ἐντολὴ καταβολῆς σιτηρεσίου εἰς πεζὸν ταχυδρόμον	127
82. Ψήφισμα ἀνταμοιβῆς πεζῶν διακινδυνευσάντων διὰ τὴν δια- κόμισιν ἐπιστολῶν εἰς τοὺς πολιορκουμένους τῆς Ἀκροπόλεως.	128
83. Σύστασις τῆς Γ' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως διὰ τὴν ἀμοιβὴν τῶν πεζῶν, μεταφερόντων γράμματα ἀπὸ καὶ εἰς τοὺς πολιορκου- μένους τῆς Ἀκροπόλεως	129
84. Ἡ δρᾶσις τῶν πεζῶν ταχυδρόμων κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροπόλεως	130